

Cover

Wannan fitowar tamu ta 4 da neman gafara wurin masu karatu zan fara. Wanda duk ya sayi ta 3 ya ga cewa bangon mujallar bai fito sosai ba, ya yi shara-shara. Gaskiya ba laifinmu ba ne, laifin masu buga mana mujallar ne; shi ya sa ma muka sauya su. Duk da haka mun ji dadi kwarai ganin cewa matsalar ba ta hana ku sayen mujallar ba. Wannan ya nuna cewa bayan da *Bidiyo* ta kunsu suna da muhimmanci.

■ Ashafa

Cikin wannan da ke hannunku za ku tabbatar da irin namijin kokarin da muke yi domin ba ku cikakkun bayanan da suka dace don fahimtar finafinan Hausa. Alkalanmu sun zabi finafinai kamar yadda aka saba, sun yi nazarinsu, sun bayyana yadda suke, kuma sun dora su a kan sikeli. Haka kuma akwai bayanai a kan wasu zaɓaɓɓun finafinai masu fitowa nan gaba kadan. Marubutanmu sun dubi wasu manyan finafinai guda biyu da za su fito – *Jalabi* da *Juyayi* – tare da nuna darussan da suka kunsu.

Ta fuskar labarai, muna da su da dumi-duminsu. Za ku ji yadda sunan fim yake bin fim, da labarin taron karrama fasihan 'yan fim wanda mujallar Fim ta shirya, da kuma labarin karar da furodusan nan, Yakubu Lere, ya kai karar ita mujallar Fim, sa'annan akwai ci gaban tarihin shahararriyar zabiyyar Indiya, Lata Mangeshkar.

Da ban hakuri na fara. To kuma da shi zan rufe. A madadin shugabannin wannan mujalla ina ba ku hakurin ganin karin farashi da muka yi (daga N100 zuwa N120) ba tare da sanarwa ba. Gaskiya tilas ta sa haka. Daga lokacin da muka yi fitowarmu ta karshe zuwa yanzu farashin dukkan kayan aikinmu ya tashi. Kun dai san yanayin kasar nan. Ba fatanmu ba ne mu daina buga mujallar saboda tashin gwauron zabo na farashin kayayyakin. Ku dai juri karatu, mu kuma za mu kara jurewa muna inganta mujallar.

Bayan haka ina sallama da ku a matsayina na Edita. Dalili shi ne likkafata ta yi gaba na zama Editan mujallar Fim. Ita *Bidiyo*, ta yi sabon Edita, kwararren marubucin Hausa din nan Malam Shafi'u Magaji Usman, wanda zai karbi ragamar daga fitowar mujallar *Bidiyo* ta gaba. Duk da haka, zan ci gaba da gamuwa da ku a ita dai wannan mujallar ta *Bidiyo*. Wassalam.

Bidiyo
Janairu/Fabrairu 2002

Edita: Ashafa Murnai Barkiya

Editan Musamman: Shafi'u Magaji Usman

Manazarta: Halima Adamu Yahaya, Ali Kano, Mohammed Nasir, Bashir Yahuza, Danjuma Katsina, Bashir Abusabe, Halilu Sani Gwarzo, Maje El-Hajeej Hoto, Abdullahi Ibrahim Doguwa, Ibrahim Birniwa

Hotuna: Bala Moh'd Bachirawa, Nasiru Mohammed

Jami'an Kasuwanci: Jamila Yakubu, Maimuna

Ana shiryawa da bugawa wata biyu-biyu a kamfanin Informart, Hadiza House, 2nd Floor (Concern Office), Zaria Road by Dangy Roundabout, Kano, Nigeria

P.O. Box 10784, Kano

E-mail: Bidiyo@yahoo.com

Hakkin mallaka (m) Informart

'YAN FIM NA TSORON SIYASA NE?

A CIKIN shekarar da ta gabata, Sarkin Barkwanci, Rabilu Musa (Ibro) ya furta wata barazana wadda ta shafi siyasa. A wata hira da aka yi da shi a mujallar Fim, Ibro ya bayyana cewa zai yi takarar Gwamnan Jihar Kano. Mutane da yawa sun dauka cewa wannan magana irin ta 'yan kama ce kawai, domin an dauka Ibro ban dariya ne kawai yake yi kamar yadda ya saba yi a finafinansa. Saboda haka ba mu tsammanin Gwamna Rabi'u Musa Kwankwaso da 'yan jam'iyyarsa sun yi ko da gezau. Babu mamaki, domin har yanzu ba mu sake jin duriyar Sarkin Ban Dariya Ibro ba.

To, kwanan nan kuma sai muka ji labari daga wata kwaƙƙwarar majiya cewa fitaccen dan wasan nan, Alh. Ibrahim Mohammed Mandawari, yana tunanin kila ya yi takarar zama Shugaban Karamar Hukumar Gwale ta Jihar Kano. Majiyar ta ce mana al'ummar Karamar Hukumar da kuma wasu gaggan 'yan siyasa a Jihar Kano ne suke ta zawarcin Mandawari a kan cewa ya yi takarar. Suna ganin yana da masoyan da za su iya tabbatar masa da wannan burin zuciya. Mun san dai Mandawari ba Sarkin Barkwanci ba ne; don haka akwai alamun cewa nasa zancen ba 'yan kamanci ba ne. Shin da gaske ne 'Baban Soyayya' zai yi takara? To, sanin gaibu sai Allah, domin – abinka da 'yan siyasa – ba a cika faɗin irin wannan abu ba har sai ya tabbata.

Duk da haka, mu a mujallar *Bidiyo* muna ganin cewa lokaci ya yi da 'yan fim maza da mata za su dauki sha'anin siyasa da muhimmanci. Ba wai muna nufin babu 'yan fim da suka ci zaɓe ba ko kuma a yanzu haka suke cikin gwamnati. A gurguje, za mu iya lissafa wasunsu: akwai Alh. Abdu Haro Mashi da Alhaji Ibrahim Ganyama da Alhaji Sadiq Yar'Adua a Majalisar Tarayya, sa'annan a jihohi da kananan hukumomi ma akwai masu harkar wasan kwaikwayo da suke kan kujerun shugabanci bayan sun ci zaɓe. To, duk da haka akwai buƙatar yawaitarsu a fagen siyasa, kuma ma ba a dauka cewa ainihin 'yan fim da aka sani ne a cikin siyasar ba. Shigar mutane irin su Mandawari, Iyan-Tama, Yusuf Barau, Hauwa Ali Dodo, A'isha Musa, da sauransu cikin harkar siyasa, zai sa a sake yi wa 'yan fim sabon kallo. Za a rage dubansu a matsayin 'yan iska. Ina 'Gwamna Ka'ida' ne?

Mun yi amanna da cewa akwai 'yan fim da dama da za su iya cin zaɓe a mazaɓunsu, musamman in dai kaunar jama'a na iya sanyawa a zaɓi mutum. Haka kuma mun tabbatar akwai 'yan fim masu kwaƙwalwa da kamalar da za su iya yin tunanin hanyoyin warware matsalolin kasar nan. Su din nan fa malamai ne masu koya wa jama'a hanyoyin warware matsalolinsu a cikin fim, ya Allah matsalolin aure ne ko soyayya ko ita kanta siyasar da kuma sauran nau'o'in zamantakewa. To me zai hana su aikata abin da suke yin wa'azi a kansa kullum cikin talbijin? Idan 'yan fim suka samu muƙaman siyasa, za su iya taimaka wa shi kansa yunkurin haɓaka ita harkar wasan kwaikwayo ko kuma fim na zamani.

Shin ko mutane irin su Mandawari suna tsoron ba za su iya cin zaɓe ba ne? Ai da rashin tayi akan bar araha, sa'annan da a ce ka yi gum ka kasa cewa komai, gwamma ka taɓuka; ko ba ka kai ga nasara ba ka nuna wa waɗansu cewa za su iya taɓukawa. Idan mun tuna, shahararren dan siyasar nan, marigayi Malam Aminu Kano, ya taɓa cewa motsi ya fi laɓewa. Allah sa su Mandawari su daina laɓewa ko noƙewa.

Hotunan da ke bango, godiya ga: Siirinsu Films Inc., furodusan *Jalabi*, da Mujallar Fim.

Tsara Bango: City Business Centre, Daneji, Kano

advert
ibro dan daudu

ZUWA GA EDITA

Mujallar Bidiyo, P.O. Box 10784, Kano, Nigeria
E-mail: Bidiyo@yahoo.com
Website: www.kanoonline.com

Kana da ra'ayi a kan wani fim da ka kalla ko abin da aka rubuta cikin mujallar Bidiyo? Maza ka aiko mana. Ka tabbatar ka sa cikakken suna da adiresihi

KUN SHIGO DA KAFAR DAMA

Edita,

NA yi farin ciki sosai da ganin mujallar *Bidiyo* ta 2, koda yake Allah bai nufa na karanta ta 1 ba saboda ban same ta a kasuwa ba. Amma duk da haka mujallar ta kayatar da ni ainun, wanda har ya sa na yanke shawarar in rubuto muku domin jinjina maku kan wannan namijin aiki da kuke yi.

Alal haƙiƙa, kamar yadda na ga zubi da tsarin mujallar *Bidiyo*, wanda abin sai dai a ce alhamdu lillahi, ya sa na kara yarda da cewa lallai mujallar ta shigo da kafar dama. Domin ta samu karbuwa a wurin jama'a da dama, ganin yadda ake rububin saye da karatun wannan mujalla, shi ne ya kara tabbatar mani da cewa mujallar ta zo daidai da bukata da kuma ra'ayin masu karatu.

Hayatu Dan Galadima Wamakko,
Geography Dept., Shehu Shagari College of Education, P.M.B. 2129, Sokoto.

immediate
past
edition

TSOKACI KAN

BADALI DA MUJADALA

Edita,

NA ji daɗin sharhin da kuke yi a kan finafinai waɗanda suka fito da waɗanda suke kan hanya. Gaskiya wannan mujallar za ta taimaka wajen wayar mana da kai don sanin irin shirin fim ɗin da ya dace mutum ya saya ko ma ya kalla. Allah Ya sa ku dore kamar yadda kuka fara, ba tare da nuna bambanci ko son kai ba. Bayan haka ina so in yi tsokaci kan wasu finafinai, kamar haka:

Badali: An yi kuskure wajen nuna matsayin Tabawa (Dumbaru) don kuwa kashi na ɗaya mun gan ta a 'yar aiki amma sai muka kasa tantance matsayinta a kashi na 2 don kwalliya da daurin kanta daidai yake da na matar gidan. Koda yake ba muna ki tunda yaro Hafiz ya canja daga mai wayo zuwa dolo. Sai kuma karin maganar da ita dai Dumbarun ta yi a wajen sayen kaset inda ta ce, "Idan ba ki san gari ba kiyayi daka!" Mu dai abin da muka sani a Hausance shi ne "Idan ba ki san gari ba saurari daka."

Mujadala 1 da na 2: A kashi na ɗaya mun ga Salimat a ofis ɗin Sani S.K. inda take cewa ta zo yin "rejis treshon" ne maimakon rejistreshon. Da fatan an ga bambancin. Bayan Ali (Ahmed S. Nuhu) ya bar gidansu yayansa Nazir (Ali Nuhu) bayan jin tsakaninsu da Salimat ya bi bayansa, me ita kuma (Salimat) ɗin ta tsaya yi har surukinta ya zo ya tarar da ita? Ai ina ga kamata ya yi ta bi Nazir ɗin.

(Ba suna)

No. 89A, Daneji Quarters, Municipal, Kano

Muna sanar da mai wannan wasiƙar ta sama cewa don Allah ya riƙa sa cikakken suna da adireshi idan zai rubuto wa wannan mujallar wasiƙa. Ita ma wannan, mun buga ta ne saboda ingancinta.

INA AMFANIN ADIRESHIN U.S.?

Edita,

BYAN gaisuwa, na ga kun buƙace ni a Bidiyo ta 3 cewa in ba ku cikakken adireshina. Ni a ganina adireshin wanda yake zaune a Kasar Amerika (U.S.) ba zai yi maku wani amfani ba. Ni dai ina zaune ne a New York.

Shin me ya sa kuka ɗauki tsawon lokaci kafin ku ba ni amsa ta i-mel? Don Allah yanzu ku ba ni amsa da wuri. Wassalam.

Zahida Imam

<jadalhaq@hotmail.com>

Malama Zahida, ka'idarmu ce mutum ya ba mu cikakken adireshi a ko'ina yake da zama. Kuma mun ba ki amsarki da wuri ta i-mel tun tuni, da fatan kin gan ta. Muna godiya. Edita

NA GODE DA SAMUN AMSA

Edita,

ASSALAMU alaikum. Ina fatan komai lafiya a nan gida Nijeriya. Ni dai sunana Fatima Muhammad amma adireshina na da sunan mijina ne ko da za ku ga sunana na biyun ya canja. Adireshin kuwa shi ne ne:

Mrs Fatima U. Abdulkadir

43 Canal Court, Infirmary Street, Carlisle, CA27AG, England.

Sannan batun adireshin i-mel ɗin 'yan wasa don Allah idan ba za ku damu ba ina da buƙatar ku rubuto min waɗanda suka samu saboda ba zan iya samun mujalla da wuri ba. Na gode ƙwarai da gaske. Sannan batun *web page* ɗin ku ban san abin da ya faru ba amma wannan *page* ɗin babu shi. To sai anjima.

Fatima Muhammed Ajiya

<fatima716@hotmail.com>

Hajiya, mun aiko maki da adireshin 'yan fim waɗanda suka samu, da fatan kin samu. Bayan haka, batun shafinmu cikin intanet, shi ma mun yi maki bayani: akwai shi. Ki sake duba www.kanoonline.com, a cikin wata folder mai suna 'Publications,' za ki gan mu. Haka kuma batun samun mujalla da wuri a Ingila, idan kin duba wannan adireshin na intanet za ki riƙa karanta ta da wuri, kuma kyauta. Mun gode.

NI MA GA GUDUNMUWATA...

Edita,

NI dai ba baƙuwa ba ce wajen karanta mujallu, kuma ba za a bar ni a baya ba wajen karanta sabuwar mujallarku ta *Bidiyo*. Sai dai ni baƙuwa ce wajen rubuto maku wasiƙa, da fatan Allah Ya taimake ku game da ƙoƙarinku wajen wayar da kan jama'a game da abubuwan da suka shafi fim, musamman waɗanda suka jahilci harkar.

Ni ma ga tawa gudunmawar nan ta wasa ƙwaƙwalwa na aiko maku don na ga kun buga a sabuwar mujallarku. Da fatan zai samu karbuwa. Wasa ƙwaƙwalwar dai ya ƙunshi sunayen wasu finafinan Hausa guda 37.

Aminatij Sani

L.L.Y. Sokoto Street, Unguwar Sunusi, Kaduna.

Hajiya, mun gode da wannan hobɓasan naki. Sai dai matsalar ita ce mun riga mun buga wasa ƙwaƙwalwa irin wannan. Edita

A GINA FIM KAN TAFARKIN ADDINI

Edita,

NA yi murna da fitowar mujallar *Bidiyo*. Ina hangen wannan mujallar na iya kasancewa tudun daƙawa domin hango kurakuran da ake tafkawa a finafinai domin yin gyara.

Shawarata ita ce ina son furodusoshi su rinƙa yin finafinan Hausa a kan tafarkin Islama. Haka zai sa fim ya kasance tamkar makami na yaƙi da kafirci ko kuma fitila ta ƙara haskaka Musulunci.

Ina godiya ga dukkan masu shirya fim, daraktoci da 'yan mujalla da ke hankoron ci-gaban addinin Musulunci.

Aliyu Abdullahi Dange,
Dange District Head Office, Dange/Shunil L.G.A., Jihar Sokoto.

GAISUWATA GA HAUWA

Edita,

GAISUWA mai tarin yawa. Da fatan dukkanin ma' aikatanku suna lafiya baki daya. Don na ji kuma maraba da ra'ayoyinmu, to mun amsa maku gayyataruku. Wannan wata dama ce da za mu rinƙa aiko da saƙoninmu da tambayoyinmu zuwa ga wannan mujallar mai farin jini, *Bidiyo*. Allah ya taimaki *Bidiyo*.

A ƙarshe ina son na miƙa gaisuwata ta musamman ga masoyiyata Hauwa Ali Dodo. Hauwa, Allah ya kare ki daga sharrin maƙiya.

Ibrahim Yakubu (London Boy) G/Gishiri
Jigirya Quarters, Hadejia Road, Kano.

SHARHINKU KAN 'KAUNA'

Edita,

NA yi matuƙar farin ciki da ganin wannan mujalla mai suna *Bidiyo*, kuma ta burge in ƙwarai da gaske. Ina taya shugabannin wannan mujallar murna, kuma ina yi masu fata ta alkhairi.

Dalilin rubuto maku wannan takarda shi ne domin in yi jinjina ga masu yi maku sharhi a kan finafinai, kuma in yi tsokaci a kan sharhin fim ɗin *Kauna* da kuka buga a fitowarku ta 3 (Nuwamba/Disama, 2001). Tsokacina shi ne a kan furucin da mai sharhin ya yi cewa bai dace yayan Kabiru Nakwango ya shiga ɗaki yana tifkar rawa ba. Idan ka yi nazari sosai, za ka fahimci wannan rawa da Alhaji Bello (yayan Kabiru) yake yi ba a cikin shirin fim ɗin take ba. Masu shirin sun sanya ta ne kawai domin nishadi.

Dalilina na faɗin haka shi ne waƙar da ake rerawa da kuma kiɗan da shi Alh. Bello yake ma rawa ita ce waƙar da shi Kabiru ya rera da shi da budurwarsa Kurma, lokacin da yake tunanin budurwarsa bayan sun koma ƙauye a sakamakon korar da yayan Kabiru ya yi wa Kurma a asibiti. Idan ka yi nazari a kan wasu finafinan da suka gabata, a ƙarshen fim sukan sanya waɗansu sinasinai na ban dariya ko kuma matsalolin da aka samu yayin gudanar da shirye-shiryensu, kamar finafinan *Ukuba*, *Halimatu Ko Jummai*, *Taqidi*, da sauransu. Ni a ganina sun sanya wannan rawar ne domin nishadi kawai, kuma mun nishadantu. Ina jinjina ga furodusa, darakta, 'yan wasa, da masu ɗaukar hoton da suka gudanar da shirin *Kauna*, da kuma waɗanda suka rera waƙoƙin fim ɗin. Daga ƙarshe, ina so ni ma in kasance ɗaya daga cikin ma'aikatan wannan mujallar taku idan da dama.

Idris I. Minjibir,
No. 26, 29, Jibir Road, Minjibir, Jihar Kano.

MUNA MARABA DA RA'AYOYIN JAMA'A

Ku Zo Mu Yi Hira A Intanet!

Ku shigo zaurenmu a hanyar sadarwa ta zamani, Intanet, inda ake zantawa da yin muhawara a kan al'amuran da suka shafi harkar fim. Sunan fagen "Finafinan Hausa," wanda aka buɗe a ƙarƙashin tsarin 'Groups' na Yahoo. Ga adreshinsa:

http://groups.yahoo.com/group/Finafinan_Hausa/join

SHAKKA BABU

tare da

MAJE EL-HAJEEJ HOTORO

Karamin sani kukumi ne

MAFI yawa daga cikin ma'abota kallon finafinan Hausa sun fahimtu da cewar, wasu lokuta baya da suka gabata, an samu bambance-bambance masu matuƙar yawa a harkar gudanar da shirin finafinai. A da wasu kebaɓɓun mutane ne ake ta zuzuta su da cewar idan ba su ba babu wanda ya iya; su ne bangan ƙarshe cikin wannan harka. Ire-iren wannan bambadanci da kuma kambama su da ake yi ne ya sa su yarda da hakan, suka kuma hau kai suka zauna.

Wanda hakan ne ya yaudari tunaninsu na ƙin zurfafa bincike don zaƙulo abubuwan da suka kasance suna da jahilci a kai, musamman a wannan ƙarni da muke na fasaha da kimiyya da kullum ake samun sabbin abubuwa na ci-gaba. Kwanci tashi, mai ƙure komai in ban da Mahaliccin komai, sai aka fara samun kwamacala daga waɗanda ake ganin idan ba su ba kowa shirne yake yi, irin kwamacalar da wanda ma ba a cikin harkar yake ba yakan iya saurin fahimta. Kana kuma lokaci guda aka gundiri 'yan kallo da maimaita kwatankwacin finafinai iri ɗaya.

Kwatsam, sai waɗanda kuma ake ganin ba su isan ba, suka shigo harkar suka kuma ba da gudunmawar da duniya ta yarda da cewar, idan suka ja zarensu sannu a hankali, za su ciyar da harkar shirya finafinan Hausa zuwa matsayin da su da kansu za su yi mamaki. Hakan kuwa zai samu ne kadai idan suka ƙi yarda a zuga su na ƙin yarda da shawarwari da kuma zurfafa binciken ilimin abin da suka kasance ba su sani ba.

Alhamdu lillahi! A yanzu an samu ci-gaba a harkar gudanar da finafinan Hausa, tun daga ingancin hoto don amfani da ake yi da ingantattun na'urorin ɗaukar hoto na zamani (kamar irin kyamarar da aka ɗauki *Sai A Lahira* da *Burin Zuciya* har zuwa yanayin tsarin labari. Yanzu masu harkar suna bugar juji don gwazarma ta firgita. (Ga duk wanda ya ga shirin *Sharadi* na kamfani FKD da Ali Nuhu ya gudanar a garin Jos, zai gamsu da cewar lallai kam ya gabji taɓaɓɓe don mai hankali ya shiga taitayinsa).

Sai dai kuma har yanzu ana tuya ana mance albasa a cikin harkar. Na ƙin sauya akalar gudanar da shirin zuwa yin amfani da na'urori masu kwaƙwalwa don kirƙirar wasu abubuwa da tuni masana harkar sun kwatankwacin ire-irensu (Misali, babu wanda bai jinjina wa Bala Anas Babinlata ba don yadda a karo na farko cikin *Sirrinsu* ya haɗa Fati Mohammed biyu – tsohuwa da budurwa – a kan allon tibi ɗaya. Kana kuma da ƙwarewarsa ne a shirin *Salma Salma Duduf* aka ga mutum ya fi girman bishiyoyi, aka kuma dora bil'adama a kan tafin hannu, kana kuma butar shayi ta fi girman ɗan'adam).

Don haka neman sanin abin da ka kasance ba ka sani ba, daga waɗanda suke da sani, shi ne ilimi. Jin cewar ka sani bayan ka kasance ba ka sani ba, ka kuma ƙi neman sani daga wajen waɗanda suka sani, wannan shi ne JAHILCI.

AKWAI wani mutum da ake yi wa laƙabi da sunan “Ba-Ka-Mutuwa,” shi kuma sai ya rika amsawa da “Sai tare da mutum!” Haka ake kiransa shi kuma hakan yake amsawa. A kwana a tashi Baka-mutuwa ya mutu da tsakar dare. Ganin dare sai aka yanke shawara cewa a bar shi sai da safe a kai shi.

Tunda kwanan keso zai yi sai aka naɗa mutane biyu su yi gadin gawar kafin garin Allah ya waye. Mutanen nan suna zaune suna gadin gawar, can dare ya raba tsaka sai suka ga Baka-mutuwa ya fara motsa yatsun kafarsa. Sai hannuwa. Kai Baka-mutuwa sai ya buɗe idanu. Su kuwa masu gadi tunaninsu shi ne wataƙila doguwar suma ce ya yi ya fara farfadowa.

Suna cikin wannan hasashe sai Baka-mutuwa ya yi zumbur ya miƙe zaune. Masu gadi da suka firgita. Sai suka yi sararaf za su karta a guje.

Amma ina, ko kafin su miƙe har ya danne ɗaya ya kashe, shi kuma ya sake komawa ya kwanta ya mutu.

Shi kuwa wanda ya tsira, da ya isa wurin ƙyauren ɗaki bai tsaya budewa ko ballewa ba. Wallahi ba karya nake ba, na san ƙaramar hukumar da abin ya faru, sai dai kawai in ce maku labarin ya faru ne kimanin shekaru 12 da suka wuce. Mu koma kan mai tsawancin rai; ai yana zuwa ƙofar ɗaki da ya kai harbi da kafa sai ƙyauren ya gaggabe, ya yi waje ya fada a daben ƙofar ɗaki.

Da gari ya waye, mutanen gida suka tashi za su fara

SUNNA LIZAMI

Shin ko sunan da ka raɗa wa fim ɗinka zai iya shafar aikin shirya shi da kuma karbuwarsa a kasuwa?

kukan mutuwar Baka-Mutuwa sai suka ga ƙyauren ɗakin da gawarsa take ciki a tsakar gida. Ana shiga ɗakin sai ga gawarsa tare da ta mai gadinsa guda ɗaya; Baka-Mutuwa ya mutu tare da

farodusa Zayya Dantata ta shirya. Hajiyar dai an ce ta haɗu da matsala iri-iri – kama daga wajen sayar da kwalin fim da kuma wajen biyan ’yan wasa. Shi kuma *Tashin Hankali* tabbas ya bi

can wani gari ne mai nisa mai suna Riruwai.

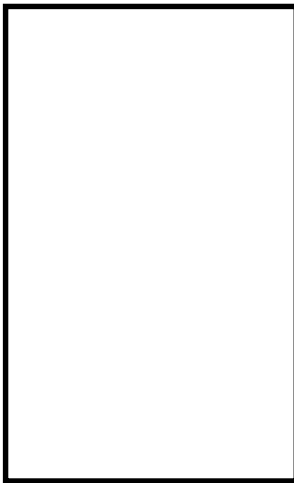
A wurin ɗaukar fim ɗin kuwa cuta ta bi wasu ’yan wasan fim ɗin har Riruwai gari mai nisa inda wasu daga cikinsu suka wayi gari ƙuraje sun firfito masu birjik a jiki.

Sai kuma fim ɗin *Garari* wanda furodusan fim ɗin muka ji yana faɗi da bakinsa cewa ya shiga garari. Bayan dai an kammala fim ɗin, ya dade bai fito ba. Ga shi kuma yana da kashi na 2. Kun ga kenan sai furodusa ya sake ɗaura aniyar shiga cikin sabon garari.

Ba mamaki fim ɗin *Tafiya* da ‘Mark Production’ suka shirya shi ne ya fi cin sunansa.

Daga Kano aka kwashi maƙudan ’yan wasa za a Kaduna. Kun san ta inda suka nufi Kaduna? Wai ta Rimin Gado! Kun ji fa. Da matafiyan suka isa Kaduna kuwa sun ci baƙar tafiya a cikin gari. Abin da ya faru shi ne, duk otal ɗin da suka sauka to kwana ɗaya kacal suka yi sai masu otal ɗin su ce su kwashe kayansu. Haka suka rika yi; su kwana nan a kore su su haɗa kaya su yi gaba, sai da suka kwana otal biyar cikin kwana biyar. A Kaduna ɗin ne kuma Kazaza ya kusa kashe Kumurci da mota ya kuma kusa halaka Rahama Tahir, sai dai takalminta ɗaya aka murje,

Wani tashin hankalin da fim din ya rutsa da shi, shi ne, a wurin daukar fim din ana cikin dauka sai kyamara ta kone

Mukhar M.D.

Salisu Mu’azu

mutum kenan.

To irin haka ta faru da dama a cikin finafinanmu na Hausa. Sai dai ba wani darakta ko furodusa ne ke mutuwa tare da wani ba. Abin nufi shi ne yadda sunan fim ke binsa kamar yadda sunan Baka-Mutuwa ya bi shi har lahira. Bari mu lissafa sunayen wasu finafinan ku ji yadda sunayensu suka bi su. Akwai *Matsala*, *Garari*, *Tashin Hankali*, *Tafiya*, *Da Arziki* *Da Tashin Hankali*, *Garinmu Da Nisa*, *Wuya*, *Hijira*, *Hijirata*, *Garari*, *Tarzoma*, *Hukuma* da kuma *Gagarabadau*.

Matsala fim ne da

sunansa. Ranar da aka nuna fim ɗin a gidan sinima ta Farida da ke Rijiyar Lemo, Kano, an yi ƙazamin tashin hankali. Yara ’yan baburuwanmu-da-doka sun rika fasa fitilun gidan sinimar, kuma suna karya bencina don kawai murya ta ɗan ɗauke lokacin da ake nuna fim ɗin.

Ba wannan ba ne kadai ya faru da *Tashin Hankali* ba. Wani tashin hankalin da fim ɗin ya rutsa da shi, shi ne, a wurin ɗaukar fim ɗin ana cikin ɗauka sai kyamara ta kone. Wani fim kuwa mai suna *Garinmu Da Nisa* shi ma sunansa ya bi shi. Ba a Kano aka ɗauki fim ɗin ba,

ta rifa tafiya da ɗaya.

Fim ɗin da sunansa ya bi shi sosai shi ne wanda Ahmed Amge ya shirya mai suna *Tarzoma*, koda yake dai mun ji an ce an canza wa fim ɗin suna. Lokacin da za a yi wata tarzoma a daji sai aka kwashi 'yan wasa aka tafi. To da ma sojoji ne za su yi wani atisaye a jeji. Ai ba su daɗe da fara 'yan harbe-harbensu ba sai zuma ta fara yi masu ruwan albarusai. Daga cikin waɗanda zuma ta harba akwai Sališu Mu'azu da Muktar M.D., kuma daga cikinsu ɗaya a kan bishiya ta harbe shi. Sai ya saki bindiga ya faɗo kasa.

Shi kuma fim ɗin *Hukuma*, bayan an kare shi, kafin ya shiga kasuwa sai aka samu kuskure ya faɗa hannun wani yaro. Shi kuma yaron ya yi shigar sauri ya yi rikodin ya bai wa wata mata da aka ce tana ba da aro. Wata ruwaya ta ce matar tana ba da aro ne ana biyanta kuɗi. A karshe dai sai a gaban hukuma aka sasanta su; wato *Hukuma* ya kare a gaban hukuma kenan.

Karshen tika tika dai ance tik. Kwanan baya shahararriyar mujallar nan ta Fim ta shirya fim mai suna *Gagarabadau*. An sha wuya wurin shirya wannan fim; ga rana, ga bacin rai wajen bata lokaci, sa'annan a cikin 'yan wasan an samu wanda ya gagari furodusa Ibrahim Sheme. Da ma 'yan magana na cewa naka shi ke ba da kai.

Kai, ko nan baya-bayan nan an yi wani sabon fim mai suna *Juyayi*. Saboda wata 'yar mishkila da aka samu, sai da jagoran shirin ya yi kwanaki yana ta juyayin yadda zai shawo kan al'amarin. An ce wasu daga cikin sinasinan da aka yi ne suka sami lahani a cikin madarar fim ɗin bidiyon da suke ajiye. Mun ji an ba shi shawara ya ajiye kaset ɗin cikin firiji mai sanyi su yi kwanaki 3, idan ba haka ba kuwa sai an sake ɗaukar wani ɓangare na fin ɗin. To ko kai ne mai *Juyayi* ai dole sai ka shiga juyayin yadda za ka yi.

GYARA KAYANKA

Gyaran nahawu a sunayen fim

ZA ka ga ana yaba ayyukan da gwani ko kwararre ya yi, ana cewa, "Wane ai ba dama!" Amma duk da haka wata rana sai ka same shi ya aikata ba daidai ba. Da ma Hausawa na cewa ranar kuskure daidai bata take yi. Sai dai abin takaici to duk ya kare ga wasu masu kiran kansu Hausawa kuma har finafinai suke shiryawa, wai suna wayar wa da jama'a kai. Abin da muke so mu yi magana a kansa shi ne ya sa idan masu shirya finafinan sai dai kawai a kalla a yi dariya ko takaici, mutum ya tashi ya kakkabe rigarsa ya yi gaba.

Bari dai mu fara yin tambaya kafin mu fadi laifinsu. Koda yake dai fara faɗar laifin nasu zai sa a yi sauƙin gano musabbabin kurakuran da furodusoshin ke tafkawa. Babban kuskuren da muke magana a kai shi ne yadda ake rubuta sunayen wasu finafinai. Gaskiya abin kunya ne ga duk wani mai magana da kalmar Hausa. A ce dai Bahaushen ɗan Bahaushen ya tashi fito da fim na Hausa amma maimakon ya rubuta sunan fim ɗin daidai, sai ka ga an rubuta sunan tamkar ana cikin magagin barci. Wasu kaɗan daga cikin waɗannan finafinai su ne:

(1) *Kada Mage* wanda suka rubuta sunansa wai *Ka Da Mage*;

(2) *Sarkaƙiya*, sai suka rubuta *sakaƙiya*;

(3) *Ibro Ganduroba* shi ne suka rubuta *Ibro Gauduroba*;

(4) *Kowa Tasa Ta Fisshe Shi* sai suka maida *Kowa Tasa Ta fishsh he*;

(5) *Canji* kuma sai suka rubuta *Changi*;

(6) *Inspecta Iliya* maimakon *Sufeto Iliya*;

(7) *Kacubus* maimakon *Kacibus*

Gaskiya sunayen suna da yawa, sai dai a taƙaita; domin idan aka yawaita su to babu shakka za a yawaita wa mai karatu takaici. Wani babban abin takaici kuma shi ne waɗannan sunayen duk a bangon kwalin kaset ake ganinsu, wanda tuni har sun shiga uwa duniya, musamman ƙasashe irin su Saudiyya, Ghana, Amerika, da Ingila. Tun a sunan fim an tafka kuskure na nahawu, to ina ga abin da fim ɗin ya kunsu?

Idan an ce *Ka Da Mage* kuskuren alƙalami ne, to wanda ya rubuta *Changi* shin Bafillani ne? Mun san ko Musa Jalingo da Yakubu Muhammad ba za su rubuta 'changi' ba, sai dai su rubuta "canji." Ai ka ga a Katsina ba za ka ga an rubuta "hwansa"

ba, sai dai "fansa." Haka nan a Daura ko Gumel ba su rubuta "hallau ma" sai dai su rubuta "har wa yau" ko "har ila yau." Idan mun koma cikin Hausawan Sokoto su ma sai dai kawai ka ji sun ce "Yanzu munka za ka garinga." Amma idan sun tashi rubutu, za su rubuta "Yanzu muka zo garin nan." Karɓaɓɓiyar Hausa kenan.

To tambaya a nan furodusan da ya rubuta *Kowa Tas Ta fishsh he* ɗan wane gari ne? Ko su ne ke cewa "Ya higo matar hehu hekararjija?" maimakon su ce, "Ashiru ya shigo motar Shehu shekararjija."

Labarin ya yi tsawo har mun faɗo cikin 'yan sanda. Mu dai "Inspector" Barnabas nuka sani wanda Bature ne, sai kuma "sufeto" Iliya shi kuwa Bahaushen ne. Amma ban san da "inspecta" Iliya ba, wataƙila sabon shiga ne a harkar tsaro. To gyara kayanka dai ba zai zama sauke nu raba ba. Duk da haka idan muka sake yin "*Kacubus*" da ku, wanda duk na kama masa ya sauke, kuma ya gyara, ai sai ya ba ni lada, domin ita ce kyakkyawar *kacibus*.

Ka dai gane!

NORTHERN STAR FILMS

PRESENTS

GAGARABADAU

Produced by **FIM MAGAZINE**

Directed by **HAFIZU BELLO**

NOTHING LIKE IT IN HAUSA!

Stars: Sadiya Abdu Rano, Musbahu M. Ahmad, Sani Moda, Aliyu Gora, Hindatu Bashir, Isa Ja, A'isha Ibrahim, Mika'il Hassan 'Gidigo,' Baban Mulika, Shu'aibu 'Kumurci', Ashiru Bazanga, Saratu Gidado, Shehu Kano, Galin Money, etc.

Story/Screenplay: Ibrahim Sheme; **Camera:** Yahaya Skito

Ranar taya fasihai murna

Mujallar Fim ta kafa tarihi da taron karrama fasihan 'yan fim

BURIN kowane mutum ne da yake yin wani aiki na kwarai ga al'umma, warta rana a ce masa an gode, ya kyauta. To, wannan abin ne shahararriyar mujallar nan ta finafinai, wato mujallar Fim, ta yi wa wasu 'yan fim na Hausa a otal din Daula da ke Kano, a ranar Lahadi, 20 ga Janairu, 2002. A ranar ne mujallar ta karrama wani bangare na masu ba da gundunmawa a harkar shirya finafinan Hausa, wadanda yawancin 'yan kallo ba su san su ba. Wadannan ko su ne makaɗa, maraya, marubuta waƙoƙi da kuma masu rerawa a finafinan Hausa. Wadannan mutane su ake kira 'mutanen boye' saboda yawanci ba wasa suke fitowa suna yi ba.

Wakilan *Bidiyo* ma sun kasance a wurin don su shaidar da abin alherin da ita

Fim ta shirya.

A lokacin shi wannan biki da ya gabata dai an karrama mutane har 19 da lambobin yabo na musamman a gaban dimbin jama'a masu sha'awar harkar fim da kuma su kansu 'yan fim din. Kai, saboda yawan jama'a a bikin, duk da kasancewar cikin dare aka yi shi, babu ko masaka tsinke a wuraren da aka keɓe domin 'yan kallo. Bisa tilas wasu ma

Aleebaba Yakasai (na biyu daga hagu) kewaye da masoyansa

suka haƙura da tsayawa a waje, saboda a cikin dakin taron babu inda za su tsaya.

Shugaban kamfanin mujallar Fim, Malam Ibrahim Sheme, ya shaida wa wakilinmu cewa an karrama wadannan fasihai ne saboda gudunmawar da suka bayar ga ci-gaban finafinan Hausa ta fuskar waƙoƙinsu. Ya ce, "Mutanen da muka karrama sun taimaka wajen sanyawa jama'a su karɓi finafinan Hausa. Mun san akwai masu sukar waƙa da rawa a finafinanmu, to amma ko an ki ko an so wadannan waƙoƙin da raye-rayen sun sa mutane sun fara mantawa da kallon Indiya, sun koma ga kallon namu na Hausa."

Wanda mujallar Fim ta

Ibrahim Sheme yana gaisawa da Malam Abdullahi Maikano Usman a taron

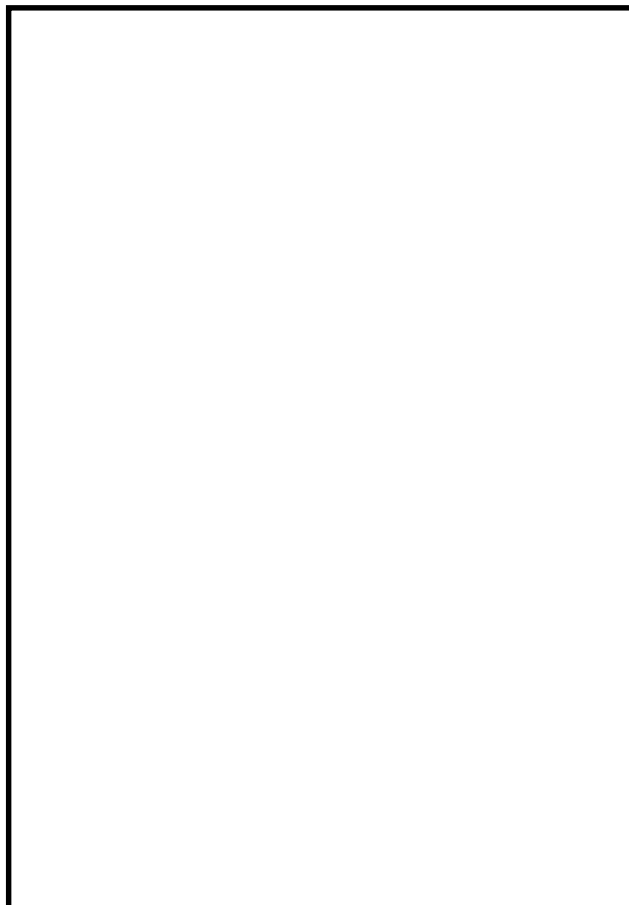
ware shi kadai a wannan karramawa a matsayin Gwarzon Shekara (2001) shi ne shahararren makadin finafinai din nan mai suna Aleebaba Yakasai, kasancewar an shirya ba da kyaututtukan ne ba a matsayin gasa ba. Sai kuma karramawar da ta fi kowace burge mahalarta bikin, ita ce wadda aka yi wa dattijo Alhaji Mustapha Mohammed (wato Malam Mamman ko Danhaki).

Abin da ya sanya karramawar ta Malam Mamman ta fi daukar hankalin jama'a shi ne shi ba ya cikin wancan gungu na makada da mawaka, kuma ga shi sauran mazan jiya). An ba shi kyauta ne saboda gudunmawar da ya bayar ga harkar wasan kwaikwayo tun kimanin shekaru 50 da suka wuce zuwa yau. Don burgewa, a yayin da yake karbar lambar yabon tasa, 'yan fim da 'yan kallo sun yi masa ruwan kudi (don ya samu akalla naira dubu 30 nan take. Kyaututtukan da suka fi tsoka sun fito ne daga shugaban Kungiyar Furodusoshi ta Arewa, Alhaji Hamisu Lamido Iya-Tama, da furodusan fim din *Hauwa*, Alhaji Nasiru Buhari, wadanda kowanensu ya ba kwararren dan wasan (ko macen tsari ta san Malam Mamman) N1,000.

Manyan baƙin da suka halarci bikin sun hada da daraktan mujallar Fim, Alhaji Garba Dangida, Furofesa Abdalla Uba Adamu, Hajiya Balaraba Ramat Yakubu, Hajiya Umma Ali, sakatare-janar na Kungiyar Furodusoshi ta Arewa, Malam Abdullahi Maikano Usman, shugaban Kungiyar Furodusoshi ta Jihar Kano, Ibrahim Mandawari, shugaban kamfanin hada hotunan bidiyo na 'Mu'azzat,' Malam Inuwa Hassan, shugaban MOPPAN, Alh. Abdulkareem Mohammed, Hajiya Saude Abdalla, Malama Binta S. Mohammed, da dai sauransu.

A cewar Malam Ibrahim Sheme, mujallar Fim za ta riƙa yin irin wannan karramawar a kowace shekara, "ba domin komai ba sai don mu nuna wa masu yin koƙari a fagen shirya fim cewa ba aikin banza suke yi ba, akwai masu gode musu."

An dai yi taron an tashi lami lafiya, kowa yana murna tare da bayyana goyon baya da karramawar da aka yi.

Alh. Hamisu Iyan-Tama yana jawabi a taron

Wadanda aka karrama

1. Aleebaba Yakasai
2. Mustapha Moh'd
3. Sani Yusuf Ayagi
4. Rabi Mustapha
5. Yakubu Muhammad
6. Mudassir Kasim
7. Sadi Sidi Sharifai
8. Musbahu M. Ahmad
9. Galin Money
10. Sani Musa Danja
11. Maryam M. Danfulani
12. Alkhamees D. Bature
13. Fati B. Muhammad
14. Muntari Kwanzuma
15. Apollos A. Dengu
16. Ibrahim Danko
17. Ibrahim Achimota
18. Shu'aibu I. Lilisco
19. Ibrahim Mandawari

Mudassir Kasim yana karbar kyautarsa

FURODUSAN nan wanda ya yi kaurin suna wajen yin rigima da 'yan fim manya da kanana, Alh. Yakubu Lere, ya kunno wata wutar, domin ya shigar da kara a kan shahararriyar mujallar nan mai suna 'Fim' da kuma mawallafinta, Malam Ibrahim Sheme.

Jaridar *Gaskiya Ta Fi Kwabo* ce ta fara ruwaito labarin karar a fitowarta ta ran 14 ga Fabrairu, 2002 (shafi na 13), wato a washegarin ranar da Lere ya duka wannan sabuwar shari'ar tasa.

Kafin wannan shari'ar, Lere yana ta fafatawa a wata shari'ar ta daban tsakaninsa da Shugaban Kungiyar Masu Shirya Finafinai ta Jihar Kano, Alh. Ibrahim Mandawari.

Takardun karar da Lere ya kai Fim hadi da Sheme (wadanda mujallar Bidiyo take da kwafensu), sun nuna cewa lauyoyin Lere sun shigar da kara ne inda Lere yake iƙirarin cewar labarin da Fim ta buga a kan rikicin Lere da Mandawari a fitowarta ta watannin Nuwamba da Disamba, 2002, an yi wa masa karyar cewa zai kai Gwamnan Kano kara.

Karar, wadda wata lauya wai ita Mrs. Rita Wogu ta shigar a kotun majistare ta Titin Ibrahim Taiwo, Kaduna, ta ce sam Lere bai ce zai kai Gwamnan Kara ba (saboda umurnin dakatar da fim din Lere na *Adali 2* a kasuwa da kungiyar furodusoshin Kano ta bayar), kuma wai a dalilin labaran da Fim din ta buga ne Hukumar Tace Finafinai ta Jihar Kano ta kai Leren kara kuma ta hana sayar da shirinsa na *Adali 2*.

Lere ya ce a kararsa wai kafin a hana shi sayar da fim din yana da kwalin kaset 5,000 da bai sayar ba, don haka hana shi sayar da su din ya jawo masa asara.

A cewar mai karar, labaran sun sa mutane sun daina ganinsa da mutunci.

Saboda haka dai Lere

Yakubu Lere a kai karar mujallar Fim

...yana son ta biya shi diyyar naira dubu 20

Yakubu Lere

yana so kotu ta dauki mata kai huɗu a kan mujallar Fim da Ibrahim Sheme. Na farko, yana son a hana mujallar buga duk wani abu game da shi a lokacin da ake shari'ar; na biyu yana son kotu ta hana mujallar ba da labarinsa har abadan abadin; na uku yana son a sa mujallar ta rubuta cewa karya ta yi masa; sa'annan na huɗu yana son a sa mujallar tare da shi Sheme su biya shi diyyar kudi naira dubu ashirin (N20,000).

A ran 13 ga Fabrairu, 2002 aka fara sauraron shari'ar. Bayan an zauna a kotun, alkali Malam Abubakar A. Lamido ya kira shari'ar da karfe 11 na safe. Lere ya shiga kejin mai kara, sa'annan Malam Aliyu Abdullahi Gora II ya shiga kejin wadanda ake kara a madadinsu.

Lauyan mujallar Fim, Alh. Sani Mohammed Katu na 'Mamman Nasir & Co.', ya yi jawabi kan abin da ake tuhumar Fim da Sheme a kansu, sa'annan ya buƙaci kotun ta yi watsi da karar saboda rashin madafarta.

Alkali Abubakar Lamido ya yi nazari, daga nan ya yi la'akari da cewa abin da ake zargin wadanda ake kara da shi an kawo wa kotu shi cikin harshen Hausa ne, bayan ko ita kotun tana amfani da Turanci ne a harkokinta. Saboda haka ya hukunta cewa mai karar ya je ya sake shirya takardun da Turanci.

Bayan haka lauyan Lere ma ya yi nasa jawabin, daga nan alkali ya dage sauraron karar zuwa karfe 3 na yammacin wannan ranar lokacin da zai yanke hukunci a kan ko zai ci gaba da sauraron karar ko a'a.

Da aka koma da yamma sai alƙalin ya dage sauraron karar zuwa ranar 6 ga Maris, 2002, wato bayan Sallah.

Jaridar *Gaskiya Ta Fi Kwabo* ta tunatar da jama'a cewa "Yakubu Lere ya shiga cikin rikita-rikita da jama'a da dama, wasu masu shirin fim, wasu kuma 'yan wasa kamar su Alhaji Muhammad Dan Zariya da Wasila da Galin Money da Ibrahim Mandawari da masu shirya fina-finai na Jihar Kaduna da Kano."

Ibrahim sheme

Haka kuma jaridar ta kara da cewa Lere "kuma ya sha yin kurarin zai kai wata mujallar Kara, saboda abin da ya kira 'bata masa suna da suke yi." Wani bincike da mujallar Bidiyo ta yi ya tabbatar da cewa mujallar da *Gaskiya Ta Fi Kwabo* ba ta ambata ba ita ce *Garkuwa* wacce ta taɓa buga labarin cewa "Lere ba dan goyo ba ne" a kan rigimarsa da su Wasila Isma'il da Galin Money.

Mun waiwayi Ibrahim Sheme a kan ko yana da ta- cewa a game da wannan al'amari, sai ya kada baki ya ce, "A gaskiya ba zan yi sharhi ba, domin maganar ta riga ta kai gaban alkali. In da kun zo ne lokacin da Lere yake ta yada labarin cewa zai kai mu kara, to da sai in gaya muku wani abu. Saboda haka sai ku yi hakuri har sai mun ji abin da kotu ta ce. Bayani kam akwai shi, amma ba yanzu ba."

Wani furodusa da bai son a fadi sunansa ya ce, "In dai shari'a ce da Lere, to ta Shata: muna ji, muna gani, muna kuma saurare."

Alkalancinmu

A cikin shafukan da ke tafe daga wannan, za a ga sharhi da manazartanmu suka yi a kan wasu finafinai da muka zaɓa domin ganin ingancinsu. Mun bai wa kowane fim taurari.

Yawan taurarin da aka ba fim yana nuna darajar da muka ba fim din. Muna so a ce fim ya sami taurari biyar. Ko akwai wanda zai sami hakan? Ga yadda alkalancin yake:

- ***** (Tauraro biyar) - Gwarzon fim
- **** (Tauraro huɗu) - Da kyau kwarai
- *** (Tauraro uku) - Da kyau
- ** (Tauraro biyu) - An koƙarta
- * (Tauraro ɗaya) - Ba yabo ba fallasa

Salma Salma

Duduf 1

- Kamfani:** Marhaba Films Production, Kaduna
- Kamfani:** Mazari Filmirage, Kano
- Shiryawa:** Bala Anas Babinlata
- Darakta:** Bala Anas Babinlata
- 'Yan wasa:** Hadiza Ibrahim (Indiyar Daji), Asiya Moh'd, Abubakar Ishaq, A'isha Musa, Hauwa Maina, ds

LABARIN da ke kushe a cikin wannan fim, wani al'amari ne da yake iya faruwa ga rayuwar wasu mutane ko a zahiri. Shin mutumin nan shi kadai ne ko kuwa ma'aurata ne kamar yadda labarin fim din ya taho? Zancen fatalwa ko aljani ya bayyana ga wasu mutane a cikin wata sifar da ba tasa ta ainihi ba gaskiya ne. Don haka mai shakkar faruwar haka ya daina.

A farkon fim mun ga Saleh (Abubakar Ishaq) tare da matarsa Ni'ima (Asiya Mohammed) cikin wani katafaren gida inda suke rayuwarsu ta jin dadin ango da amarya. Amma kuma sai ya kasance ita amaryar ba ta samu natsuwar cin gajiyar wadannan kayayyakin jin dadi da ke makare a gidan ba saboda yadda wata aljana take shiga gidan tana aiwatar da wasu abubuwa masu firgita ta.

Na'ima ta yi ta sanar wa Saleh halin da take ciki a gidan, musamman cikin talatainin dare ko kuma a lokacin da shi ba ya nan. Amma saboda shi bai taɓa cin karo da aljanar ba (Hadiza Ibrahim) kuma bai

tsanani da Na'ima kan cewa ta dame shi da maganganun banza. Don haka sai ya yi barin wofi da ita ya ci gaba da barci ko wata harkar tasa.

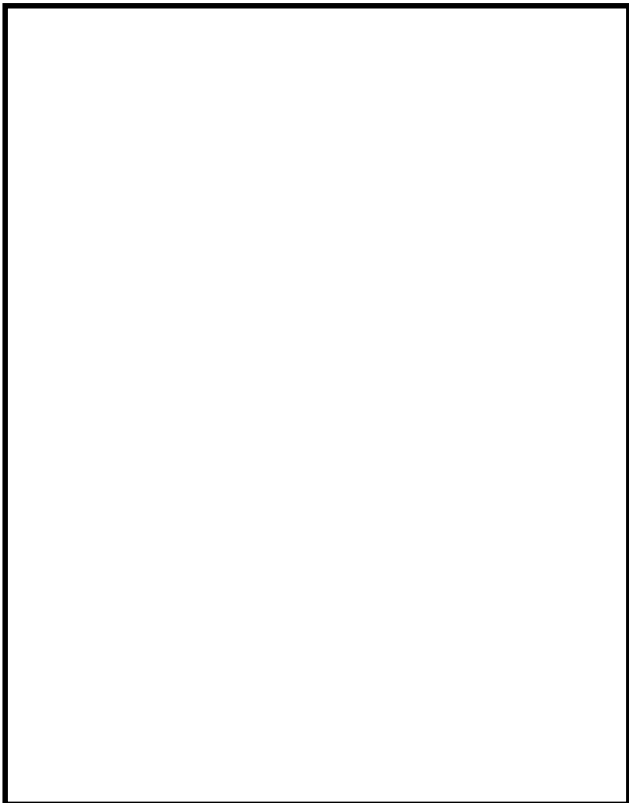
Da Allah Ya tashi bayyanar da gaskiyar al'amarin sai tafiya suna ta kama Na'ima kuma mijin ya karfafa mata tafiyar saboda muhimmancin wacce ta haihun a wajen ita Na'ima. Kwana biyu dai za ta yi a can kafin ta dawo.

Da ranar sunan ta zo Saleh da kansa ya dauke ta cikin

Kuma a yayin da suke sallama da Na'ima cikin mota, Saleh ya kawo kuɗi ya ba ta domin hidimar sunan da kuma 'yan buƙatunta a can ya ba ta. Kuma ya kawo wata wasiƙa ya ce ta kai wa kawunsa Musa.

Abin da ya fara ba shi mamaki, da ya dawo gida a wannan rana sai ya tarar da kofar shiga gidan a buɗe. Ya yi ta-maza ya shiga ciki. Da shiga sai ya yi kiran Na'ima bisa tunanin ita ce ta fasa tafiyar ta dawo. Sai wannan aljana ta amsa masa kuma ta bayyana a gare shi cikin sifar matarsa. Don haka sai bai ji tsoro ba kuma har ya tambaye ta dalilin dawowarta. Aljanar ta ce haka kawai ta fasa tafiyar. Ya nuna rashin jin dadinsa kan haka da kuma nuna buƙatarsa na ta maido masa da kuɗinsa wanda ya ba ta domin hidimar suna. Ta ki, kuma ta ce batun wasiƙar da ya aike ta da ita wajen kawunsa ta manta da ita a cikin mota. Abubuwa da dama sun faru tsakanin Saleh da aljana (cikin sifar Na'ima) waɗanda wasu sun firgita shi tare da ba shi mamaki.

Saboda haka sai ya yi koƙarin buga waya zuwa garin da matarsa ta tafi suna. Kuma ya samu tabbacin tana can wajen shagulgulan sunan, don har ya yi magana da ita. Bisa wannan dalili sai ya sake zuwa ga ita wannan aljana da ke tare da shi yana tuhumarta kan ta faɗa masa ko ita wace ce? Ita kuma a take sai ta daina kewaye-kewaye, ta faɗa masa cewar ita sunanta Salma. Kuma ta fito fili ta faɗa masa ko ita wace ce da kuma buƙatarta na son ta aure shi bisa sharaɗin dole ya saki matarsa. Shi kuma ya nuna bai san wannan magana ba

Hadiza Ibrahim a matsayin Salma, aljanar cikin Salma Salam Duduf

taɓa ganin wani abin ban tsoro ko na mamaki da aljanar ta aiwatar a gidan ba sai ya karya mata tasa kan dukkan labaran da take ba shi. Kai har a wasu lokutan ma Saleh yakan yi fushi mai

motarsa a kan hanyarsa ta zuwa aiki ya rage mata hanya kafin ya zarce zuwa ofiishinsa. Amma kafin su bar gidan sai da ya tabbatar ya garkame duk kyamaren shiga gidan da makulli.

wai ya saki Na'ima.

To, ya tonon tsuliyar dodo. Salma na jin haka sai ta soma wasa da hankalinsa son ranta ta hanyar siddabaru iri-iri, ciki kuwa har da d'aukarsa a tafin hannunta sai yadda ta ga dama take yi da shi, duk a kofarinta na cimma burinta na ya saki matarsa ta aure shi. Ya fuskanci matsaloli masu dama a karshen wannan fim kashi na daya.

Shin ko Salma za ta cimma burinta a kan Saleh da Na'ima? Mun zura ido mu ga abin da zai kasance ga rayuwar Saleh da kuma wadannan mata biyu: Na'ima da aljana.

Wannan fim a gaskiya akwai hikimomi masu yawa a cikinsa. Na farko shi kansa yadda aka gina labarin an yi shi da tsari mai ma'ana kuma a wurin da aka nuna. Inda fim din ya ciri tuta shi ne wurin da aljana ta riƙe Saleh a tafin hannunta. Duk wanda ya ga wannan wuri zai san cewa an soma samun ci-gaba mai yawa a finafinan Hausa. Don ko kasashen da suka ci gaba a wannan harka za su yaba da wannan siddabaru wanda Mai Unguwa Abba Lawan ya yi da komfuta a kamfanin CBC da ke Sabon Titi, Kano. Haka kuma gujegujen da Saleh ya riƙa yi da babur din da ya sata ya cancanci shi ma a yaba masa tare da daraktan fim din wanda shi ne kashin bayan duk wata nasara da aka samu wajen shirya *Salma Salma Duduf*. Wani abin burgewa a fim din kuma shi ne zazzakar waƙar fim din wadda Sadi Sidi Sharifai da Zuwaira I. Durumin-Iya suka rera (Zuwaira ta taƙa faɗa wa mujallar Fim cewa a cikin waƙoƙin da ta rera kaf a rayuwarta ta fi son ta "Salma Salma Duduf").

Darakta Bala dai ba sabon hannu ba ne a wannan harka. Fitaccen marubuci ne wanda sunansa ya zama ruwandare, haka kuma ya yi finafinai da dama waɗanda suka yi ficce; sun haɗa da *Sirrinsu*; *A'isha*; *Dawayya*, da wasu masu fitowa, ciki har da *A'isha 2* da *Halak*,

inda a nan din ma an yi siddabaru da komfuta.

Kasancewar masu karin magana sun ce mutum tara yake bai cika goma ba, a labarin wannan fim wanda asalinsa tatsuniya ce ya dace a ce bayan mijin Na'ima ya ƙi yarda da bayanan da take masa na firgita ta da ake yi a sabon gidansu ta d'auki matakin kai kuka ga wasu magabatanta ko nasa domin su yi bincike, ba ta dinga

zama cikin wannan hali da ka iya cutar da rayuwarta gaba daya ba. Haka kuma a inda aljana ta bayyana wa Saleh kanta da kuma buƙatarta, bai kamata ya yi fushi har da jifanta ba kamar yadda aka nuna ya aiwatar din ba. Matakin da ya kamata ya d'auka kamar yadda addininmu ya tanada shi ne sai ya nemi tsarin Allah daga sharrinta, ba ya ce zai yi fito-na-fito da ita ba.

Don Hausawa ma sun ce faɗan da ya fi karfinka ka mayar da shi wasa.

A Karshe, darasin da za a iya koya daga wannan fim shi ne mutane su fahimci cewa zancen aljanu su shigo harkokin mutane ta sifofi iri-iri fa gaskiya ne, amma matakin d'auka a yayin da mutum ya samu kansa a irin wannan hali ita ce addu'a da kuma haƙuri kan abin da Allah Ya yi.

SHARHI KAN FINAFINAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Abdulmalik 1

Kamfani: Karama Electronics, Kaduna
Shiryawa: Prince Oscar Baker Anuruo
Darakta: Isaac Martins
'Yan Wasa: Sani Musa Danja, A'isha Musa, A'isha Ibrahim, Tahir Fagge, Shehu Hassan Kano, ds

KAMAR yadda yawancin finafinan da aka shirya da harshen Hausa suke kasancewa abin da masu iya magana suke ce wa tatsuniyar gizo ba ta wuce kofa, to abin da ya faru kenan cikin fim din *Abdulmalik*. Manufarmu a

nan ita ce yawancin finafinan Hausa ko ma mu ce kusan dukkansu jigonsu ita ce soyayya. To shi ma wannan fim kamar sauran bai saɓa daga soyayyar ba.

Tun a fitowar farko na fim din an nuna wata budurwa Talatu (A'isha Ibrahim) barayi sun fizge mata jaka sun gudu a yayin da take kan hanyar zuwa wani wuri a kafa. Shi kuma Malik (Sani Musa Danja) wanda

saurayi ne, ya hangi abin da ya faru gare ta, don haka cikin hanzari sai ya kai mata d'auki ta hanyar bin barayin don ya amso mata jakarta daga gare su. Duk da kasancewar bai cimma nasarar kama 'yan fizgen ba, ya yi nasarar dawo mata da jakar bayan barayin sun sace kuɗin da ke ciki sun tsere. Ganin an sace mata nata kuɗin, sai ya taimaka mata da wasu 'yan kuɗi don ta samu na motar komawa gida ko ta tafi inda take nufin zuwa. Ita kuma ta ji daɗi da irin taimakon da ya yi mata har suka fara hirar neman fahimta a tsakaninsu. A Karshe dai suka gane cewa ashe ma sun daɗe da sanin juna sakamakon wata makarantar sakandare da suka yi tare. Don haka nan take soyayya ta shiga tsakaninsu har ita yarinyar ta alƙawarin taimaka masa don ya ci gaba da karatunsa da bai kammala ba saboda

A'isha Musa, Tahir Fagge da Iliya Abdullahi suna wasa a cikin shirin *Abdulmalik*

wasu larurori. Bayan kasancewar Malik dan talakawa mahafinsa ma nakasashe ne don makaho ne mai kalangu. Amma kuma ita Talatu, iyayenta masu hali ne matuƙa. Alhaji Tijjani (Tahir Fagge) shi ne mahafinta, kuma Hajiya Maryam (A'isha Musa) ita ce uwarta.

Daga bisani soyayyar Malik da Talatu ta yi karfi har ta kai ga ta raba shi da wani ubangidansa tela (Abubakar Cigari) saboda wani wulafanci da ta ga ya yi masa. Kuma ta yi masa alƙawarin za ta taimaka masa matuƙa don ganin ya samu wata harkar wadda ba ta sana'ar dinki ba ce. Shi Malik cikin nazarin da ya yi kan wannan soyayyar ya yi shakkar yiwuwar aure a tsakaninsa da Talatu kamar yadda ita ta nuna maitarta kan haka. Dalilinsa shi ne ita 'yar attajirai ce alhalin shi kuwa dan talakawa ne. Ita ko ta riƙa nuna masa wannan ba matsala ba ce muddin dai shi yana son ta.

Tunanin Malik shi ne ya fi zama gaskiya. Don mun ga iyayen Talatu suka bayyana buƙatarsu ga Talatu na ta auri wani hamshakin attajiri kuma dan siyasa mai takarar zama shugaban ƙasa mai suna Alhaji Musa (Shehu Hassan Kano), amma ita ta yi biris da buƙatar tasu ta hanyar ƙin ba su haɗin kai kuma shi Alhaji Musa ya nuna da gaske yake yi kan batun neman auren inda ya riƙa tura masu kuɗi tare da wasu manyan alƙawura a gare su in har ya samu auren yarinyar.

Alhaji Tijjani da Hajiya matarsa sun yi ta ƙoƙarin raba Talatu da Malik don ta bai wa Alhaji Musa haɗin kai amma abu ya ci tura. Kai al'amarin har ya kai ga sun je ga mahafin shi Malik sun yi masa kashedi amma duk da haka haƙarsu ba ta tad da ruwa ba. A ƙarshe bayan sun je wajen boka (Rabi'u Rikadawa) kuma har ya jaddada masu cewar in har suna son arzikin duniya tare da wata daukaka to dole sai Talatu ta auri Alhaji Musa don haka suka kuɗarta ko

ana ha-maza-ha-mata sai sun raba 'yar tasu da Malik ko da ta hanyar hallaka shi ne. Masoyan sun shiga tsaka-mai-wuya sakamakon wannan matsalar da suka samu kansu a ciki. Kai sai da ta kai ga su ga junansu ya zama masu mawuyacin al'amari bare har a ce sun samu wata sakewa ta ziyartar juna a lokutan da suka so.

Shin wa zai auri Talatu a tsakanin Malik da Alhaji Musa a kashi na 2 na fim din? Shin Alhaji Tijjani da Hajiya Maryam za su yi nasarar samun lagwadar da Alhaji Musa ya yi masu alƙawari in har ya samu auren Talatu? Kuma shi Alhaji zai samu nasarar cin zaɓen shugabancin ƙasa kamar yadda aka bayyana a kashi na farko? Akwai abubuwa masu dama da mai kallo zai so ya ga yadda za su kasance a kashi na 2 na fim din.

Wannan fim ya burge daidai gwargwado ga duk wanda ya samu kallonso, musamman in aka yi la'akari da irin ƙwarewar da aka nuna wajen fitar da sina-sinan fim din daki-daki cikin tsari; kuma dukkan 'yan wasan da suka fito a cikin shirin kowanensu ya nuna hazaka da ƙwarewa a wannan harka, musamman su zaruman fim din, wato Sani Musa da A'isha Ibrahim. Sa'annan kuma daraktan fim din ya cancanci a yaba masa saboda siddabarun da aka nuna wajen aikin boka.

Sai dai kuma fim din *Abdulmalik* yana ƙunshe da wasu kurakurai da ya kamata nan gaba masu shirya fim din su gyara. Misali, a wasu sina-sinan hotunan 'yan wasan sun yi duhu sosai kuma A'isha Musa da ta fito a matsayin uwar A'isha Ibrahim ba a yi mata kwalliya da za ta nuna ta isa ta haifi diyar tata ba. Don haka mai kallo bai ga alamun wani bambancin shekaru a tsakanin 'yar da uwar ba. An nuna uban Malik tare da kalangu amma babu inda aka nuna shi yana kida a matsayin sana'a ko ya tara jama'a yana nishadantar

da su; sanin kowa ne shi kida ana yin sa don jama'a. Haka kuma Shehu Hassan Kano da ya fito matsayin riƙaƙƙen dan siyasa wanda har takarar shugabancin ƙasa yake yi, ya dace a nuno shi dumumu cikin harkar siyasar

tare da jama'a tun a kashin farko na wannan fim.

A ƙarshe dai shirin *Abdulmalik* ya yi kyau ƙwarai kuma muna fatar kashi na biyunsu ya fi na farkon tsaruwa da kuma sauti da hotuna masu kyau.

SHARHI KAN FINAFINAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Ki Yafe Ni 1

Kamfani: Video Mark, Gusau
Shiryawa: Aliyu Garba Gusau
Darakta: Ado Ahmad Gidan Dabino
'Yan Wasa: Bashir Bala (Ciroki), Rabilu Musa (Ibro), Amina Garba, Hauwa Ali

Dodo, Hindatu Bashir, Aliyu Abdullahi Gusau, Habiba Moh'd, Aliyu Garba Gusau, Fati Suleiman, Wasila Isma'il, ds

BASHIR (Aliyu Abdullahi Gusau) matashi ne mai jini a jika kuma ma'aikacin banki. Ya tashi a hannun iyayensa, kodayake uwarsa (Amina Garba) ta fi iko a kansa bisa ga mahafinsa (Ciroki) domin uban bai da ikon yi masa faɗa sai uwar ta taso masa tana ta faɗace faɗace domin ita ke ciyar da gidan; hatta kayan sawa ita ke sai masa, ƙarewa ma gidan da suke ciki ita ta saye shi. Akwai ma inda take gargadinsa da kar ya ƙara sanya tabaran da aka sai masa daga Jumma'a sai Sallah. Kun ji 'mijin hajiya.' Shi ko dan gata Bashir sai sai abin da ya ga dama yake yi, ba kamar ubansa ba. Uwar da uban sun yi sun yi da shi ya yi aure amma ya ƙi, wai sai ya yi gida da mota na zamani.

Rannan tsautsai ya gitta wa Bashir; suna tafiya a kan Vespa shi da abokinsa kuma amininsa da aka turo shi aiki daga Maiduguri, wato Jamilu (Aliyu Garba Gusau) sai suka ture wasu kyawawan 'yan mata son kowa ƙin wanda bai samu ba. Basira (Habiba Moh'd) ta karye a kafa yayin haɗarin sai dai kanwarta (Fati Suleiman) ba ta ji wani mummunan ciwo ba.

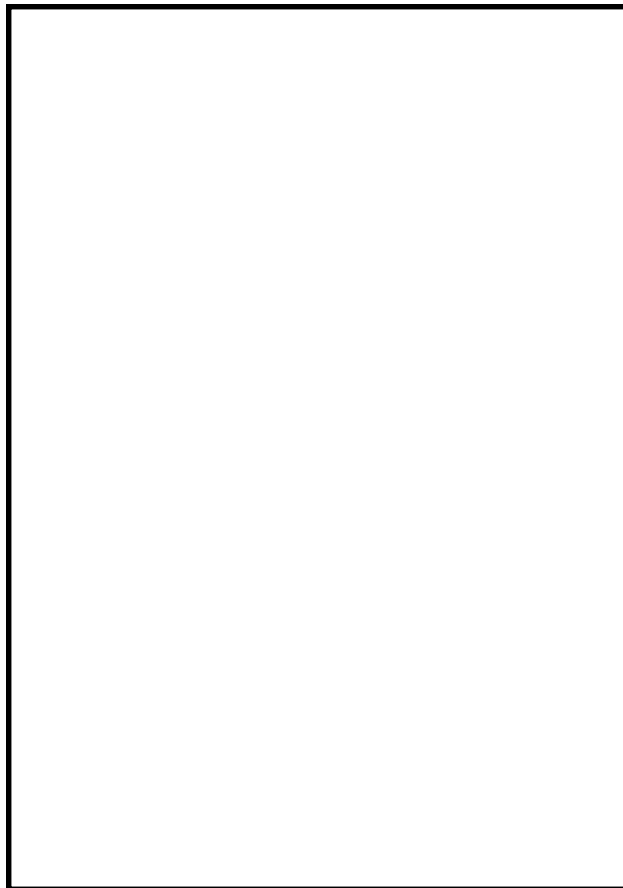
Kafin ka ce kwabo tuni son Basira ya kama Bashir; haka kazalika Jamilu ya ji shi ma yana son kanwar. Haka aka yi, domin sun yi soyyaya ta gaskiya har magana ta kai ga aure aka sa rana; biki kawai ake jira. Kamar daga sama sai ga Bebi (Wasila Isma'il), diyar wani babban dan kasuwa ta diro. Ta ce ita sai Bashir, shi kuma shaidan sai ya hau ciki inda shi da huɗubar wasu abokan Bashir din, su Rocky da D.J., suka taimaka ya yi watsi da maganar auren Basira ya koma ma Bebi, amma wai don ya samu kuɗi. Ya zuga uwarsa ta saida duk wata ƙaddara da ta mallaka aka ƙara da bashin banki akan zai yi auren jari. Kuda wajen kwaɗayi akan mutu!

Kafin auren ba irin wulafanci da Basira ba ta gani ba. Ya rubuta mata wasiƙa yana labarta mata cewa shi ba ajinta ba ne, ta je ta nemi ajinta domin shi ya fi ƙarfin diyar makafi. Ta yi kuka na baƙin ciki, ta tuna Allah ta saduda. Amma ubanta Sarkin Makafi take zuciyarsa ta buga sai ya rasu. Kuma duk wannan bai ishi Bashir ba sai da ya yi takakkiya ya sami Basira har gida ya yi mata wulafanci, ita ko Bebi, wadda ke zaune a gaban mota, sai ta fito ta watsa mata kuɗi.

Bayan auren Jamilu da Fati Suleiman sai aka yi masa canjin wurin aiki aka maida shi Maiduguri garin da iyayensa suke. Ibro da Tsigai, iyayen Jamilu, sun firgita da irin yadda suka ga dansu ya yi kudi. Sai kuma rigima ta kaure inda shi Ibro ya dauki buhun shinkafa da aka kawo masu tsaraba zai saida ita kuma Tsigai ta ce ba ta yarda ba. Daga bisani aka daidaita inda Jamilu ya zo ya kara masu kudi.

A can kuwa garin ana can ango da amarya na amarcinsu. To amma abin da Bashir bai sani ba shi ne matarsa Bebi na yin hulɗa da abokinsa tun kafin a yi bikinsu kuma ashe har tana da ciki kuma har aka yi auren shi bai sani ba. Ba a daɗe da yin auren ba ciki ya bayyana. Rannan Bashir ya fita sai ga aboki nasa inda Bebi ta shaida masa sun yanke shawarar za a zubar da cikin don kada asirinsu ya tonu. Ta ɗaya ɓangaren kuwa can a gidansu Bashir allura ta tono garma domin ga banki can sun aiko da takardar yin gwanjon gidan, ga shi ba su da kudi. Shi ko Ciroki bai san wainar ada ake toyawa ba. Bashir ya yanke shawarar zuwa wurin mahaifin matarsa ya shaida masa abin da ke faruwa na game da saida gidansu da banki zai yi da kuma irin matsalolin da yake fuskanta. Baban Bebi ya fatattake shi tare da shaida masa cewa yana sane da cewa domin kudi ya auri Bebi ba don Allah ba sai don ya ga babanta mai kudi ne.

Mun dai ga inda za a yi gwanjon gidan su. Ciroki ya fito ya ce ba ruwansa, karshe ma ya ce ya saki Amina Garba ya dauki jakarsa ya yi gaba, ita ma take zuciyar ta ta buga ko motsawa ba ta yi ba. A can gidansa kuwa likita Hindatu Bashir na can na aikin zubar da cikin Bebi wanda abokin mijinta ya yi mata; ga ya can shi kuma ya taho gidan da labarin rasuwar mahaifiyarsa. Shin yaya za ta kare? Shin zai iske ana cikin zubar da ciki? Yaya zai yi? Ya zai yi da mutuwar uwarsa da kuma takaicin da ya auka masa?

Aliyu Garba Gusau

Shin ina Basira, ta yi wani auren ko ko tana nan tana jira? Wace irin sakayya Allah zai mata? Duk sai a cikin kashi na biyu za mu ji amsoshin waɗannan tambayoyin.

A gaskiya fim ɗin ya

burge mu, ga shi yana ilimantarwa kuma bai tsaya a fagen soyyaya ba kawai. Akwai darussa a cikinsa, misali yaudara; yawancin mazaɗan yanzu mayaudara ne kuma ba su dauki yaudarar a bakin komai ba, koda

yake su ma matan ba fashin yadawa ba ne mafi yawancinsu sun kware a wannan fagen. To mu duka sai mu dauki darasi. Sai son abin duniya. Wannan ma duk mu duka ne - mazaɗan da matan, su mata sai su ce sai 'ready made' suke so, su kuma maza sai su ce ai gara su yi auren jari. Bashir ya nuna maitarsa a fili sai ɗiyar mai kudi domin ya samu kudi. Akwai kuma haƙuri domin Basira ta yi haƙuri da ta rasa mahaifinta abin kaunarta, da wata ce sai ta ce sai rijjiya.

Abin da ke kan gaba wurin rage ma fim ɗin armashi shi ne tsawo da ya yi; ya yi tsawo da yawa. Haba, sai ka ce Indiya! Abin ma sai ya gundiri mutum. Kuma bai kamata ba a ce a garin Yariman Bakura mata sun riƙa sakin gashinsu sai ka ce a 'Nigerian film.' Kuma irin zaƙaƙalewar da matar Ciroki ke yi ma mijinta ta yi yawa. Ya kamata kafin ta rasu a ce ta yi nadama kuma sun yi zaman gaskiya yanda zai kara karantar da wasu.

Ba za mu yi saurin yanke hukunci ba, sai mu ce me zai faru ga wadda aka zub da wa ciki da kuma wanda ya yi cikin shege a garin Shari'a irin Gusau? Ya kamata a ce an yi masu kamun kazar kuku. Koda yake ga ya can mun ga kamar Bashir ya nufo gidan.

SHARHI KAN FINAFINAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Hayaki 2

Kamfani: Zainab Film Production, Kano
Shiryawa: Kabiru Moh'd Abdullahi
Darakta: Mohammed B. Umar
'Yan Wasa: Ali Rabi'u Ali, Nura Hussaini, Umar Sabo, Moh'd B. Umar, Haruna Aliyu, Bashir Bala, Rabilu Musa, Tukur S. Tukur, Fati Moh'd, Abida Moh'd, Lubabatu Madaki, Hajara Abubakar, Hafsatu Sharada, Ladin Cima, ds

HAYAKI na 2 ci gaba ne na Hayaki ne ɗaya wanda ya gabata. A cikinsa an nuna inda Aminu ya yi ta zuwa

gida su budurwarsa Badawiyya amma duk lokacin da ya je ba ya samunta. Su ɓangaren gidan su yarinyar ba su haƙura da waccan rigimar da take tsakaninsu a baya ba, saboda haka da gangan suka boye ta suka kai ta wani wajen don in Aminu ya zo ba zai gan ta ba. Daga baya waliyyan Aminu sun zo ɗaurin aure amma sai shi waliyyin Badawiyya ya zo ya faɗi wani dalili da ya sa ba za a ɗaura auren ba, wai saboda yarinyar ba ta gida kuma ya ce wai ba za a ɗaura aure da gaibu ba. A dalilin shi wannan abin ban haushi da Isa ya yi a cikin jama'a 'yan ɗaurin aure, sai Alhaji Musa ya ce ya ba shi 'yarsa

mai suna Bilkisu, kuma ya ce ya je ya gan ta, ba tare da sanin cewa da ma ita wannan yarinyar sun taɓa haɗuwa da Aminu a gidan wata kawarta ba da ya raka abokinsa wajenta wanda a nan har ta nuna alamar son sa wanda daga baya take sanar da kawarta cewa tana son sa.

A wajen su Isah da Musa kuwa rigima sai kara ru ruwa ta ci gaba da yi. Har a titi suke haɗuwa suna rigima da faɗace-faɗace, koda yake daga karshe an samu nasarar sasanta su inda suka yi musabaha kawo karshe rigimarsu.

Shi wannan fim na *Hayaki* 2, ni dai a ganina babu wani dalili da zai sa a ce an yi na biyunsu tunda dai a cikin fim na farko an nuna mana cewar rigima ta kare tsakanin Isah da Musa (Katakore da Hankaka). Su dai masu shirya wannan fim fin sun yi la'akari da cewa na farkon ya karbu a wajen jama'a saboda haka shi ma na biyun akwai alamar ya karbu.

Tunda Aminu yake zuwa wajen Badawiyya ba ya samunta, to amma duk da cewa suna matuƙar son junansu ba a nuna menene irin halin da ita Badawiyya ta shiga ba a can inda take, duk da cewa har so suka yi su kashe kansu saboda an ƙi su auri junansu; shi kansa Aminu irin damuwar da ya yi ba wata mai yawa ba ce. Gaskiyar magana ita ce tunda yarinyar da ta yi Badawiyya a kashi na 1, wato maryam Haruna, ta yi aure, da wuya a sarƙo labarinta a cikin sauƙi, musamman tunda kafin ta yi auren ba a taɓa zaton za a yi kashi na 2 ba.

Maganar zuwa wajen daurin aure babu yadda za a yi bayan shi Aminu ba ya ganin Badawiyya na tsawon lokuta kuma ba tare da ya san inda ta tafi ba kusan kwatsam kawai a sa ranar daurin aure kuma bayan ita kanta dangantakar tasu Isah da Musa ta sake taɓaɓaɓewa.

An nuna mana shi abokin Aminu, watau Sani, akwai kyakkyawar dangantaka a tsakaninsu, to amma ba mu

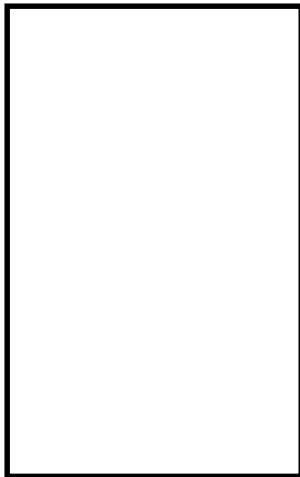
gan shi a wajen daurin auren ba, kuma sai daga baya ake faɗa masu cewa an kusa biki, kuma ko lokacin da aka ce an ba shi Bilkisu ba mu ga suna tattauna maganar ba, watau irin dangantakar aboki da aboki.

Daga karshe muna ganin ɓangaren barkwanci, watau nishadantarwa, na wannan fim shi ne abin da zai ja hankalin ma'abota ba kallon barkwanci, watau ɓangaren da su Bashir Bala, Tukur S. Tukur, Rabilu Musa, Baffa Yaro, da Hajara Abubakar suka taka.

Ya kamata a duba yawan faɗace-faɗacen da Isa da Musa suka yi ta tafkawa tun

daga na ɗaya har cikin *Hayaki* na 2. Gakiya faɗan nasu ya yi yawa kuma ya kamata darakta ya bar su su kece raini ko da sau ɗaya ne; wato su jibgi junansu. Domin yawancin faɗan nasu daga kokawa sai cire riga ko kuma gori.

Ai tunda suna yi wa juna kallon-kallo, da a ce an zubar wa wani haƙora da abin ya fi yin armashi. Shi kuma Dandugaji bai kamata a ce ya ci kuɗin sata a bilis ba. Tunda dalilin satar da ya yi ne har auren Aminu da Badawiyya ya sakwarkwace, ya kamata ya yi a ga yadda tasa take karewa.

Alh. Kabiru Moh'd
Furodusan *Hayaki* 1 & 2

SHARHI KAN FINAFINAI
DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

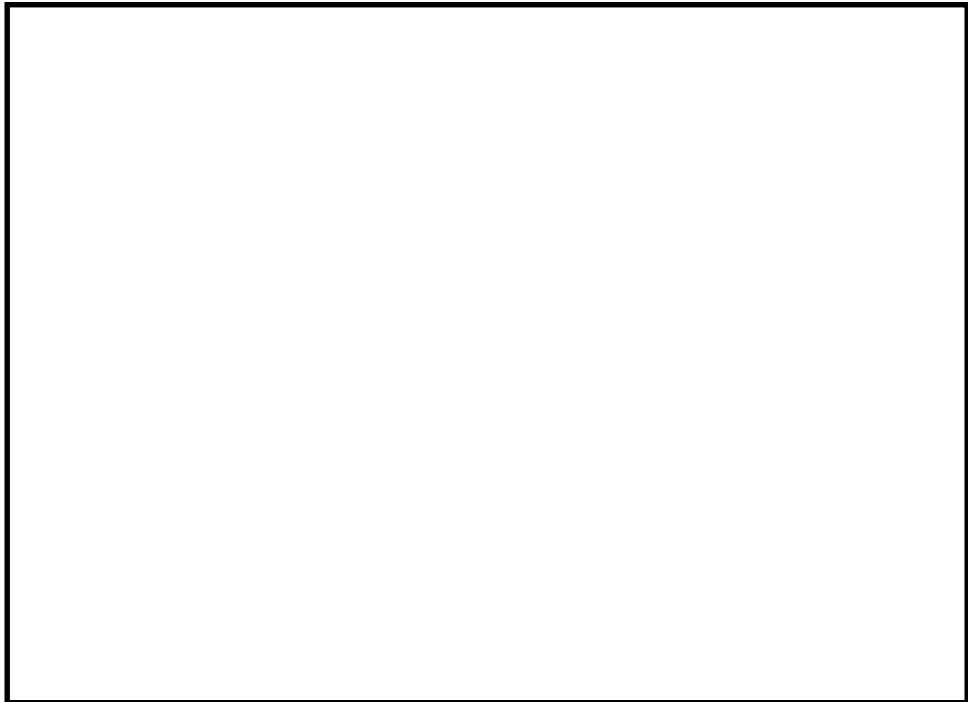
Biyayya

- Kamfani:** Mandawari Enterprises
Shiryawa: Ibrahim Moh'd Mandawari
Darakta: Ibrahim Moh'd mandawari
'Yan wasa: Shehu Hassan Kano, Abubakar Hayatu, Ahmed S. Nuhu, Balaraba Mohammed, A'isha Musa, Hajara Usman

A GASKIYA *Biyayya* fim ne mai kyau mai kayatarwa tare da wa'azi. A

cikinsa, wani mutum mai suna Sadiq (Ibrahim Mandawari) da matarsa A'isha (Balaraba Mohammed) suna matuƙar son junansu. Wata rana sai suka ɗan sami sabani, amma yana zuwa ofis a lokacin sai ya kasa zama, ya ɗauki waya ya buga mata ta ɗauka, sai ga shi a waya kamar ma ba su taɓa yin wani abu kamar faɗa ba. Gaskiya wannan abin burgewa ne. Sai dai wata rana Sadiq yana ofis sai naƙuda ta kama ta. Kanwarta Amina ta ɗauke ta tare da mahaifiyarsu (Hajara

Ibrahim Mandawari, daraktan shirin *Biyayya*

Usman) suka kai ta asibiti. Shi kuma Sadiq a daidai lokacin tafiya Kaduna ta kama shi domin za su yi taro, don haka ya bar wa Baban Mulika sallahu ya je gida ya sanar.

Kafin ya tafi yana jin Amina kanwar matarsa ta buga waya, wayar tana ta kara amma ya ki dauka, bai san ita ba ce rabon dai ba zai san abin da yake faruwa ba, sai ya tafi. Bayan tafiyarsa, Amina ta sake buga wayar, Baban Mulika ya dauka ya ce mata Sadiq ya tafi Kaduna. Ta je ta gaya wa babarsu. Sai bayan A'isha ta haihu sannan aka samu lambar otal din da ya sauka, inda Amina ta sanar da shi cewa duk abin da yake ya bari ya taho an kai A'isha asibiti don ba ta da lafiya. Ya baro Kaduna ya taho. A hanyarsa ta dawowa ya yi hatsari. A'isha kuma bayan haihuwarta Allah ya yi mata rasuwa, inda daga baya, bayan Sadiq ya warke, hankalinsa ya fara dawowa jikinsa kuwa daga jimamin mutuwar A'isha sai aka yanke shawarar aurar da Amina kanwarta A'isha ga Sadiq.

Ita kuma Amina ta nuna rashin amincewarta saboda akwai wani saurayi Sanusi (Abubakar Hayatu) wanda suka yi alkawarin aure amma daga Karshe dai sai ta je ta sanar da wata kawarta (Rabi Sulciman) sai kawar ta ba ta shawara da ta gwada kowannensu ta ga wanda ya fi son ta, tunda dai ta ce shi Sadiq sun saba saboda a gidansa take, shi kuma Sanusi sun dade suna soyayya. Sai kuwa ta gwada sai ta ga ashe Sanusi ba son ta yake da gaskiya ba; gaskiya wannan gwaji nata ya kayatar.

Biyayya a iya fahimtarmu, ya yi ma'ana. Wa'azi ne ta hanyoyi da dama. Misali, ya nuna mana cewa ya halatta ka auri kanwar matarka idan matar ta mutu. Ya kuma nuna mana cewa biyayya ga mij abu ne mai kyau, domin za ki mutu mijinki yai ta yi miki addu'a. Ya nuna mana mu riƙe alkawarin soyayya, ban da cin amana. Ya kuma

nuna mana kada mu dinga razana don mun ga wata mace gurin haihuwa ta mutu; ba a nan take ba domin Allah ne mai kashewa shi ne mai rayawa.

Sai dai muna da wasu 'yan tambayoyi. A lokacin da A'isha ta fara nakuda, mun ga Amina ta ka mota sun fita amma suna zuwa asibiti sai muka gan su da babarsu Hajjo; a ina suka hadu?

Hajjo ta tura Amina ta yi waya gurin Sadiq. Mun gan ta sanye da mayafi, amma da ta dawo babu. Ya fadi ne? Aka sake cewa ta koma, ta sake, da ta koma sai muka sake ganinta da mayafi; to ina take barin mayafin? Ko kuma waya ce ba a yi sai an

sa mayafi? Sannan tsakanin asibiti da gurin wayar yana da nisa ne? Domin a asibiti muna ganin safiya, amma gurin wayar sai mu ga dare; shin a hanya daren yake yi mata ko kuwa?

Mun ga Sadiq ya yi hatsari yana sanye da riga da wando na shadda, amma a asibiti sai ga shi da kananan kaya; wa ya canja masa kaya? Mun ga Amina a kan titi tana tafiya tana dora hannu a ka alhali lokacin A'isha ba ta mutu ba; to me ya faru?

Me ya sa ba a nuno fuskar Amina a gurin waƙar da Sunusi yake mafarki suna yi ba? Ko dai ba Aminar ba ce? Shin me ya sa da Sadiq zai

tafi Kaduna bai koma gida ya sanar da iyalin nasa ba, sai ya yi aike, tunda washegari za a yi taron? Ko dai an rasa yadda za a yi a nuna mana Sadiq ya yi hatsari shi ya sa ya tafi Kaduna domin a hanyarsa ta dawowa ya yi hatsari? Kamata ya yi Sadiq ya nufi gida don ya shaida wa iyalinsa cewa zai tafi, sai ya tuna ya yi mantuwa a ofis, a ofis za a iya buga masa waya daga Kaduna wani ya ce masa ya yi sauri ya zo su tattauna wani abu tsakaninsu kafin a shiga taro, domin idan ba su tattauna ba, wani abu ka iya ballo masu ruwa, ko dai makamancin haka.

SHARHIKAN FINAFINAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Juriya 1

Kamfani:	Koli Trading Company, Kaduna
Shiryawa:	Ali Nuhu
Darakta:	Tijani Ibraheem
'Yan wasa:	Ali Nuhu, Shehu Hassan Kano, Fati Mohammed, Isma'il Ishaq, ds

WANNAN fim ne da yake ba da labarin irin Karancin imani da tausayi da suka yawaita a cikin zukatan mutanen wannan zamani namu domin mutum ya samun kudi ko mulki. Sai ka ga dan'adam bai jin tsoron halaka dan'uwanasa ko mutane masu yawa don kawai ya cimma wani bakin burin nasa. Ko me zai biyo baya a rayuwarsa da kuma makomar kowanenmu (lahira) bai damu ba. Abin da wannan fim yake nuni a kai kenan.

Fim din da ya haɗa fitattun 'yan wasa masu yawa, a Karkashin zakaran daraktocin Arewa. An fara ne da nuna Mu'azzamu Sani (Ali Nuhu) a matsayin dan jarida tare da matarsa Salma (Abida Mohammed) suna sauraro tare da mamakin

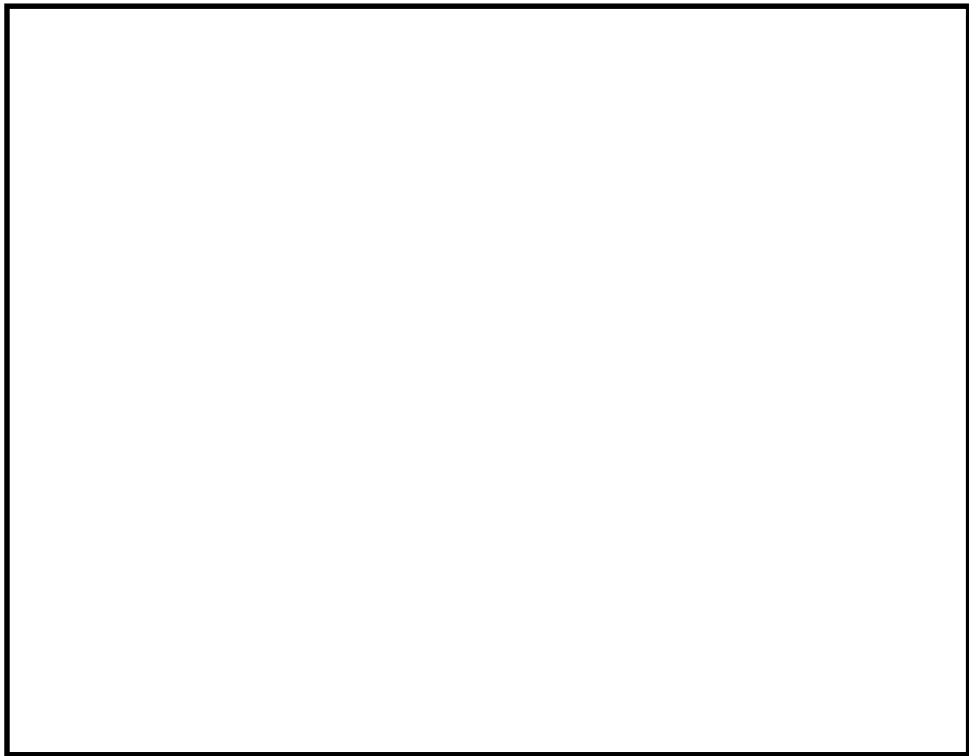
wani mummunan labari na barkewar wata annoba da ke halaka mutane sakamakon gurbata man girkin da ake sayar wa mutane suna amfani da shi. Mu'azzamu mutum ne mai kofarin kyautata wa iyaye da 'yan'uwa, musamman Kannensa, da abin da ya mallaka. Kuma ya kasance mai kishi tare da sadaukar da rayuwarsa ga aiki. Saboda haka ya soma bincike kan yadda wannan gurbata man girki ya samo asali domin a tona asirin azzalumi. Ya yi binciken har zuwa lokacin da ya kai ga daya daga cikin hamshakan azzaluman, Alhaji Danlami (Shehu Kano) wanda mai neman takarar gwamnan jiharsu ne.

Da dan jaridar ya tsananta tambayoyinsa kan Alhaji Danlami sai suka rabu

dutse-a-hannun-riga. Kai, a Karshe ma dai Alhaji ya sanya dakarunsa (basawa) su bi dan jarida su amso masa kaset na hirar da suka fara yi da shi ko ta halin kafa. Basawan ba su yi nasarar karbo kaset din ba kanensa Sadiq (Isma'ila Ishaq Koli) motarsa ta lalace (domin ya bai wa kanen kaset din ya gudu da shi), su kuma basawan suka soke shi da wuƙa har ya mutu.

Alhaji Danlami cikin mugun nufinsa ya yi ta daukar matakan ganin an binciko inda wannan yaro (Sadiq) yake an amso wannan kaset komai wahala gudun kada asirinsa ya tonu a matsayinsa na mai takarar gwamna. Bisa wannan dalili har ya sa aka kamo goggon marigayi Mu'azzamu da Salma ya yi garkuwa da su a daji. Su kuma 'yan sanda, Karkashin shugabacin kwamishina (Tahir Fagge) a lokacin suna binciken wanda ya kashe Mu'azzam.

'Yan sandan da tawagar Alhaji Danlami sun yi karon-batta a wurin da Alhajin ya yi garkuwa da dangin mamacin. Kuma an yi gumurzu ba dan kadan ba. A Karshe dai 'yan sanda ne suka yi nasara suka tasa keyar masu laifin bayan sun sallami waƙanda aka yi garkuwa da su. Nasarar 'yan sandan ta biyo bayan bayan da Sadiq ya je ya yi masu a ofishinsu ne

Tahir Fagge, Sama'ila Koli da Mika'il Gidigo a shirin *Juriya*

gabanin mamayar da suka kai wa Alhaji da mabiyansa.

A wannan fim akwai wake-wake da raye-raye na soyayya tsakanin Sadiq da masoyiyarsa Nafisa (Fati Mohammed). Sauti da hotunan fim din sun fita yadda ya kamata daga farko

har zuwa karshen shirin kashi na d'aya kuma dukkan 'yan wasan da suka fito a shirin sifarsu da tufafin da suka yi amfani da su a fim din sun dace da matsayin da aka ba su.

Amma kuma nakasu na farko da mai kallo zai fi nuna

damuwarsa a wannan fim shi ne tallace-tallacen sauran finafinai sun yawa matuka a cikinsa. Saboda yawansu tun daga farko zuwa karshen fim din za su iya sanya mai kallo ya samu matsala wajen fahimtar ainihin shi kansa labarin fim din. Kuma akwai

kura-kurai bisa irin yadda aka tsara sina-sinan. Ga misalai: Lokacin da Mu'azzam ya gama hira da Alhaji Danlami ya tafi kuma a take Alhaji ya sa a bi shi a amso masa kaset din hira tasu, bai dace a ce an bi dan jarida tare iyalsinsa a gida ba har da dauko kanensa Sadiq kafin su basawan su cim masa ba. Haka kuma a lokacin da Sadiq yake fada wa Salma kisan gillar da aka yi wa yayansa kuma mijinta, ya dace saboda wannan damuwa mai yawa mu san matakin da suka dauka kan al'amarin ko da ta hanyar furuci ne, ba kawai mu ga shi Sadiq a daji ba - wai yana boye kaset.

Darussan da za a iya koya daga wannan fim sun hada da ilimantar da mutane kan cewa yanzu rayuwa ta yi tsada sai da taka-tsantsan. Mutumin da kake zaton ko ba zai iya zaluntarka ba sai ka ga a kullum neman sa'a yake yi wajen zaluntar daruruwan mutane ko dubbai (ciki har da kai) don kawai ya samu kuɗi ko mulki. Kuma an wayar da kan ma'aikata wajen kishi da sadaukar da rai domin bauta wa jama'a.

Ta wannan wajen, *Juriya* ya ciri tuta.

SHARHI KAN FINAFINAI
DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Alqibla

Kamfani: U&A Production, Kano (2001)
Shiryawa: Tijjani Paris
Umarni: Tijjani Ibraheem
'Yan wasa: Ahmad S. Nuhu, Kabir Maje, Aminu A. Zango, Ali Nuhu, Abida Moh'd,
Sani Garba SK, Saima Mohammed, Rabi Sufi, Amina Garba, ds

ARAYUWAR duniya, turba biyu ce kawai ke akwai, mai kyau da kuma maras kyau. Ita ce dai ake juyawa ya zuwa alkhari ko sharri. Fim din *Alqibla* ya gwama dukkan biyun. An kitsa labarin ne

cikin hikima, inda aka nuna iya dabarar mugun mutum mai shirya sharri da mugunta, inda haka aka nuna iyakarsa da kuma abin da yake girba daga karshe. Sannan an fito da mutane masu kyawawan ayyuka, da suka shirya zukatansu bisa alqibla ta kwarai, inda daga

karshe suke girbar gwaggwabar riba, ta mutunci da daukaka.

An kulla labarin ne kacokan a gidan Alhaji Sani (Sani Garba S.K) wanda ya kasance attajiri, mamallakin kamfani da harkokin kasuwanci daban-daban. Yana auren Hajiya (Amina Garba) inda suke zaune da 'ya'yan su biyu: Raula (Abida Mohammed) da Nasiru (Kabiru Maje). Kuma duk dai a gidan ne ake riƙon Sabo (Aminu Ali Zango), wanda da ne ga kanwar Alhaji Sani. Ba tare da raba d'aya biyu ba, Alhaji ya tsunduma Sabo da Nasiru cikin ayyukan kamfaninsa, inda wata kwararriyar ma'aikaciya (Saima Mohammed) take shugabanci.

To ko me aka yi da jaki, sai ya ci kara. Kasancewar Sabo mai baƙin hali da

rashin mutunci, sai ya fitsare kafarsa, ya dubi baƙar alqibla, inda ya doshi wargaza zaman lafiya a kamfanin Alhaji, kawai don ya cimma wani baƙin buri nasa. A kan haka ya hada kai da kungiyar kwadagon kamfanin, wacce Ali Nuhu ke yi ma shugabanci ya zuga su suka shiga yajin aiki.

Aka kashe wannan matsala. Sai ya sake bullo da wata dabarar, inda ya shiga zuga Nasiru, dan Alhaji, yana sanya shi ayyukan banza, ciki kuwa har da neman matan banza.

Yana zuga Nasiru irin waɗannan ayyuka kawai don ya riƙa tatsar kuɗaɗe daga dukiyar kamfanin. Inda kaya suka kara kwancewa shi ne, lokacin da aka dauki Muntari (Ahmed S. Nuhu) aiki a kamfanin, aka ba shi mukamin akawu. Ya samu

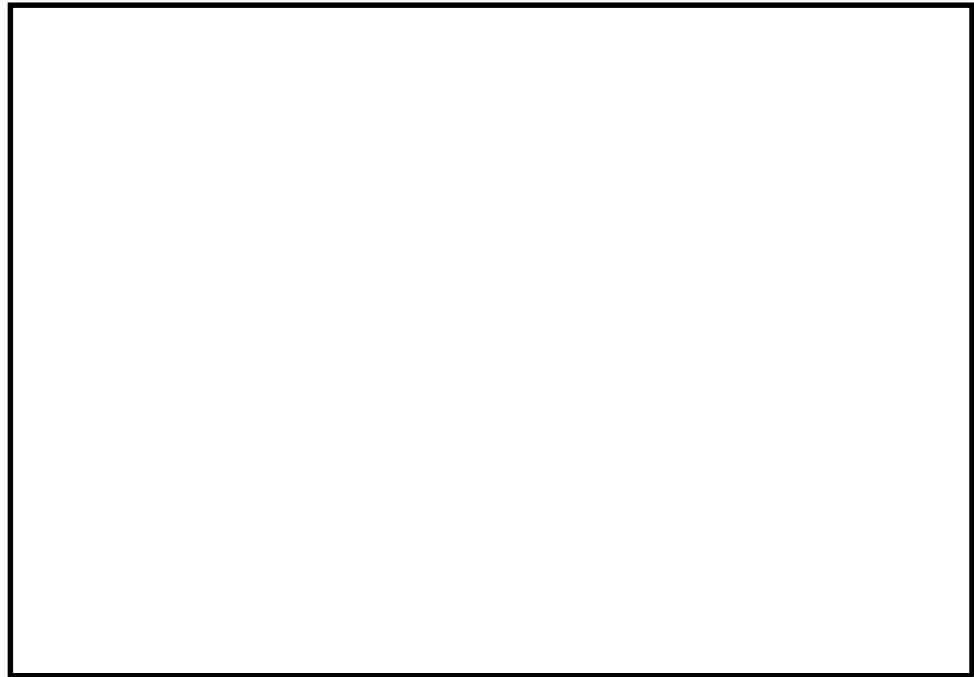
aikin ne bayan ya sha gwagwarmayar neman aiki a yanayin rayuwar wa-kasani, ba me ka-sani ba.

Domin kuwa duk da yake ya mallaki kyakkyawan sakamakon digiri, amma duk inda ya je neman aiki, ba ya samu. Daga bisani ne ya samu aiki a kamfanin Alhaji ta hanyar diyarsa Raula (Abida), wacce suke haɗuwa bisa hanya, inda ta taimake shi, saboda ta saka masa bisa taimakonta da shi ma ya taɓa yi, lokacin suna makaranta tare.

Sabo ya sake sabon salo, ya nemi haɗa kai da Muntari don su wawushi dukiyar kamfanin, amma akawu ya ki ba da haɗin kai. Ya koma kan shugaba Saima ya fara yaɗa gulma, ita kuma ta gwasale shi. Nan kuma ya sake salo, inda ya nemi shiga neman auren Raula, don haƙarsa ta cimma ruwa. Ashe Raula akawu take so, nan ma ya daɓa a kas.

Sabo dai bai haƙura ba, domin ya sake gina ramin mugunta ga Muntari, ya haɗa shi da 'yan daba, kuma ya haɗa kai da farayi suka sace kuɗin kamfani, lokacin da akawu zai kai su banki; sannan ya kira masa 'yan sanda suka lallasa shi. Amma me zai faru, binciken cewa kwaf da Sufeto (Zilkifli Muhammad) ya shiga, ya zama sanadiyya tonuwar asirin Sabo, inda ya fara haɗa kayansa zai gudu. Daga bisani su Alhaji suka rutsa shi a ɗaki yana haɗa kaya. Nan kunya ta cim masa, ya faɗa wawakeken ramin da ya haƙa wa Muntari. Kowa dai ya gina ramin mugunta...

Fim ɗin dai ya samu nasara, domin kuwa duk fim ɗin da ya isar da saƙo kuma ya nishaɗantar, to lallai ya samu nasara. Saƙon da ya isar kwaƙƙwara ne, wato wanda duk ya aikata sharri

Abida Mohammed, Ahmed Nuhu, M.G. Kabara da Tijjani Ibraheem suna daukar shirin

zai tsinci abinsa, kamar yadda Sabo ya kasance. Wanda kuma duk ya aikata hairan, kazalika shi ma zai tsinta. Rayuwar Alhaji da matarsa da rayuwar Saima da shi kansa Muntari sun nuna cewa idan dai kana son ka wanye lafiya, to ka kyautata halayenka, kuma ka aikata gaskiya.

Duk da cewa fim ɗin ya kayatar, musamman ma ban dariya da 'yan kamancin da su Gidigo ke yi, to akwai 'yan kurakurai da suka bayyanar da kansu kuru-kuru a cikin fim ɗin. Shin me ake sarrafawa a kamfanin Alhaji? Sam ba a nuna wa 'yan kallo ba. Kullum ofis kawai ake nunawa da ma'aikata kaɗan. Ya dace a ce an nuno ko da sashi guda ne na ma'aikatar. An ce ma'aikata sun yi zanga-zanga, amma masu kallo ba su gani ba, sai dai shugaban kungiyar ma'aikatan (Ali Nuhu) da ake nunowa yana

taro da shugabannin kamfanin.

A zaɓen 'yan wasa ma, bai dace a ce Sani Garba S.K. ne Alhaji ba, domin kuwa a jiki bai nuna alamar ya isa ya auri Amina Garba ba, bai isa a ce ya haifi Abida da Kabiru Maje ba, duk kuwa da cewa ya sanya furfurar gaibu a kansa. Ina ma a ce Bashir Nayaya ko Umar Malumfashi ko Kabiru Maikaba aka ba wannan matsayi, da sun fi dacewa da shi.

Yadda ake maganar an sace kuɗin kamfani ya dace ko a tsarin waiwaye ne (*flashback*) a nuno yadda ake sace kuɗin, amma ba kawai a riƙa labari ba. Domin shi fim, aiki da nuni ya fi yawa da tasiri fiye da magana ko labari. A nan da an nuno yadda 'yan sanda suka gano farayin da kuɗin wannan zai inganta fim ɗin kuma zai ƙara wa jami'an tsaro dasarin yadda za su ƙara zumma a aikinsu.

Yadda 'yan sanda suka gana wa Muntari azaba, bai dace ba, idan dai ana son gwada ƙwarewar aikinsu. Domin a ƙa'idar doka, babu inda aka amince da a doki wanda ake tuhuma. Kenan ya dace a koya wa 'yan sanda sanin wannan ƙa'idar,

musamman wajen tsaro da wata hikima da za a nuna yadda Zilkifilu zai tantance gaskiya ko rashin gaskiyar Muntari, ba sai an doke shi ba. Amma ina daɗi a ji sufeto guda na cewa: "Yadda muka azabtar da su, da su suka aikata laifin, da sun faɗa."

A gidan su Muntari kuwa, a kullum ana nuna ƙanwarsa da kitso iri ɗaya, wanda aka ƙara ma gashin doki. Shin me wannan ke nunawa? Ai ya kamata don a nuna ba rana ɗaya abin ke faruwa ba, ta riƙa canza kitso. Ga wata tambayar: shin ina abokin Muntari wanda ya taimaka masa da kuɗin sayen magani da babarsa ba ta da lafiya? Ya dace lokacin da ya samu aiki a nuna cewa suna tare cikin zumunci, ko kuwa so ake a ce Muntari ya ci moriyar ganga ne, ya jefar da kwauren?

An rage armashin fim ɗin nan a wuri guda; ina ma a ce an nuna Saima ta kamu da son Muntari, ai da an ƙara jan hankalin masu kallo. Domin kuwa har aka gama fim ɗin, ba a nuna matsayin Saima ba ta fuskar iyali, shin ko tana da miji? Da ba ta da shi, da sai darakta ya haɗa ta gasa da Abida, kila da sai an nemi kashi na 2 kenan.

GYARA KAYANKA...

A shafi na 28 na *Bidiyo* da ta gabata mun yi kuskuren cewa kamfanin 'Lenscope Media' ne ya ɗauki nauyin shirya fim ɗin *Iklasi*. To, an jawo hankalinmu ga cewa furodusan nan A.A. Ciroma (Babannan) ne ya shirya abinsa. Mu muka yi kuskuren. A gafarce mu.

Kudiri 2

Kamfani: FKD Production, Kano (2001)
Shiryawa: Ali Nuhu
Umarni: Tijjani Ibraheem
'Yan wasa: Zilkifili Muhammad, Ahmad S. Nuhu, Abida Mohammed, Saima Mohammed, Fati Moh'd, Kabiru Nakwango, Amina Garba, Aminu Hudu, ds

GA wafanda suka kalli kashi na 1 na fim din *Kudiri*, za su tuna cewa an tsaya daidai inda aka daura auren Auwalu (Zilkifili Muhammad.) da Sadiya (Abida Mohammed), a sakamakon gama takaba da ta yi bayan rasuwar mijinta a wani hadarin mota. Auren kuwa na zumunta ne, domin ita da Auwalu 'yan'uwan juna ne, duk da cewa aure bai haramta ba a tsakaninsu. Iyaye ne suka hada auren, ba da amincewar ita yarinyar da shi Auwalu ba. Wannan ya biyo bayan tabuwar hankali da ya samu matarsa ne, wato Amina (Fati Mohammed) wacce ta tsira da ranta tare da danta a hadarin da suka yi. An kwantar da ita a asibifi, amma daga bisani Allah ya ba ta sauki, ta dawo dakin mijinta, inda ta iske kanwarta ce kishiyarta (da ma su duka ukun 'yan'uwa ne, kuma a gida daya aka raine su har suka girma, a gidan Alhaji Abubakar (Kabiru Nakwango).

Inda takin saka ya harde shi ne lokacin da ango Auwalu ya riƙa kaurace wa amaryarsa Sadiya, wai a cewarsa, ya dauke ta kanwarsa, don haka sai hankalinsa ya karkata kacokam ga uwargide Amina. Ita Sadiya ya maida ita tamkar shara, ba ya cin abincinta ba ya kwana gadonta, kuma babu magana mai dadi. Wannan abu ya sanya ta cikin takaici, kullum tana cikin

kuka da zullumi; tun tana boyewa, amna yau da gobe har kishiyarta ta gane abin da take ciki.

Uwargida Amina ba ballagaza, ba muguwar kishiya ba ce, ba mai bakin kishi ba ce; don haka sai tunani ya game mata zuciyi, ta shiga neman hanyar da za ta taimaki 'yar' uwarta. Na farko ta yi la'akari da 'yan'uwantakar da ke tsakaninta da mijinta da Sadiyya. Da yake kuma mai ilimi ce, ta tuno da wani hadisi na Manzoni Allah (s.a.w.) inda yake cewa: "Imanin dayanku ba zai cika ba, har sai ya so ma dan'uwansa abin da ya so ma kansa.. Bisa Wannan sai ta dauki *kudirin* sadaukar da rayuwarta don kyautata auren kishiyarta, kuma kanwarta. Nan take ta shiga haukan karya, har ta dauki wuƙa tana neman yin ta'adin kan mai-uwa-dawabi. Daga farshe dai aka kwantar da ita a asibiti bisa kulawar Likita Maryam (Saima Mohammed).

A gida, Sadiyya na cikin kundutu, mijinta bai canza ba ko kaƙan, sai ma wulafanci ya ci gaba. Daga bisani sai aka tura shi kwas wani gari har ma ya nuna wai amaryar ta koma gida har sai ya dawo. Wannan labari ya cika kunnuwan 'yan'uwa da abokan arziki, har da iyayensa (Aminu Hudu da Amina Garba). Su suka sanya shi a gaba suna fadar cewa sai ya tafi da amarya inda duk za shi kwas din. Can ma a asibiti uwargida ta samu wannan labari, don

haka ta shiga neman hayar da za ta tursasa wa Auwal kan sai ya tafi da amarya, kila ta nan su shaku da juna su daidaita. Mutum biyu kawai suka san cewa ciwon karya take, daga wanta Bashir (Ahmed S. Nuhu), sai kuma Likita Maryam. Kwas din da suka tafi, shi ne maƙarin kiyayyar da ta shiga tsakaninsu, domin kuwa sun samu amince wa juna, soyayya ta kafu a zukatansu, sai ga su suna waka cikin nishadi.

Akwai darussan zaman aure da dama da za a iya tsinta a wannan fim. Babba daga cikinsu shi ne na hakuri. Sadiya ta samu ribar hakuri daga farshe, da ta daure da wulafancin da mijinta ya riƙa yi mata. Kuma fim din ya fito mana da wa'azi mai kima game da haƙƙin mace a kan mijinta; dubi dai hudubodin da uban Auwalu yake yi wa dinsa game da aurensa da Sadiya, ga nasihodin da ita kanta Amina take masa tare da sauran shawarwarin da innarsa ke masa. Fim din kuma ya koya wa mata ribar sadaukar da kai don neman zaman tare da kishiya. Irin

yadda Amina ta saka kanta cikin kunci don 'yanto wa mace 'yar'uwarta haƙƙi, lallai abin koyi ne ga mata. Ya nuna cewa idan har mata za su cire bakin kishi daga zukasasu, su hada kai da juna, to kuwa za su samu nasarar zaman aure da mazajensu, kamar dai yadda ta kasance a fim din.

Dan'adam tara yeka... Haka ma *Kudiri* tara yake, don bai kai goma ba. Akwai hasashe na wuraren da aka yi kwaba sosai: Shin soyayyar Bashir da Safiya (Fati Abubakar) ina mahadinta da fim din? An so a raba hankalin jama'a da aka raba gidan fim din biyu, wato gidan Alh. Inuwa (Bashir Nayaya) da na Alhaji Abubakar (Kabiru Nakwango). Kuma ga shi ba a nuno yadda ta kasance a tsakaninsu ba. Ko kuwa ana son yin shiri na uku ne? In ban da haka, ai da sai a tsaya kan jigon labarin kawai ba tare da an lanƙayo wani liki da ba za a iya toshewa ba.

Sannan a fim din, an ta nanata cewa Auwalu yana aiki, har ma ana ta nuno yadda ya dawo daga aiki, amma har aka farshe fim din

ba a nuna ma'aikatar tasu ba ko sau daya. Haka kuma an ce ya je kwas, amma sai aka nuna shi a bakin wani gida, matarsa na yi masa adabo, sai ga shi kuma ya buga waƙar sayayya da ita. Kuma ba a nuna ko a rubuce ba, tsawon watannin da ya yi a can, sai kawai aka nuna wai har sun dawo gida. Haka waƙannan abubuwan dubawa ne don a yi gyara a gaba.

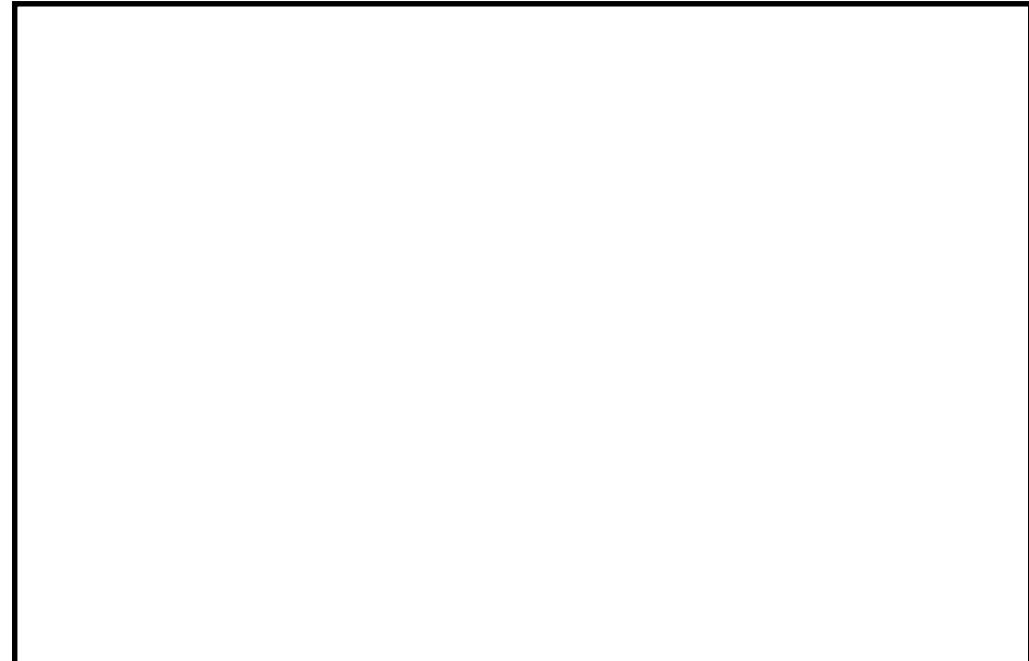
A waƙar da Ahmed S. Nuhu ya yi tare da Fati Abubakar ma an yi kwaba. Me ya sa suka bige ga kambama suturun Turawa? Ahmed da kwat da jita, ita kuma Fati da doguwar bulawus, irin wadda su kansu Turawan suka daina yayi. Shin ai kowane tsuntsu kamata ya yi yai kukan gidansu. Amma a gaskiya waƙannan suturu da suka sa, sai Fati ta zama wata baƙauya, kuma abin da ya kamata FKD nan gaba su dace su riƙa yi shi ne amfani da suturun gargajiya, ba kamar yadda suka yi ba a waƙar "Danda dokin kara" ba.

Haka kuma waƙar da Abida da Zik suka rera a garin da ya je kwas ("Fari irin farin balbela"), sai ga shi an nuna Fati na rera wasu baitocinta a gadon asibiti. Shin me ake son nunawa a nan? A tuna fa, ba gari daya ba ne ba, yaya har aka yi dacen irin wannan tsari? Ai da kamata ya yi ita Fati, a wani keɓaɓɓen lokaci, ita ma ta rera tata daban, wacce a ciki za ta riƙa faɗin takaicin da take ciki. Kila da sai ta fi jan ra'ayi, ba kamar yadda a kayi wannan gwamutsawa ba. Daga ƙarshe, ya dace a yaba da wannan fim, duk da cewa labarin fim ɗin ya zama bambaraƙwari, ba shakka saboda aro shi da aka yi daga Indiya.

IDAN akwai wani fim na Hausa wanda za a ce an gina shi bisa irin kiraye-kirayen da masoya finafinai ke yi a kullum kan ya dace furodusoshi su koma ga tsarin rayuwarmu ta al'adun Hausawa, ya zama tilas a sanya kamfanin 'Yoko Films Production' cikin sahan farko wajen amsa wannan kira sakamakon shirya wannan fim mai suna *Hijirah*. Shi dai fim ɗin daga farkonsa har zuwa inda ya

tsaya (ƙarshen kashi na 1), an fifita nuna wata daɗaɗɗiyar al'ada ce (sana'ar farauta) ta Malam Bahaushc, da illolinta ga rayuwar shi Bahaushc da kuma alfanunta a inda take da alfanun.

Rodi a tsakiya tare da ayarinsa sun fito yawan fitina

An nuna mafarauta, ɓangarori biyu, abokan gaba tare da maƙaɗin da ke zuga su suna wasa da kai wa juna hari da maƙamai a matsayin mabuɗin wannan fim. Yin hakan ya ƙara armashin fim ɗin. Amma labarin ya faro ne a inda aka nuna Amira (Abida Moh'd) ɗauke da ruwa a tulu tare da saurayinta Mahmud (Nura Hussein) suna hira soyayya bisa tsarin rayuwa irin ta mutanen karkara. Ita Amira ƙanwa ce ga Kaura (A.A. Shariff), shugaban ɗaya daga cikin ƙungiyoyin mafarauta. Daya ƙungiyar kuma, wato abokiyar gabarta, tana ƙarƙashin jagorancin Rodi (Shu'aibu Lawan Kumurci). Shi

Hijirah 1

Kamfani: Yoko Films Production, Kano
Shiryawa: Moh'd Munzali Moh'd (Ahlan Yoko)
Umarni: Tijjani Ibraheem
'Yan wasa: A.A. Shariff (Momo), Abida Mohammed, Umar Yahaya Malumfashi, Hauwa Ali Dodo, Shu'aibu Lawan (Kumurci), Ahmad S. Nuhu, Sani S.K. ds

Rodi ya yi ƙoƙarin sayar wa Alh. Namadi (Umaru Yahaya Malumfashi) da wata makekiyar gona ta hanyar ya daina, musamman kasancewar yadda ta lura ba ya kula da addini gaba daya. Kai, sakamakon wannan

zaluntar wani dattijo mai suna Malam Sule wanda ya mallaki gonar. Amma da dattijon ya kai kukansa ga Kaura tare da jama'arsa sai suka hana yiwuwar wannan zaluncin ta hanyar yin fito-na-fito da shi Alhaji tare da Rodi da kuma zugarsa, kuma suka yi galaba. Duk da irin jaruntar Kaura a wannan sha'ani na farauta ko tauri, ko rayuwa irin ta 'yan daba, babarsa Iya (Hauwa Ali Dodo) a kullum ita cikin takaici take saboda ƙiyayyarta da wannan ɗabi'a da ya sanya wa kansa. Ta yi ta yi masa faɗa a kan

ɗabi'ar iyayen Mahmud suka haramta masa neman auren Amira. Da tafiya ta yi nisa kuma Iya ta ci gaba da nuna wa Kaura ƙyamarta da wannan ɗabi'a da kuma yi masa nasihohin za daina. Sai kuwa aka yi sa'a shi da abokansa duk suka tuba suka daina. Suka tafi daji suka watsar da makamansu a lokacin da suke rera waƙar tuba. A taƙaice dai suka zama mutanen kirki, musamman shi da babban abokinsa Khalid (Mika'il Hassan 'Gidigo'). Da man shi Kaura ainihin sunansa

Ahmadu. Amma su abokan gabarsu a wancan tsarin rayuwar tasu ta da, wato Rodi da 'yan zugarsa, duk da samun labarin da suka yi cewa Kaura da 'yan zugarsa sun bar wannan dabi'a, sun kudiri aniyar sai sun dauki fansan abin da ya faru a baya. Don haka suka yi kofarin cin zarafin Ahmadu da Khalid ta hanyoyi iri-iri har ta kai ga suna yi wa Iya barazanar halaka su. Sakamakon haka ya sa suka yi hijira daga garin suka koma wani (inda fim din ya samo sunansa). A can inda suka koma din ma ba su tsira ba, domin Rodi da 'yan zugarsa sun bi su can kan wannan manufa tasu ta daukar fansa. Amma Ahmadu da Khalid ba su saba alƙawarin da suka daukar wa Iya ba cewa har ga Allah sun tuba.

A garin da suka koma suka kara tsarkake kansu wajen yin ayyuka na ƙwarai da kuma komawa makaranta domin zurfafa iliminsu na addini. A wannan garin har sun yi 'yan mata, sun suka gayar sha'awarsu da aure. Amira ma ta yi saurayi mai suna Zayyad (Ahmed S. Nuhu). A ƙarshen fim din nan kashi na 1 an nuna har wannan lokaci su Rodi ba su haƙura da yunƙurinsu na cin zarafin su Ahmadu ba. Domin kuwa an nuna su inda suka yi garkuwa da Amira suka tafi da ita wani wuri da mu ba mu sani ba a yanzu. Ke nan kashi na 2 na fim din yana dauke da abubuwa masu yawan gaske da mai kallo zai so ya ga yadda za su kasance. Shin Mahmud duk da tsananin son da yake yi wa Amira ya rabu da ita kenan har abada? Sabon saurayinta a garin da suka koma, wato Zayyad, shi za ta aura? Kai, ita kanta ma ya rayuwarta za ta kasance a hannun su Rodi? Tuban da su Kaura suka yi za ta dore kuwa, musamman idan aka yi la'akari da irin zafin tsohon ɗan tauri a yayin da aka tunzura shi?

A gaskiya kashi na 2 yana buƙatar natsuwa sosai ga darakta da sauran abokan aikinsa don a samu labarin ya tafi bisa tsarin yadda aka

yi kashi na 1.

Hijrah fim ne wanda labarin da ya kunsu ya tafi tiryantiryantirya ba jibge. Kuma hotuna da sautinsa sun fita raɗau. Kamar yadda muka ce a baya, gina labarin bisa tsarin rayuwa irin ta al'adar ƙasar Hausa shi ne babban abin yabo a wannan fim. Amma gyare-gayren da cikin wannan fim sun haɗa da yadda mai kallo zai iya fahimtar cewa kusan a unguwa ɗaya aka shirya gidajen da Iya tare da iyalanta suka zauna, maimakon a nuna wani cikakken bambancin

garinsu na asali da kuma inda suka koma bayan sun yi hijira. Domin ya dace ko dai a nuna su cikin mota a yayin da suke barin garin ko kuma a nuna yanayin tsarin zamantakewar inda suka koma (gidaje da mutanen wajen) sun bambanta da na garinsu. Haka kuma kasancewar farauta wata dadadɗiyar sana'a ce a ƙasar Hausa duk masaniyar da muke da ita cewar akwai gaba da kiyayya da gasa da kuma faɗaƙe-faɗaƙe a tsakanin masu yin ta, masu shirya wannan fim sun yi kuskure babba inda suka

kasa nuna ko da fita ɗaya inda za a nuna su mafarautan cikin wata kyakkyawar dabi'a ko kuma suna aiwatar da ita sana'ar a zahiri. Duk inda aka nuna su za a ga ko dai suna faɗa ko suna shirin zuwa wajen faɗa. Wato kenan ga wanda bai san wannan al'adar ba, in ya kalli fim din zai fassara dukkan mafarauta a matsayin 'yan iska ko 'yan daba gaba ɗayansu. Don muke ba da shawarar a kashi na 2 a nuna cewa cikin 'yan tauri ko mafarauta fa akwai mutanen kirki. Shin ko babu?

SHARHIKAN FINAFINAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Tasiri 1

Kamfani: Nas Production, Kaduna
Shiryawa: Nasiru Maiwada Anchau
Umarni: Ishaq Sidi Ishaq
'Yan wasa: Ali Nuhu, Balaraba Mohammed, Aina'u Ade, Musa Moh'd Abdullahi, Sani Moda, Rashida Bello, ds

LABARIN fim din *Tasiri*, labari ne wanda ke kunshe da wata dadadɗiyar al'ada mai fa'ida ga masu yin ta, kuma

a ɗaya bangaren al'adar tana cike da matsalaoli masu muni ga masu yin ta in aka yi rashin sa'a. Al'adar, wacce ta fi wanzuwa a tsakanin abokai da ƙawaye, ita ce ta yarda ko sakankancewa ga

aboki ya gana da budurwa ko matar mutum a duk lokacin da ya so, ko da kuwa a bayan idon gwanin nata, haka kuma ƙawa ta amince wa ƙawarta zantawa da saurayi ko mijinta a lokaci ko a wurin da ita ba ta nan. A yawancin lokuta al'adar kan haifar da munanan abubuwa ga wasu masu yin ta har a rabu baram-baram.

Duk da kasancewar ba a nuna neman auren Aminu (Ishaq Sidi Ishaq) da Fauziyya (Balaraba Mohammed) da kuma auren Nasir (Ali Nuhu) da Sugra (Aina'u Ade) ba, ga duk wanda ya kalli wannan fim ya san cewa akwai fahimta mai yawa a tsakanin angunan biyu da amaren nasu tun kafin su kai ga yiwuwar auren. Za a tabbatar

Fauziyya (Balaraba Moh'd) da mahaukacinta (Sani Idris Moda) a cikin shirin

da haka bisa la'akari da yadda aka nuna a farkon fim din ma'auratan suna waƙe-waƙen soyayya da fahimtar juna tsakaninsu a gida guda.

Amma duk da yadda suka nuna fahimtar juna a tsakanin nasu ashe akwai wata a kasa cikin zuciyar Fauziyya, domin bayan da tafiya ta soma nisa cikin rayuwarsu ta aure, sai ta bayyana maitarta a fili na sha'awar abokin mijinta Nasir. Abu kamar wasa har ya kai ga tana cin zarafin ainihin shi mijin nata. Shi kuma mijin, Aminu, tun yana haƙuri har da kai kara ga iyayenta har aka kai ga ya daina haƙurin ya sauwaƙe mata. Shi kuma Nasir da ta kashe auren dominsa sai ya ƙi sauranta domin tunanin dangantarsa da tsohon mijinta da kuma ƙawancenta da matarsa.

Ganin ba ta samu yadda take so ba, sai Fauziyya ta yi kutu-kutu ta hanyar zuwa wajen malamin tsubbu har sai da ta ga ta raba Nasir da Sugra. Ta sake komawa wajen malam domin a yi ƙoƙarin karkatar mata da Nasir har ya samu ra'ayinta. Amma kash! ba ta yi dace ba; a maimakon maganin da aka shirya ba wa Nasir ta hanyar abinci don ya so ta sai ya zam an yi sa'ar sanya maganin amma ba shi ya ci abincin ba, wani mahaukaci (Sani Moƙa) suka bai wa ya ci. Sakamakon haka mahaukaci ya jarabtu da son Fauziyya a duk lokacin da ya gan ta. Kai, ala'amarin sai da ya kai ga kusan duk inda ta sa kanta zai bi da nasa saboda ƙauna; kuma yana biye da ita yana rera mata waƙar bege da soyayya. Ta kai ga har gida mahaukacin ya bi ta inda ya tsorata iyayenta da mummunar kamannusa.

A ƙarshen fim din kashi na 1 mun ga inda Aminu ya zargi Nasir kan rabuwarsa da Fauziyya bayan da ya gan ta tare da shi a ofishinsa ba zato ba tsammani. Nasir ya yi ƙoƙarin kare kansa daga wannan zargi amma Aminu bai yarda ba. Don haka suka rabu baram-baram.

Yanzu abin da za a sa ido a gani a kashi na 2 shi ne shin mahaucin nan ne zai auri Fauziyya kamar yadda aikin malam ya alamta? Kuma ko Aminu da Nasir za su fahimci juna nan gaba? Kuma me zai kasance a tsakaninsu da tsofaffin matan nasu?

Tasiri fim ne da aka yi sa'ar ɗaukarsa daidai gwargwado. Domin hotuna da sauti sun fito da kyau. Bugu da ƙari dukkan 'yan wasan sun dace da matsayin da aka bai wa kowanensu. Har ila yau masu shirya fim din sun cancanci yabo wajen sanya 'yan wasan su yi amfani da tufafin da ya dace da al'adu da addinin mutanen da aka yi fim din dominsu. Wani abin dubawa shi ne Balaraba Mohammed ta cancanci a yaba mata saboda irin ƙwazo da ƙwarewar da ta nuna a matsayinta na jarumar shirin.

Kaɗan daga cikin

darussan da 'yan kallo za su iya koyo daga wannan fim sun haɗa da dole mutum ya yi taka-tsantsan wajen amince wa cudanyarsa da masoyiyarsa da abokinsa don gudun ɗayansu ya yi sha'awar gudan. Haka kuma abin yake a ɓangaren su ma mata; su kiyaye mu'amalar ƙawayensu da matan abonkan mazansu da ainihin matan nasu.

Wani darasi da za a iya ɗauka cikin wannan fim kuma, musamman ga mata, shi ne wani hange-hange da rashin haƙuri ga ainihin mazansu na aure ba abin da yake haifarwa face nadama. Ku dubi dai abin da yake neman faruwa ga Fauziyya bayan da hangen mijin ƙawarta ya kai ta ya baro. Cikin kura-kuran da muka lura da su cikin *Tasiri*, akwai gaugawar da aka nuna wajen cin nasarar aikin malam a lokacin da Nasir ya saki Sugra ba tare da wani

ƙwaƙƙwaran dalili ba. Yin hakan zai ƙarfafa wa mata masu rauni su ƙara gaskanta ayyukan malamai da bokaye da 'yan bori don ƙoƙarin cimma nasarar abubuwan da rayukansu ke so.

Wani babban kuskuren kuma shi ne shi kansa malamin da aka yi amfani da shi cikin shirin, ba irinsa ya dace da a yi amfani da shi cikin fim din ba. Kamata ya yi a samu wani boka ko malamin duba, amma ba malami da Kur'ani mai girma a gabansa ba mace ta zo ta shara masa ƙarya ya gaskanta abin da ta ce kuma har ya ɗauki maganin da zai yi illa ga wasu ya ba ta. Don haka masu wannan fim sai su yi gyara kan irin wannan a nan gaba.

A ƙarshe dai, *Tasiri* ya yi kyau kuma muna fatan Allah ya sa kashi na 2 ya dace da irin tsarin labarin da ya taso a kashi na 1.

SHARHI KAN FINAFA'INAI

DAGA WAKILAN MUJALLAR BIDIYO

Ludufi

Kamfani: Bright Star, Kano
Shiryawa: Aminu Bala
Umarni: Mohammed Garba Kabara
'Yan Wasa: Ali Nuhu, Hadiza Kabara, Alasan Kwalle, Sani S.K., Jamila Haruna, Rukayya, Abubakar Hayatu, ds

MANUFAR shirya kowane irin fim ba ta wuce dalilai uku: ko don a ilimintar da mai kallo kan wata kyakkyawar ɗabi'a da ake son su kwaikwaya, ko domin a fadakar da shi wata mummunar al'ada da ake son ya guje mata, ko kuma domin nishadantar da shi kurum. Idan muka dubi yadda labarin wannan fim ya gudana, ya ƙunshi dukkan waɗannan abubuwan uku. Da farko an nuna muhimmancin kulla auren

zumunci a cikin al'adarmu inda muka ga Sani (Alasan Kwalle) yana neman aminci daga 'yar'uwersa Nafisa (Hadiza Mohammed Kabara) domin su yi aure a tsakaninsu. Amma ita ta bijire masa saboda soyayyar da ta kullu tsakaninta da wani saurayinta kuma abokin karatunta, Isa (Ali Nuhu). Kwatsam, sai kuma ga T.J. (Aminu Bala), matashi mai naira, shi ma ya shigo cikin mabuƙata. Nafisa ta bayyana rashin amincewarta da shi kai tsaye amma kuma ta karbi kyautar kuɗin da ya ba ta.

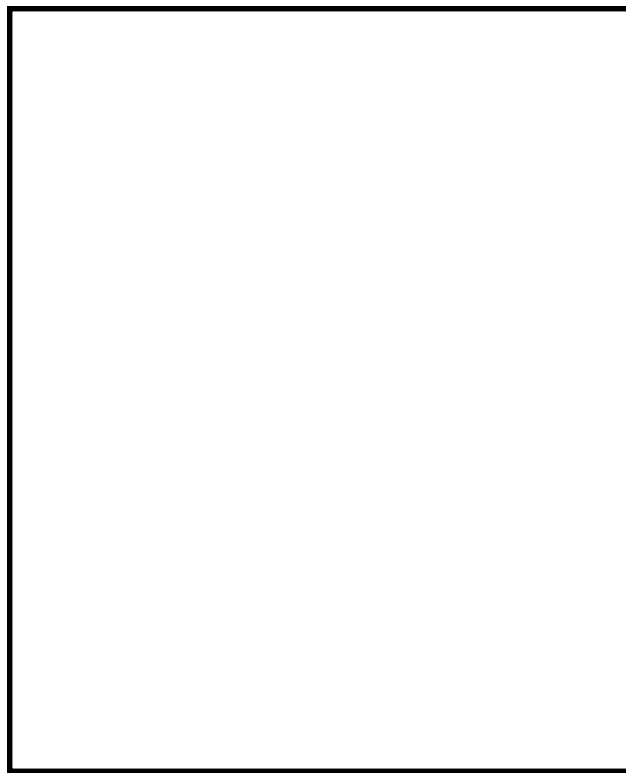
Da tafiya ta soma nisa a wata haɗuwa da suka yi a makaranta suna hira Isa ya nuna fushinsa ga Nafisa bayan da ta ba su labari shi da abokansa cewa ta karfi kuɗin wani saurayi har ta je ta yi sayayyar kayan masarufi. Kawayenta da abokan nasa dai suka daidaita barakar da take neman raba soyayyar tasu. Amma saboda nacin da T.J. ya nuna kan dole sai Nafisa ta so shi sai ya riƙa fuskantar wulakanci da tozarta daga gare ta, kawayenta da kuma abokan saurayinta Isa. Amma duk da haka T.J. tare da ɗan korensa (Kazaza) sun ci gaba da nuna nacinsu kan dole sai fa Nafisa ta amince wa soyayyarsu gare ta ko ta halin-ƙaƙa. Ita kuma ta ce ba ta san wannan magana ba. Sakamakon haka T.J. da 'yan dabarsa suka halaka ɗaya daga cikin ƙawayenta, Ruƙayya (Ruƙayya Muh'd) ta hanyar banke ta da mota, suka kuma gudu ba tare da an gan su ba. Sun kuma sace ɗaya daga cikin na hannun daman Isa da yake kawo masu cikar, wato Abbas (Baballe Hayatu), suka yi garkuwa da shi a inda

'yan'uwansa da abokansa ba su san halin da yake ciki ba.

Kawun Nafisa (Sani S.K.) ya gargade ta da cewa ba za ta auri wani ba fa face dan'uwanta Sani. Maganarsa ta kawo sabani tsakaninsa da goggonta (Jamila Haruna) kan cewa su ba za su amince a yi mata auren dole ba. Nafisa a wannan fim ta samu matsaloli matuka inda wannan badaƙala ta jefa ta cikin munanan mafarkai dangane da Isa da T.J. Bugu da fari kuma sai aka samu wata Kawarta Nafisa (Zahara'u Shata) wacce ta zama bakin ganga a tsakanin Nafisa da T.J. don kawai ta riƙa samun kuɗi daga hannun matashin attajirin; kuma ta samu kuɗin, amma da asirinta ya tonu sai suka halaka ta. T.J. da 'yan dabarsa suka halaka Abbas ta hanyar ba shi abinci mai guba kafin su tafi da shi bakin titi su jefar. Amma bai mutu ba sai bayan abokin da Isa tare da wasu suka tsince shi cikin mawuyacin hali, kuma ya bayyana masu waɗanda suka jefa shi wannan hali kafin ya cika.

A farshe fim ɗin kashi na 1 mun ga wurin da su T.J. suka yi garkuwa da Kawu da kuma Nafisa inda suka tilasta masu wai dole a ɗaura wa Nafisa aure da T.J., auren da al'ada da addini ba su san da irinsa ba. Rikicin dai ya kai ga 'yan sanda, bisa jagorancin Sufeto Sani (ɗan'awan kuma mai son auren Nafisa) suka yi arangama da su T.J. a wajen shaƙatawarsa da ke makeken gidansa domin su kuɓutar da waɗanda suka yi garkuwa da su. Bayan an yi kare-jini biri-jini sai 'yan sanda suka yi galaba wanda da ake son su kuɓutar su kuɓuta, kuma aka tasa keyar 'yan ta'addar zuwa ga mahukunta.

Wannan fim an yi fofari wajen shirya shi, musamman in muka yi la'akari da yawan 'yan wasa da kuma irin kayatattun wuraren da aka yi amfani da su a fim ɗin. Kuma fitar sauti da waƙe-waƙƙen da aka yi babu laifi. Bugu da fari, dukkan

Aminu Bala, furodusa kuma dan wasan cikin *Ludufi*

hotunan wannan fim ba su yi duhu sosai ba. Sai dai duk da haka kura-kuran da muka fahimta cikin wannan fim suna da ɗan dama. Na farko fim ɗin '*Ludufi*' ya samu bambance-bambancen

sunaye har sau uku ba tare masu shirya fim ɗin sun yi la'akari da rikitarwar da ɗan kallo zai iya fuskanta kan haka ba. Cikin wasu finafinan da suka fito gabaninsa, an yi tallarsa da

sunan *Naci*. Kuma a kwalinsa aka rubuta sunansa *Ludufi*, alhali ainihin sunan da ya fito da shi cikin kaset ɗin shi ne *Lifidi*. Wannan canjin sunan a gaskiya ba faramin kuskure ba ne a harkar shirya fim. Yanzu ya rage ga furodusa da daraktan fim ɗin su ɗauki matakin hana sake akuwar irin wannan a nan gaba. An nuna T.J. a matsayin hamshakin attajiri cikin fim ɗin, amma ta wace hanya yake samun kuɗadensa? Koda kuwa mummunar hanya ce ya dace a nuna wa mai kallo ita ta hanyar magana ko aiki a bayyane. In kuma dukiyar gadonta ya yi yake wannan faɗaƙa zai fi kyau a ilimantar da ɗan kallo haka saboda darasin da za a iya koya bisa irin wannan rayuwa. Haka kuma wurin da aka banke Ruƙayya da mota ta mutu, a gaskiya babu wata hikima da aka nuna a wurin da har aka nuna wacce aka kashe ta haɗu da motar bare har a ga wata alama ta zubar jiki daga jikinta. Kuma makeken otal ɗin da aka nuna a matsayin gidan T.J. bai yi kama da gida wanda ake zaune a cikinsa ba duk da kasaitarsa.

A farshe muna fatar kashi na biyu zai fi kyau da tsari.

Sirrin Wasila

Kamfani: Lerawa Films, Kaduna
Shiryawa: Yakubu Lere
Umarni: Yakubu Lere/Ishaq Sidi Ishaq
Magana: Ali Nuhu, Yakubu Lere, Sani Idris
Moda, Ishaq Sidi Ishaq, Wasila
Isma'il, Rashida Bello, Hajara Usman, ds

SHIRIN *Sirrin Wasila* ya bambanta da finafinan Hausa da aka saba gani ta fuskoki da dama. Da farko dai, yin "sirrin" fim kaza al'ada ce ta Turawa inda ake nuna yadda aka shirya wani fim da ya yi tashe ko ya fito da wata siga. 'Yan kallo sau da yawa sukan so su san

yadda aka yi irin wannan fim ɗin. Kuma sau da yawa shi wannan "sirrin" (a Turance *the Making of...*) yakan kayatar matuka. Mai kallo zai ga yadda darakta da 'yan wasan suke aikinsu, da kurakuran da suke yi, da wahalar da suke sha, da ban dariyar da ake yi, a wurin ɗaukar fim. Shirye-shirye irin su '*The Making of Terminator*' sun kayatar da masu kallon finafinan

Turawa. Mu ma a kasar Hausa, an sha yin irin wannan tsarin.

Fim ɗin *Wasila* yana daga cikin finafinan da suka ja hankalin masu kallo, musamman kashi na 1 na fim ɗin. An burge mutane da zaman auren Wasila (Wasila Isma'il) da Jamilu (Ali Nuhu), musamman batun kwartanci da aka nuna Wasila tana yi da tsohon saurayinta Moda (Sani Idris Kauru), da yadda shi Jamilu ya ɗauki faddara a kan al'amarin. Waƙoƙin fim ɗin sun taimaka wajen samun karɓuwar fim ɗin. Haka kuma karɓuwar da fim ɗin ya samu ta taimaka wajen kuɗancewar furodusan shirin a wancan lokacin, wato Yakubu Lere. Kamar yadda wata mujalla ta taɓa ruwaitowa, Lere ya canza rakwaƙwaɓɓiyar motarsa ya sayi mai rai, ya buɗe ofis

har da tarho, ya kuma sayi tarhon aljihu (selula) na burgewa.

Wani abu da ya biyo bayan wannan nasara da Lere ya samu shi ne mugun rikici a tsakaninsa da jarumar shirin, Wasila Isma'il, da kuma mawaƙin shirin, Galin Money. Akwai wata wuta da ta so tashi a tsakanin furodusan da kuma daraktan shirin, Ishaq Sidi Ishaq, wanda mun ji an ce a yanzu sun rabu ɗin kamar yadda suka rabu da jarumin shirin, Ali Nuhu. Rikicin Lere da Wasila da Gali su aka fi sani saboda su aka yayata.

Duk wannan ya sa Lere ya ga lallai ya kyautu a yi shirin "sirrin" *Wasila*, wato a faɗi yadda aka yi shirin. Kada ku manta, an yi kashi na 2 da na 3 na shirin, waɗanda ake zaton an gina a kan tunanin samun kuɗi sakamakon tashen da kashi na 1 ya yi (duk da yake kowa ya san labarin ya ƙare a kashi na 1).

To, *Sirrin Wasila* dai tuni ya fito. A cikinsa, an yi ƙoƙarin nuna yadda aka shirya wannan fitaccen fim ɗin. A wajen yin haka an yi ƙoƙari matuƙa, domin ko a nan ɗin ma an sha bamban da yadda wasu Hausawa ke yin nasu "sirrin" finafinan. Tun da farko an gaya mana cewa an gina fim ɗin a kan wani al'amari da ya taɓa faruwa da gaske a unguwar Barnawa da ke Kaduna a cikin shekarun 1980, wato dai ba wai ƙirƙira ba ce kawai. Ba mamaki fim ɗin *Wasila* ya karɓu ga jama'a domin wataƙila da yawa daga cikin masu kallo sun san wani wanda abin ya taɓa faruwa a gare shi ko kuma su ya faru a gare su. Kuma ba mamaki da ya kasance mutane ba su karɓi finafinan da suka biyo bayan *Wasila* ba daga kamfanin 'Lerawa Films', tun daga *Wasila* na 2 har zuwa *Adali*.

Tunda farko an nuno Lere yana faɗin dalilin da ya sa, a cewarsa shi da manajan shirin, Sani Moɗa, ya ɗauki *Wasila* ya naɗa ta jarumar shirin. Ya ce Moɗa ne ya same shi ya ce su share mata hawaye saboda wai wani furodusa ya wulakanta ta a

wani wurin ɗaukar fim. Lere ya taimake ta "don a fito da ita."

An yi fim ɗin a wurare daban-daban cikin garin Kaduna.

Haka kuma furodusan ya kare kansa kan zargi da zagin da ya sha (musamman a Kano) sakamakon baitin da aka nuno Ali Nuhu yana rerawa a waƙar "Iye Yaraye Mu Yi Soyayya." A baitin dai Ali, a matsayin Jamilu, ya ce, "*Wai an ce Kanawa/ Wai kurkunu suke yi...*" A cewar Lere, wancan kalami asalinsa wasan Kanawa da Zazzagawa. Shi ma Ali, an nuno shi yana kare kansa, ya ce ba an yi abin ba ne da gangan "don cin mutunci."

Wasila Isma'il a cikin shirin *Wasila*

Ya ce ba shi ya ƙirƙiro baitin ba, kuma "Jamilu" ne ya yi faɗar, ba shi Ali ba.

An ci gaba da nuno *Wasila* tana furta wasu kalamai irin waɗanda akan furta a wurin ɗaukar fim, wato kalamai na raha da nishadi da sakin jiki. An nuno Ishaq yana yi mata kwalliya kafin ta shiga gaban kyamara. An kuma nuna mana taron jama'a suna wasoson sayen fim ɗin

a ranar da ya fito; duk wannan ya nuna mana cewa masu fim ɗin sun yi ƙoƙarin tattara al'amuran da suka faru lokacin shirya fim ɗin. Hakan ya nuna cewa yana da kyau mutum ya riƙa aje duk wani muhimmin abu saboda tarihi wata rana.

A shirin, an riƙa jefo waƙoƙin fim ɗin *Wasila*, to amma ba mu ga amfanin a sa waƙa tun daga farko har ƙarshenta ba tunda dai mai kallo ya riga ya kalle ta a fim ɗin da aka yi. Kuma maimakon a sa waƙar da aka haɗa hotunanta baki ɗaya, kamata ya yi a nuna yadda aka yi ta a situidiyo da wurin ɗauka.

A kan batun rikicin Lere

ƙirƙiro waƙar "A Yi Soyayya" ba. Mun yarda cewa ba Gali ba ne, domin an kawo hujja. Abin da ba a nuna ba shi ne Galin ne dai ya ƙirƙiro wasu waƙoƙin, haka kuma duk da yake wani mai kalangu ne Lere ya gani yana waƙar a gidan biki, dole a ba Gali kyautar yabon rubuta ta da rera ta yadda ta dace da shirin fim. In da Gali bai yi ba, ƙila ba wanda zai san ta sai mata 'yan biki da maza 'yan biki irin su Lere.

Ko yaro ƙanƙani ya san cewa ba wai an shirya *Sirrin Wasila* ba ne don kurum a nuna yadda aka yi fim ɗin *Wasila*. An yi shi ne don a yi furofaganda a kan rikicin Lere, Gali da Wasila Isma'il. Ta fuskar aikin furofaganda, shirin ya shiryu, domin ba a bar komai ba. Hatta mujallun da suka taka rawa a rikicin ba a manta da su ba. An nuno Lere yana sukar mujallar *Garkuwa* har yana cewa "ba ta karɓu ba" wurin masu karatu. Laifin *Garkuwa* shi ne a cikinta ne *Wasila* da danginta suka ragargaji Lere har suka ce "Lere ba ɗan goyo ba ne."

A cikin *Sirrin Wasila*, an nuna kuskuren da *Wasila* da Gali suka yi na yin wasu kalamai a gaban kyamara; wayyo, ba su san wata rana za a yi amfani da hotunan bidiyon ba a yake su kamar yadda aka yi a *Sirrin Wasila*. Shi dai Gali, mun gan shi yana cika baki yana sukar abokan aikinsa mawaƙan fim, yana cewa, "Ni daraktoci nake takawa da furodusoshi." Duk da haka, wannan furofagandar ta ofishin Lerawa ba ta da wani tasiri domin dai shi Gali yana magana ne a kan batun wasansu (shi Bazazzagi ne) na Zazzagawa da Kanawa. Shi ya sa ma ba mu ji wani mawaƙi ko furodusa ya fito ya yaƙi Gali a kan wannan batun ba. Ita kuma *Wasila*, kuskurenta na yin magana babu hangen nesa a gaban kyamara shi ne inda a ƙarshen shirin aka nuno ta tana cewa za ta je ta yi kashi kafin ta yi (wata) magana. An yi amfani da wannan don

Ci gaba a shafi na 41

JUYAYI labari ne da aka gina a kan rayuwar Haseeya (Maryam Umar Aliyu). Haseeya ta kasance 'ya dayo tilo ga mahaifanta (Umar Yahaya Malumfashi da Jamila Haruna). Shararru kuma fitattun masu tarin dukiya ne. Kwatsam, dare daya ta tsinci kanta tsamo-tsamo cikin tafkin son Nasir (Ahmad S. Nuhu), wanda ya taɓa taimaka mata don kuɓutar da ita daga shegantakar wasu 'yan-bana-bakwai, kana kuma wani lokaci ya kara taimaka mata, don haɗuwar ba-zata da suka yi, yayin da motarta ta samu matsala.

Ahmed S. Nuhu ya jefa Maryam a cikin

Juyayyi

Haseeya ta tsinci kanta cikin ruɗani lokacin da masoyinta Nasir ya ɗauke ta don kai ta gidansu zuwa ga mahaifansa. Wasu jibga-jibgan katti ne suka yi mata marhaban, kana kuma suka caɓke ta, gami da ɗaure ta. Sai daga baya ne ta fahimci Nasir ɗin da ta mallaka soyayya gare shi, na daga cikin ire-iren waɗanda duniya ta ɗandana wa zaƙinta na daga yawaita kwaɗaice-kwaɗaicen, kyala-kyalan cikinta. Wannan ya haifar masa da ɗabi'ar son mallakar masu-

gida-rana ta kowace irin hanya. Riƙe Haseeya da ya yi na daga cikin mafarkinsa na son duniya. Maƙudan kuɗaɗe ya kuɗiri nema wajen mahaifanta. Idan har sun so 'yarsu to kuma gare su.

Sai dai wani abu da bai sani ba shi ne abin 'al'ajab' a daidai lokacin da mahaifan Haseeya ke cikin juyayin ɓacewar gudan ransu, shi kuma Nasir wanda kamarsu ɗaya sak da ɗaya

S LABARAI DA ababbin Finafinai

Nasir ɗin (Ahmad S. Nuhu) na can wani waye daban shi ma yana *juyayin* rabuwa da mahaifiyarsa (Rabi Sufi) da kuma masoyiyarsa Maimuna (Hadiza Kabara) don tafiya zuwa garin da Nasir ɗin yake don neman

hannun jami'an tsoro.

Babbar maganar ta kara barkewa ne lokacin da hatsaniya, ta rugunsume tsakanin mahaifan Nasir (Hajara Usman da Isa Bello) da kuma ainihin mahaifiyar

halali.

Dankari! iya abin da za ka iya furtawa kenan, yayin da ka fahimci azal ɗin da ta auka wa Nazir. Wanda babban mai tsaron lafiyar mahaifin Haseeya (Mu'azzam Boss) ya ba da umarni aka yi awon gaba da shi zuwa gun mahaifinta. Bayan rantsuwar salwantar da rayuwarsa da mahaifin Haseeya barazanar yi masa, idan har bai fito da ita ba. Ya fuskanci azabtarwa daga

Nazir (Rabi Sufi) kowanne na iƙirarin cewar ɗansa ne. Yanzu dai rigima na hannun D.P.O. (Hauwa Ali) da kuma insifikta (Zulkifilu Muh'd).

Shakka babu sai *Juyayi* ya fito zai fitar da 'yan kallo daga cikin juyayin shin ina Haseeya da Nasir ya sace? Kashe ta zai yi ko kuwa za ta tsira? Shi kuma Nasir yaya zai yi da Nazir wanda yake kamarsu ɗaya riƙe a hannun jami'an tsaro? Shi kuma Nasir da ba shi da gata wa zai kuɓutar da shi? Wane mataki mahaifan Haseeya za su ɗauka a kansa? Iyayen Nasir za su yi nasarar ƙwace Nazir daga ainihin mahaifiyarsa?

Ko sai fim ɗin *Juyayi* ya fito za a gane sirrin yadda kamfanin 'Sirrinsu Pictures, Inc.' suka samar da Ahmad S. Nuhu biyu cikin shirin. Maje El-Hajceej Hotoro ne ya shirya yayin da marubuciya Amina Aliyu Gaya ce ta jagoranci shirin. Tijjani Ibraheem kuma ya bayar da umarni. Mika'il bin Hassan (Gidigo) da Tijjani Asase da kuma su Daula (Gulu) sun zo da wani salon barkwanci cikin *Juyayi*.

Juyayi yana ɗaya daga cikin fina-finan da ake ganin za su kara fito da sabuwar 'yar wasa Maryam Umar

Maryam Umar Aliyu a cikin *Juyayi*

Aliyu bayan *Mushaqqqa, Sharadi, Maqasudi, Yanayi* da kuma wasu da ta yi. Kuma kada a manta, *Juyayi* yana dauke da dawakai da kuma motoci. Ashe za a sha kallo nan gaba. Sai dai kuma muna tunatar wa masu kallo da cewar ko da sunan kamfanin 'Sirrinsu Pictures Inc.' ya kasance baƙo a gare su, ga ma'abota karanta littattafai sananne ne. Laƙabin shi ne 'Sirrinsu Pictures, Inc.' a division of Yahajcej Publishers, Kano; E-mail: echocjcey-sirrinsu@yahoo.com

Hadiza Kabara, Ahmed S. Nuhu da Maryam Umar Aliyu lokacin daukar shirin *Juyayi*

C.I.D.:Inda Mahaukaci ya tona asirin azzalumi

LABARIN da ke kunshe cikin wannan fim ya sha bamban da irin tsarin yawancin labaran da ake shirya finafinan Hausa a kansu. Domin a fim ɗin *CID* ne aka gano asirin wani azzalumi da ya yi shekaru masu tarin yawa yana zaluntar jama'a cikin tarkacen wani matashi mai taɓin hankali. Yusuf (Aminu Shariff) yaro ne wanda tun yana kanƙani yake da burin yin aikin ɗan sandan ciki (C.I.D.) in ya gama makaranta. Amma lokacin da ya girma har ya kai ga matsayin ya iya shiga aikin sai haƙarsa ta kasa cimma

ruwa duk da cin jarabawar samun aikin da ya yi shi da wasu abokansa sakamakon kasa biyan kuɗin da mahaiƙinsa (Lawal Kicimari) ya yi don zuwa kwas ɗin aikin a Legas.

Mahaifin, wanda talaka ne, ya taɓa rufa wa wani hamshaƙin attajiri mai suna Alhaji Zago (Umar Yahaya Malumfashi) asiri kan wata ta'asa da ya aikata bisa sharadin zai biya wa uban na Yusuf duk wata babbar bukata tasa in ta taso. Tuna wannan alƙawari ya sa wannan bawan Allah Ya je ga Alhaji don ya tallafa masa da kuɗin da Yusuf

zai ta fi Legas domin karatun aikin CID. Alhaji ya yi masa wala-wala ya ƙi cika alƙawarin a take. Kwatsam sai aka wayi gari an halaka shi uban na Yusuf ba tare da an san wanda ya aikata kisan gillar ba. Bayan mutuwarsa Yusuf ya samu taɓin hankali saboda damuwa mai yawa. A lokacin, abokan karatun nasa duk sun tafi Legas sun bar shi a gida.

Cikin halin da Yusuf ya samu kansa ya shiga yawo da biro da takarda tare da kyamara a hannunsa yana faɗin shi fa CID ne. A duk inda ya samu taron

jama'a sai ya naɗi bayanai masu yawa kan sirrin rayuwar wasu mutane da ba a sani ba ta hanyar amfani da kyamara da bironsa da takarda. Cikin bayanan kuwa har da yadda aka yi aka kashe ubansa (kisan mummuƙe) a gidansu. A ƙarshe dai aka gano cewa Alhaji Zago ne ke da alhakin wannan aika-aika kuma shi Salmanu ya samu waraka daga ciwon haukan da ta same shi.

CID fim ne da yake ɗauke da nishaɗantarwa, ban tausayi da kuma makirce-makircen ɗan'adam da za a iya koyon darussa masu yawa a cikinsu. Wannan fim, kamfanin 'Bumaco Movies,' Kaduna, ne ya shirya shi a karon farko. Wanda ya shirya fim ɗin, Alhaji Mahmud D. Hammed, ya ce duk da kasancewarsa ma'aikaci, harkar shirya finafinan Hausa yanzu ya fara ba gudu ba ja da baya. A kullum koƙari yake ya ga ya faɗa harkar ta yadda zai taimaka har wasu su samu abin yi a ƙarƙashin abin da ya mallaka.

Mohammed Garba Kabara ne daraktan fim ɗin. Fim ɗin yana cike da 'yan wasa irin su A.A. Sharif (Momoh), Sani Moɗa, Umar Yahaya Malumfashi, A'isha Musa, Musa Mohammed Abdullahi, Al-Amin Ciroma, Hadiza Kabara, da sauransu. Lallai za a sha kallo nan gaba kaɗan.

Hadiza Kabara da Aminu Shariff (Momo) suna cashewa a cikin *C.I.D.*

Aina'u ta jefa kanta cikin

JALABI

Aljani ya sha wuta wurin shirya

JALABI wani Kasaitaccen sabon fim ne mai dauke da ban tsoro, abin al'ajabi, nasiha, wa'azi da kuma ishara musamman ga 'yan mata masu nuna wa iyayensu cewa sun isa, amma ba a isa a tankwasa su ba. Fim din dai yana magana ne a kan mata masu bayyana tsiraici da kuma masu naɗa gammo su dauki rayawar Turai su dora a kansu.

Alhaji Muda (Usani Sule Kofi) magidanci ne amma ya yi shekaru 15 da aure Allah bai ba shi haihuwa ba. A kwana a tashi sai matarsa ta sami ciki. Ranar da ta haihu, saboda zumudin murna, sai Alhaji Muda ya rafa wa yarinyar da aka haifa sunan 'yar aiken da ta fada masa labarin haihuwar, wato Bushira. Alhaji Muda ya riƙa shagwaba Bushira (Aina'u Ade).

Lokacin da aka haifi kanwar Bushira sai aka sa mata suna Sakina (Maryam Umar Aliyu). Uwar yarinyar kuwa (Amina Garba) sai ta tashi haifan cewa lallai ba za a yi biyu babu ba. Yaran suka tashi halinsu daban; Bushira maras ladabi, mai tu'ammali da mugayen kawaye, ita kuwa Sakina yarinya ce mai tarbiyya. Shi kuwa Alhaji ba shi kanwar abin da ke matsa wa Bushira. Bushira dai ta biye wa mugayen kawaye ta buge a tanbele cikin gari. Ita kuwa Sakina sai ta yi aure har ta haihu.

Cikin yawace-yawacen da Bushira ke yi sai ta yi mugun gamo, inda ta haɗu da wani aljani, ya yi mata

Aina'u Ade a matsayin Bushira cikin shirin *Jalabi*

shigar sauri. Da yake Alhaji Muda tsohon dan boko ne, bai yarda cewa ta bin aljan ne kan Bushira ba. Shi kansa likita (Sani S.K.) cewa ya yi bai yarda da aljani ba. To wata rana ya dauke ta a mota sai ya ga ta canja kamannu.

Abu dai ya rinca be. Aka yi magani amma abin dai ta ciwon mahaukaci wai ba sauki. To cikin wannan hali mun ga mijin Sakina (Nura

Hussaini) ya zo wurin. Me zai kasance? Shin Bushira za ta warke ko mutuwa za ta yi? Ina makomar mugayen kawayenta (irin su Zahra'u Shata)? Kuma idan mutuwa zata yi, yaya Alhaji mudan zai yi. Idan kuma ta warke yaya Alhaji Muda zai yi da ita? Wadannan tambayoyi dai sauƙin amsa gare su amma fa tilas sai an jira fitowar *Jalabi* a sha kallo,

nan gaba kaɗan.

Ina ma a ce mai karatu ya je wurin daukar shirin *Jalabi*, ai da zai ga yadda darakta Tijjani Ibraheem ke sarrafa aljani. Sai dai kuma duk da cewa darakta ne mai aljanu a kwaƙwalwa, a ranar daukar shirin rana ta baci; ɗaya daga cikin aljanunsa ya kama da wuta.

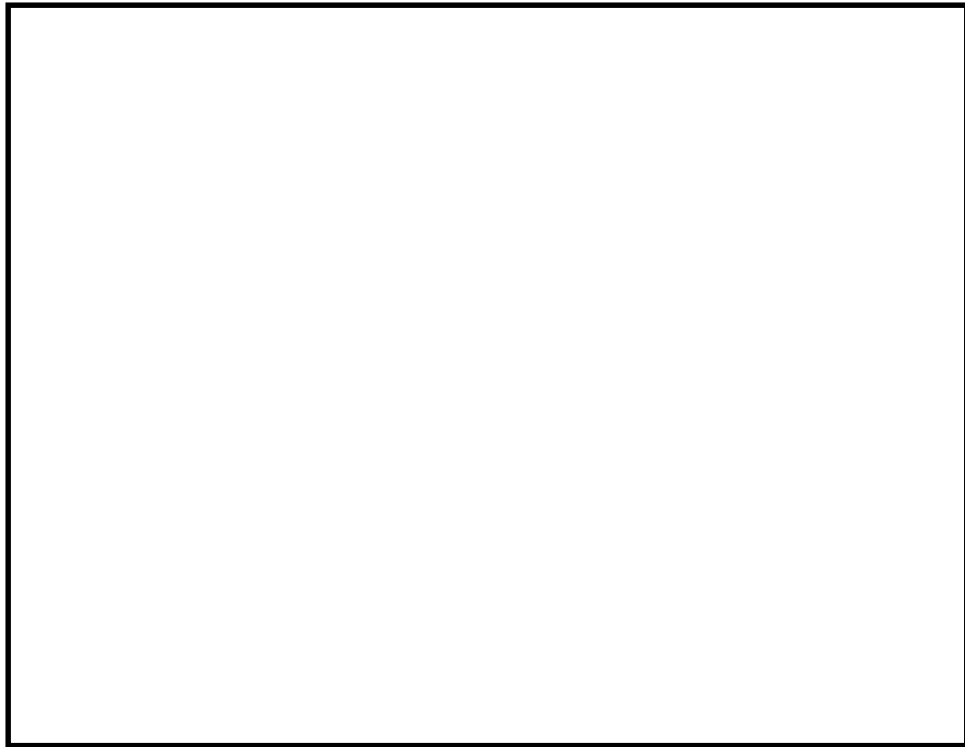
Mun san masu karatu za su so su yi yadda abin ya faru. Ana cikin daukar fim tare da aljani sai darakta ya ce jama'a a tsaya. "Ai duk aljanin da ba shi aman wuta bai cika aljani ba, jinnu-jinnu ne." Da yake aljani yana da dogon kaho ja a gaban goshi sai daraktan ya ce yana so aljanin ya riƙa feso wuta ta ƙofar ƙahon da ke goshinsa. Aljanin dai yai wani karaji ya feso wuta a kaho har sau biyu. To a na uku sai aka sami tangarda, sai wutar ta kama fuskarsa. Da yake aljanin majanuni ne bai cika aljani ba sai hankalinsa ya tashi.

Aljanin dai ba wani ba ne sai Abdulkadir wanda gwanin kwalliya (*make-up artist*) Umar Sani Fagge ya maida aljani. Da ma an ce gaba da gabanta, wai aljani ya taka wuta. Ganin fuskar Abdulkadir na cin wuta sai sauran 'yan daukar fim suka karta a guje. Mika'ilu Gidigo, wanda shi ne ke kula da yadda ake shirin, sai ya boye a ƙarƙashin kujera. A wurin dai darakta Tijjani ne kaɗai bai razana ba.

Furodusan fim din, Hafizu Abdullahi, ya shaida wa *Bidiyo* cewa shi babu abin da ya fi ba shi mamaki kamar yadda daraktan ya

riƙa shigar da aljani a jikin Bushira (Aina’u Ade) da yadda Umar Sani ya mayar da Abdulkadir aljani. Ya kuma yaba wa daraktan ganin cewa shi kadai ne bai gudu ba sai ya tsaya ya yi ta ƙoƙarin kashe wutar da ta kama fuskar Abdulkadir. “Kai ma ai ka gani, lokacin da aljanin ya kama da wuta wasu sun gudu, wasu sun boye, sun ɗauka aljanin gaske ne ya shiga cikin namu na fim. Kai, har wanda ya maida Abdulkadir aljani da mai ɗaukar hoto sun gudu.” Ashe gaba da gabanta?

Da aka tuntubi mai tsara kwalliya bayan ya gama guda ya yi shassheƙa ya gaji ya huta, sai ya ce, “Gaskiya na sha maida mutum aljani amma ban taɓa ganin aljanin da ya gagare ni kamar wannan ba.” Shi ma Tijjani Ibraheem cewa ya yi akwai aljanu da yawa a ƙwaƙwalwarsa.

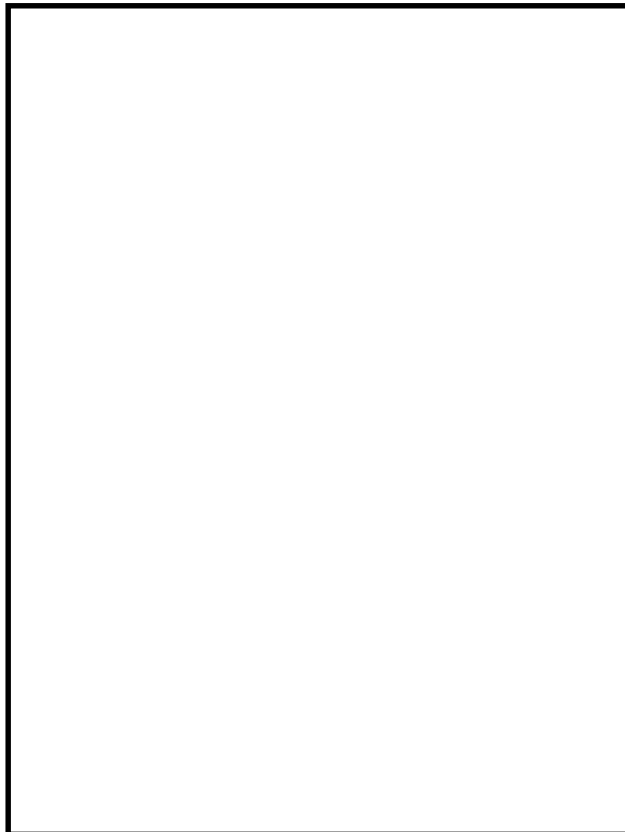

Gwanin tsara kwalliya, Umar Sani Fagge, yana ‘yin’ aljanin cikin shirin *Jalabi*

Ko za a kama Boda da satar sarƙar *Sarauniya*?

BA kowa ya san Audu Boda ba duk da yake dai ya yi tashe sosai kuma har yanzu yana tashe da kiɗansa na asharalle. Boda yana sana’ar irin kiɗan da Surajo Mai Asharalle na Katsina ya fara yi (wato kiɗa da ƙwarya), daga baya sai ya riƙa amfani da kayan kiɗa na zamani.

Ashe wannan matashi ba kiɗa da roko kadai zai tsaya yi ba a ƙoƙarinsa na tafiya da zamani. Kwanan baya ya shaida wa *Bidiyo* cewa ya shiga harkar fim tun kimanin shekaru biyar. Audu Mohammed, kamar yadda sunansa na hakika yake, ya fara shirya wani fim mai suna *Tauraron Bisa Hanya*. Yanzu kuma yana nan yana shirya wani sabon fim mai suna *Sarauniya*. Fim ne na sarautar gargajiya. Labari ne na wata ‘yar sarki mai suna Zaituna. Shi kuma jarumin fim din mai suna Zamani (Audu Boda), ya tashi ne a gidan su Zaituna, aka kuma yi rashin sa’a gimbiyar ta tsane shi

Hadiza Usman da Abdu Boda a cikin *Sarauniya*

matuƙa. Har wata rana ta fita daki ta mance sarƙarta sai kuyangi ...

To mai karatu, me kake tsammanin zai faru ne daga wannan wurin? Shin Zamani ne zai tsinci sarƙar ko satarta zai yi? Ko kuwa kuyangin ne za su kulla masa sharri cewa shi ne ya sace sarƙar? Kuma daga nan yaya lamarin Zamani zai kasance? Idan shirin *Sarauniya* ya fito za a kwance wannan kullin.

A fim ɗin dai akwai fitattun ‘yan wasa irin su Shehu Hassan Kano wanda shi ne uban gimbiya, sai Hajara Usman a matsayin uwar Gimbiya; akwai kuma Lubabatu Madawaki, Zainab Ibrahim Kanya (Kyauta), da Hadiza Usman.

A halin yanzu dai furodusa kuma jarumin fim ɗin ya koma Kaduna da kayan kiɗansa kasancewar shari’ar Musulunci ta hana kiɗa da roko a Katsina. Daga can ake jin zai sako *Sarauniya*.

Mun sa ido.

Malami ya aje allo ya kama Hudubar Shaidan

HUDUBAR Shaidan wani fim ne wanda matashin malamin addinin Musulunci a Kano mai suna Malam Sani Fagge ya shirya. Sani dai malamin Islamiyya ne da ya wayi gari wata rana ya ba kansa shawara cewa wa'azi ta hanyar fim yana shiga zukatan jama'a. Wannan dalili ne ya sa ya shigo harkar fim da fim dinsa mai suna *Hudubar Shaidan*.

Labari ne a kan wani attajiri da Allah bai ba haihuwa ba. Sai ya nemi matarsa da ta dauko kanenta don riƙon dukiyarsa. Ita kuwa matar sai ta ƙi, ta ce sai dai ya dauko ɗan kanensa. Hakan kuwa aka yi. Daga baya sai Allah ya ba alhajin nan haihuwa, ya haifi 'ya'ya biyu, mace da namiji. Bayan shekara huɗu da haihuwar yaran kuma sai ya mutu. 'Ya'yan kuwa Abba (Isa A. Isa) da Ummi (Fati Baffa Fagge) suka girma. Kafin a kai ga raba gado sai kakar matar ɗan

kanen alhajin (Tahir Fagge) ta yi masa hudubar Shaidan cewa kamata ya yi ya taɓa dukiyar. Da ya ƙi yarda sai ta yanke shawarar zuwa wurin boka. Ta dai ci nasarar korar uwar marayun daga

gidan (Hauwa Gandu). Shin ya ake ƙarewa da dukiyar? Akwai labarin duk a cikin *Hudubar Shaidan*.

'Yan wasan cikin fim ɗin sun ƙunshi Tahir Fagge, Kabiru Maikaba, Abida

Mohammed, Isa A. Isa, Hajara Usman, Shu'aibu Lawan, Ibrahim Y. Ibrahim, Shehu Kano, Jamila Haruna, Fati Baffa, da sauransu. Kamfanin 'Nasiha Film' da ke Fagge ne ya shirya shi.

'Yan wasa sun yi hoto a lokacin da ake daukar shirin. Ga Abida ta fito a 'makauniya'

Shaukin so ya ja mata rigima da manema huɗu

SHAUKIN SO fim ne da ya ƙunshi labarin gwagwarmar soyayyar Alhaji Hamisu (Hamilu Lamido Iyan-Tama). Ya auri Fati (Abida Mohammed) ta kuma zame masa ƙayar baya; ya rasa inda zai sa kansa saboda rashin zaman lafiya da ita.

Ita da Fati 'ya ce ga Bankaura, shi kuma abokin Alh. Hamisu ne. Ganin Hamisu yana da 'yan ruwan sha, wato attajiri ne, ya sa uban nata ya yi tsayin daka ya raba Fati da masoyinta na haƙiƙa, watau Sudais (Ibrahim Maishinku) don abokinsa ya aure ta. Sudais ya wahala ainun sanadiyyar son da yake yi wa Fati domin kuwa Sidi (Aminu A. Shariff 'Momo') ya hana shi zama lafiya saboda shi ma yana ɗaya daga cikin

Abida Mohammed da Hamisu Iyan-Tama a shirin *Shaukin So*

manemanta, kuma a nasa ganin Sudais kadai yake shakka daga cikin manemanta. Saboda haka ya lashi takobi cewa lallai dole ya halaka Sudais don ya samu damar auren Fati.

A wani ɓangaren kuma wani attajirin matashi mai suna Isma'il yana can yana shan baƙar wuya a wajen Fati. Shi kam yana son ta da aure matuƙa, yana kuma kashe mata kuɗi kamar hauka ba tare da sanin cewa yaudararsa take yi ba. Shi kuwa Bankaura ya dage har sai da aka ɗaura auren Fati da Alh. Hamisu, amarya ta tare amma zama ya gagara. Fati ta roki mijinta da cewa don Allah ya sake ta ta auri Sudais matuƙar yana son ta a raye.

To tambaya a nan ita ce: Shi dai yana mutuwar son ta. To mai karatu kana ganin zai iya yin shahada ya sake ta duk da cewa yana bala'in sonta? Kuma ita da take yunƙurin fitowa don ta auri Sudais, kana ganin bai samu wata masoyiyar ba, wanda yana iya ja mata "saki-na-dafe"? Kuma menene makomar Isma'il wanda ya kashe mata maƙudan kuɗi bai samu biyan buƙata ba?

Kuma ina rigima ta kwana tsakanin Sidi (Momo) da Sudais, kana ganin rigimar ta ƙare ko kuwa Sudais zai ɗauki fansa? Mu jira fitowar *Shaukin So* don ganin yadda rigingimun za su kaya a tsakanin samari huɗu a kan yarinya ɗaya.

Wata sabuwar furodusa a Kaduna, mai suna Hajiya Binta Sabo, ita ce ta bugi kirji ta ɗauki nauyin wannan fim a ƙarƙashin kamfaninta maio suna 'Dreamz Unlimited.' 'Moses Okoye ne darakta. Yan wasan da ke cikin fim ɗin sun haɗa da Hamisu Iyan-Tama, Yusuf Barau, Musbahu M. Ahmad, A.A. Shariff (Momo), Umar Yahaya Malumfashi (Bankaura), Abida Mohammed, da Jamila Haruna.

Dalilan da suka sa *Burin Zuciya* zai bambanta da sauran

Tahir Fagge (Wambai), Bashir Barmo (Dan Buram) da Shehu Kano (Galadima) a shirin

DAIDAI gabatowar ƙarshen shekara ta 2001 manyan furodusoshin Kano sun miƙe tsaye don ganin sun inganta finafinan Hausa yadda za su zama abin kwatance. Misali, fitaccen furodusan nan Ibrahim Mohammed Mandawari ya shirya fim ɗin *Burin Zuciya*, wanda fim ne da bai taɓa yin irinsa ba a tarihin rayuwarsa cikin harkar fim. Kafin *Burin Zuciya*, kamfanin 'Mandawari Enterprises' ya shirya finafinai masu ɗimbin yawa, sai dai kuma mutane da yawa suna cewa *Burin Zuciya* fim ne na musamman. Akwai hanyoyi inda ya bambanta da sauran.

Na farko dai fim ɗin ya ƙunshi 'yan wasa sama da 100. Na biyu kuma yana ɗauke da wani shirin yaƙi da aka kafsa tsakanin dauloli biyu. Daɗin daɗawa kuma fim ɗin wani sauyi ne aka shiga domin an baro zamananci an koma al'adar Hausa tsantsarta. Hakanan kuma *Burin Zuciya* ya nuna martabar sarautar gargajiya. An kuma yi amfani da dawakai sama da 70.

Wani abin da ba a taɓa gani ba a fim, shi ne faɗa tsakanin kura, akuya da kuma maciji.

To duk akwai waɗannan a *Burin Zuciya*. Abin burgewa a fim ɗin kuma shi ne yadda aka

yi masa fassara da Turanci (*subtitle*). Kuma za a ga hotunan fim ɗin rangaɗau domin da kyamara ingantaciya aka ɗauki shirin *Burin Zuciya* – kyamarar nan 'Betacam,' ba irinta su o'o ba ta daukar bikin suna. A cewar 'yan ofishin 'Mandawari Enterprises,' wannan ne fim ɗin soyayya na ƙarshe da 'Baban Soyayya' ya yi.

Bugu da ƙari kuma kamfanin bai taɓa kashe kuɗi a fim kamar yadda ya kashe a *Burin Zuciya* ba.

Mun ji labarin cewa Ibrahim Mandawari yana harin shiga manyan gasar finafinai na duniya

da wannan fim ɗin. To, ya dai san abin da ya taka, kuma Hausawa sun ce Juma'ar da za ta yi kyau tun daga Laraba take farawa. Waɗanda suka ga tallar fim ɗin (*trailer*) sun ce lallai Mandawari ya ja damarar kafsawa da ƙasurguman 'yan fim na Afrika a bikin nuna finafinai na Afrika da za a yi a Wagadugu nan gaba kaɗan.

Dogarawan Sarki Abdurrahman a cikin *Burin Zuciya*

Hikaya: Inda marayu suka gamu da kaddara

ASHIRIN Hikaya, akwai wasu yara guda biyu masu kwazo a makaranta, Salima (A'isha B. Umar) da Yasir (Ali Rabi'u Ali 'Daddy'). Wata rana hutunsu ya kare za a maida su makaranta, an fara kai Salima karamar makarantarsu, an wuce domin kai yayanta Yasir tasa makarantar. A kan hanya sai barayi suka kashe iyayensu gaba daya. Shi kuma Yasir ya gudu cikin daji inda wani ya tsince shi.

Da Salima da Yasir sun tashi daban-daban a marayu. Bayan sun girma suka haɗu a jami'a amma ba su san juna ba. Rannan sai wani saurayi mai suna Bashir ya haɗu da Salima, ya nemi ya raba ta da makaranta don ya aure ta. Sai Salima ta

A'isha B. Umar a matsayin Salima

dawo gidansa. Da aka ɗaura masu auren sai ya tsiri neman mata daban-daban ga shi kuma da ma

can ɗan hada-hadar kwayoyi ne; ta nan ya tara dukiyarsa, amma ita ba ta sani ba. Sai wata rana ta ga ya shigo da wata karuwa cikin gidan da daddare. Da ta yi masa nasiha sai ya nuna mata cewa ai shi ma malami ne. Sai suka shige da karuwar cikin ɗakin matarsa ta sunna. Ganin haka sai h a n k a l i n Salima ya tashi har ta faɗi a some. Bayan wasu makwabta sun kai ta asibiti sai ta yi barin cikin da take da shi a cikin mota. Bayan an sallamo ta, suna shigowa

gida sai suka tarar ya auro wannan karuwa. Suna cikin cacar baki da amaryar sai ga Bashir ya shigo. Shigowarsa ke da wuya sai ya ce wa Salima ba a bari a gidansa, ta barar da aurenta. Nan take ya sake ta.

Shin zai wanye lafiya kuwa? Sa'annan ita ina za ta, musamman tunda ba ta san iyayenta ba? Mecece makomar yayanta da suka rabu tun suna kanana?

Masu son sanin yadda za a kare sai su jira fitowar hikaya. Ya zuwa yanzu dai kun ji waƙar "Awilon Hausa" wadda ta samu karɓuwa a gun masu kallo. Shin yaya ake rawar waƙar a fim ɗin?

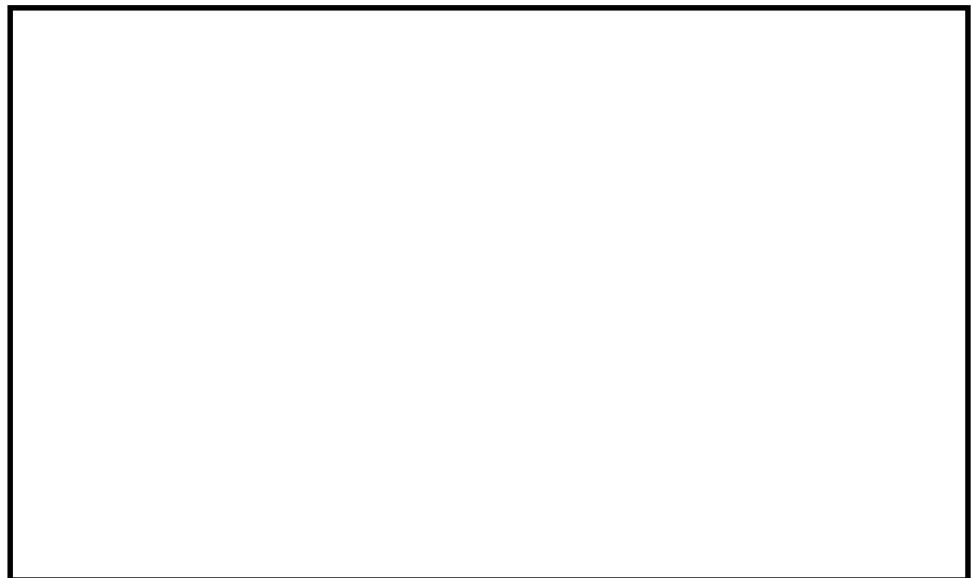
Furodusan wannan shirin, Mohammeda Inuwa Awwal, shi ne kuma daraktan fim ɗin abinsa. A Kaduna, ana yabon yadda ya yi aikin. Saura jama'a su yanke nasu hukunci.

Me zai faru bayan miji da uba sun guje ta?

ASALIN labarin fim ɗin *Ina Sonsa Haka*, an ce ba almara ba ce, dahir ce, kuma aka rubuta shi a labarin zube na littafi. A yanzu haka littafin mai shafi 248 yana nan a kasuwa ana sayar da shi a kan N150, kuma sunan littafin shi ne sunan fim ɗin. Shahararriyar marubuciyar nan Balaraba Ramat Yakubu ce ta wallafa littafin, kuma ita ce furodusar shirin na *Ina Sonsa Haka*. Shi ne fim ɗin ta na biyu, bayan *Sai A Lahira*.

A fim ɗin, an nuna yadda wata rana Shehu ya taɓa dukan Fatima ya koro ta titi, a inda 'yan sanda uku suka tsince ta (Sani S.K, Bashir G/Sarki, Sai'idu Ahmad). Da suka mayar masa da ita ya ce ba ya so, in suna son ta ya ba su. A cikin daren suka kai ta gidan ubanta, ya ce ba za ta shiga gidansa ba, in ta shiga zai kashe ta.

A dolc Fatima ta sa 'yan

'Yan fashi sun ritsa da Ambasada a cikin shirin *Ina Sonsa Haka*

sandan nan suka kai ta gidan kawarta Saratu. Sai iyayen Saratu ne suka karɓe ta (Balarabe Danyarabawa, Yagana, Abubakar Umar). Fatima ta yanke shawarar za

ta shiga duniya. Gari na wayewa Saratu ta raka ta filin jirgin sama, a inda suka haɗu da Sadiq (Ishaq Sidi Ishaq) shi da kaninsa Musbahu (Mahe Sani

Gwaram). Sadiq ya san Saratu; sai ta ba shi labarin Fatima. Nan take sai soyayya ta kunsu a zuciyar Sadiq, kuma ga shi a lokacin zai tafi kwas ne har na

shekara huɗu a ƙasar China.

Me ya faru da mahaifin Fatima da ya fuskanci ta bata? Sannan a wane hali Shehu ya tsinci kansa bayan korar Fatima da ya yi cikin

dare?

Wadannan su ne tambayoyin da mai kallo zai sami amsarsu idan ya kalli fim ɗin. Su kuma wadanda suka san labarin daga cikin littafin *Ina Sonsa Haka*, za

su so su san yadda daraktan fim ɗin, Ishaq Sidi Ishaq, ya fito da labarin cikin hotunan bidiyo. Labarin dai ya tsaru a littafin; sauran kuma a ga irin tsaruwarsa a fim.

Wasu fitattun 'yan wasan

a fim ɗin sun haɗa da Hafsatu Sharada, Zilkifilu Muhammad, Maryam Moh'd Danfulani, Hindatu Bashir, Abdullahi Zakari, Sani S.K, da kuma Kabiru Nakwango.

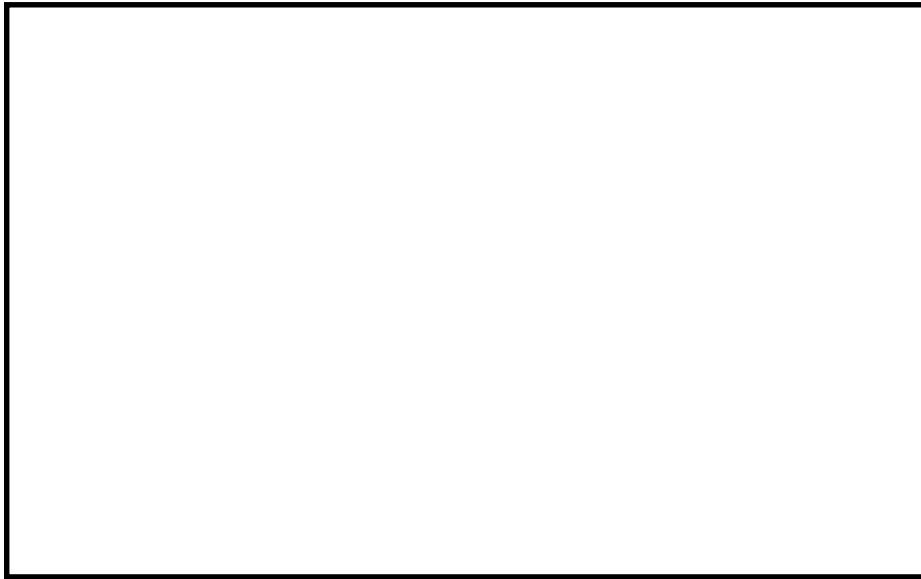
KUSKURE fim ne da wani kamfanin shirya finafinai mai suna 'Fancy Entertainment'

suka shirya domin fahimtar da al'umma dangane da matsalolin da yara mata kan fuskanta sanadiyyar yi masu auren dole. Jamila (Hadiza Mohammed Kabara) budurwa ce da iyayenta suka tilasta mata auren Amir (Ali Nuhu) ba da son ranta ba.

Da yake Allah ya jarabce shi da son Jamila, sai ya riƙa jure duk irin wulaƙancin da take yi masa.

Babu irin cin zarafin da ba ta yi masa ba. Kai daga shi har mahaifiyarsa ma ba ta tsira daga wulaƙancin ba, amma da yake Hausawa na cewa "so hana ganin laifi" sai ya shanye duk irin wulaƙancin da yarinyar take

Aure kan aure a cikin *Kuskure*

Amir (Ali Nuhu) da Jamila (Hadiza Kabara) a cikin *Kuskure*

yi masa.

Da abin ya kai maƙura Jamila ta ga duk wulaƙancin da ta iya ta yi wa Amir amma bai damu ba, sai ta yanke shawarar halaka shi. Jamila dai ta gudu ta tafi Katsina kuma ta yi wani

auren a can bayan ga igiyar auren Amir rataye a wuyanta.

Abin tambaya shi ne: to wanene mijin da ta aura? Kuma da ta gudu ko ta halaka Amir kafin ta tsere zuwa Katsina? Idan ba ta halaka shi ba, ya suka ƙarke?

furodusa Adam Omar Mujaheed ya ba da kuɗi aka tafka. Wasu daga cikin 'yan wasan sun haɗa da Zilkifilu Muhammad, Aminu A. Shariff (Momo), Sani Garba (S.K), Hauwa Ali Dodo da Ladi Mohammed.

Kuma wurin wa ta je a Katsina? Kawarta ce ko 'yar'uwa ko kuma uwardaki? Ya abin zai wanye a ƙarshe tunda kuskure dai Jamila ta yi shi cikin fim ɗin *Kuskure*? Nan da 'yan wadannan kaɗan za a ga yadda darakta Mohammed Kabara ya warware wannan *Kuskure* da

NASIR yaro ne matashi wanda bai fi shekaru 25 ba. Mahaifinsa ya rasu saboda haka Nasir (Ahmed S. Nuhu) ya zauna yana kula da mahaifiyarsa da ƙanwarsa. Nasir ba shi da wata sana'a sai ɗinkau, kuma da ita yake riƙe matarsa, ƙanwarsa da kuma gyatumarsa. A garin da su Nasir suke, akwai wani ƙasurumin mai kuɗi wanda ya shahara wajen neman mata da kuma ƙwace matan talakawa, sunansa Mado (Shehu Kano). Wata rana yana attajirin yawo a matarsa sai a haɗu da matar Nasir, Jamila (Abida Mohammed). Nan da nan hankalinsa ya koma kanta.

Yana komawa gida sai ya sa

aka kirawo masa kawaliyarsa (A'isha M) ya ba ta labarin matar Nasir. Sai ta je gidan domin koƙarin haɗa wutar lantarkin Alhaji Mado da Jamila. Sai dai Jamila ba ta ba da haɗin kai ba. Alhaji ya bi hanyoyi daban-daban domin samun nasara kan matar amma a banza.

Sai suka ba ubangidan Nasir kuɗi ya kore shi aiki. A nan ma ba riba. A ƙashe sai suka yanke shawarar kashe Nasir. Nasir dai ya ci dukan tsiya, sai dai ashe bai mutu ba, wani maharbi (Abdullahi Zakari Ligidi) ya

tsince shi ya yi masa magani. Ita kuma matarsa tuni Alhaji ya aure ta. Bayan shekara daya da wata takwas sai Nasir ya dawo, aka ba shi labarin matarsa ta yi aure.

Lokacin da ya ƙara samun sauƙi sai ya fara fita. Kwatsam, sai ya haɗu da wata yarinya mai suna Hasina (Hadiza Kabara) kuma suka fara soyayya. Ganin saurayinta yana watangaririya cikin gari babu aikin yi sai ta kai shi wurin mahaifinta har aka ba shi aiki. To fa a nan take kacamewa; ashe Hasina diyar Alhaji Mado ce.

Kai mai kallo me kake tsammani zai faru a cikin wannan fim mai suna *Wakafi*? Shin Nasir zai fasa aiki a ƙarƙashin Alhaji? Ko Alhajin zai raba soyayyar ɗiyarsa da Nasir wanda ya ƙwace wa mata? Ita kuma Hasina me za ta yi? Wa ya san yadda za ta yi kuwa? Ai tilas sai an kalli shirin don a ga yadda darakta Tijjani Ibraheem ya warware wannan bahagon kulli. Auwalu Dauda ne ya ɗauki nauyin shirya fim ɗin.

Akwai Ahmed S. Nuhu da Abida Moh'd a fim ɗin.

Finafinan da suka fito kwanan nan

A watan Janairu 2002

1. Asali
2. Fushi Da Fushin Wani
3. Sharrin Zuciya 2
4. Martaba
5. Adon Tafiya
6. Tsaro
7. Ludufi
8. Matar Uba
9. Hukuma
10. Chanji (Changi)
11. Asauwara
12. Cin Zarafi
13. Hijirah
14. Tsoron Allah
15. Macijiyi 2
16. Iƙirari
17. Rabin Jiki
18. Ingiza Mai Kantu

19. Romon Rogo
20. Ha'inci 2
21. Gidan Kowa
22. La'akari
23. Tsira
24. Mijin Iya
25. Gadara
26. Manyan Gobe
27. Kudi

A watan Fabrairu 2002

1. Yaqini
2. Zahiri
3. Zubaida
4. Inganci
5. Dokin Zuciya
6. Sha Daka
7. Darasi
8. Hadari
9. Rikici

Kimanin finafinai 30 suka fito a cikin watan Janairu. Wannan ya nuna cewa ana samun yawaitar finafinai, ko da yake dai har yanzu a kan layi ake tafiya ba a karkace ba. Akwai finafinan lbro guda 6 waɗanda wasu mutane ke kira camama. Akwai kuma finafinan dillalan kaset waɗanda suka shiga yin finafinai, da kuma fim guda ɗaya na Inyamurai mai suna *Macijiyi 2*.

Bisa dukkan alamu, wannan shekarar ruwan finafinai ce idan aka yi la'akari da cewa kowane wata finafinai 30 za su fito, to a shekara za a samu finafinai a kasuwa har guda 360. Sai dai kuma akwai abin dubawa. Kasar Indiya kaf ɗin ta finafinai 155 suka fitar a cikin 2001. Yawan fitowar finafinai zai riƙa dakushe

ƙananan furodusoshi. Daɗin daɗawa kuma yanzu yawancin 'yan kallo ba sunan fim suke bi ba, a' a suna bin sunan kamfani ne. Misali, yanzu 'yan kallo na jiran fitowar wasu shahararrun finafinai irin su *Mashi* daga kamfanin HRB, *Sharadi* daga FKD, *Burin Zuciya* daga 'Mandawari Enterprises, *Alwashi* da *Inganci* daga 'MAN Entertainment', *Buri* daga 'Iyan-Tama Multimedia' da *Ina Sonsa Haka* na 'Ramat Film Production'. Akwai kuma manyan finafinai daga sababbin kamfanoni, irin su *Mushaqqqa* na 'HMH Entertainment', *Juyayi* na 'Sirrinsu Pictures Inc.', da kuma *Gagarabadau* wanda mujallar Fim ta shirya a ƙarƙashin kamfaninta 'Northern Star Films'.

Finafinan Indiya 155 da suka fito a cikin 2001

Aadamkhor daayan	Ek Aur Jung	Khajuraho-A Tale of Love	Paisewala
Aag Ke Sholay	Ek Kunwara Teen Kunwari	Khatron Ke Khiladi	Phoolan Bai
Aashiq	Ek Lootera	Koi Mere Dil Se Poochhe	Pravesh Nishedh
Abhay	Ek Rishta-The Bond of Love	Kuch Karo Na	Prem Ras
Ajnabee	Fraz	Kuch Khatti Kuch Meethi	Pyar Ishq Aur Mohabbat
Aks	Filhaal	Kunwari Chudail	Pyaar Tune Kya kiya
Albela	Five Rifles	Kyo Kii... Main Jhuth Nahi	Pyar Zindagi Hai
Andheri Raaton Mein	Gadar-Ek Prem Katha	Bolta	Qatil Haseeno Ka
Arjun-Devaa	Galiyon Ka Badshah	Laal Joda	Queen Of Khajuraho
Asoka	Ghar Mein Ho Saali To Pura	Ladki Jawan To Padosi	Rahul
Avgat	Saal Diwali	Pareshan	Rakhail No. 1
Badla Aurat Ka	Grahan	Lagan	Ramgarh Ki Ramkali
Bas Itna Sa Khwab Hai	Gumnaam Hai Koi	Lajja	Rehnaa hai Terre Dil Mein
Bawandar	Gumnaam Qatil	Love Ke Liye kuch Bhi	Rupa Rani Ramkali
Be-Lagaam	Gupt Jaal	Karega	Saaya Kali Raat Mein
Bengal Tiger	Hadh	Maalkin	Saali Gharwali Aur Baharwali
Beghawati-Ek Jung	Haseena Dacait	Mahafani	Saugandh Geeta Ki
Bhairav	Hawas Ki Raat	Main Hoon Beauty Queen	Shahced-e-Kargi-A True
Bholi Bhali Ladki	Hello Girls	Main Hoon Kunwari Dulhan	Story
Bhooka Sher	Hello Hyderabad	Main Hoon Pyaasi Suhagan	Shirdi Sai Baba
Bindiya Maanger Bandook	Hum Deewane Pyaar Ke	Main Jyoti Tu Jwala	Shoal Aur Barood
Bistar	Hum Ho Gaye Aapke	Mandakini	Sindoor Mange Khoon
Biwi Aur Padosan	Indian	Master	Tekhna
Boond	Inteqam	Maut Ka Khel	Tera Mera Saath Rahen
Censor	Int Ka Jawb Patthar	Maut Ka Khel	The Telephone
chandal Atma	Ittefaq	Maut Ki Haveli	Tum Bin
Chandni Bar	Jagira	Menka	Uljhan
Chehra Maut Ka	Jai Kali	Mera Saaya	Vatsyayana Kamasutra
Chori Chori Chupke Chupke	Jalta Badan	Meri Chattri Ke Neechey Aja	Veer Savarkar
Chhupa Rustam	Jaydev	Meri Dhoti Tera Chagra	Who Kaun Thi
Dafan	Jodi No.1	Meri Dhoti Tera Chagra	Yaadcin
Dal-The Gang	Josh-e Jawani	Meri Pyaari Bahania Banegi	Yeh Hai Pyar Ka Mausam
Daku Bhairav Singh	Jngle Ki Sherni	Dulhar	Yeh Raaste Hain Pyar Ke
Daku Rani	Junglee Tarzan	Mitti	Yeh Shabnam Bani Shola
Daku Rani Champabai	Kaam Granth	Mokna	Yeh Teraa Ghar Yeh Meraa
Daman	Kaamukta	Mujhe Kuchh Kejna Hai	Ghar
Deewaanapan	Kabhi Khushi Kabhie Gham	Mujhe Meri Biwi Se Bachao	Yeh Zindagi Ka Safar
Dial 100	Kahani Saali Jeeja Ki	Nayak-The Real Hero	Zahreela
Dil Chahta Hai	Kama Sundari	Officer	Zaroorat
Dil Ne Phir Yaad Kiya	Kasam	One 2 Ka 4	Zubeidaa
Ehaas	Kasoor	Paagalpan	

ADALCI
APP

*AL'UMMAR KARAMAR HUKUMAR BIRNIN KANO
(Kano Municipal Council) Ku zabi dan kwarai:*

Salisu Ahmed Baba

a matsayin

CIYAMAN

don samun ci gaba da karuwar arziki

Dabarun Shirya Fim

Tare da ALI KANO

A WATAN jiya, mun yi maku bayani a kan mataakai uku na shirya fim, wato matakin shiryeshiryec, da matakin daukar shirin fim, da kuma matakin kammalawa wanda daga shi sai a sa fim a kasuwa. Haka kuma mun yi maku bayani a kan yadda hoton fim yake aukuwa da kuma r a b e - r a b e n kyamarorin daukar fim.

To, lallai tafiya ta yi

nisa, to amma kamar yadda aka saba, a yau ma baya kaɗan za mu koma domin yi maku cikakken bayani a kan wani al'amari wanda muka taɓa gutsura maku a baya.

Al'amarin na yau shi ne batun rubuta labarin fim. Idan kun tuna, a watan jiya mun ɗan yi maku bayani kan marubuta fim (*screenwriters*).

To, duk abin da kuka ji a watan jiya kaɗan ne. A yau ne za ku kara jin bayani a kan wannan muhimmin ɓangare na shirya fim.

WANI kwararren marubucin labarin fim mai suna Barry Schneider ya taɓa yin wani furuci wanda aka ɗauka da muhimmanci a duniyar fim. Shi dai Mista Schneider, shi ne ya rubuta fitattun finafinan nan guda biyu na Amerika, wato *Harper Valley PTA* da *Take This Job and Shove It*.

Kalamina da ya yi shi ne:

"A duk ranar da ka yanke shawarar zama mai rubuta labarin fim, to ba za ka taɓa kallon fim ka more ba. Dalili kuwa shi ne idan har fim ɗin ya yi kyau, to sai ka ji duk ka karaya har ka riƙa tunanin ba za ka taɓa rubuta labari mai kyau irin wannan ba. Ta ɗaya ɓangaren kuma idan ka ga fim maras kyau, sai duk ranka ya ɓaci har ka riƙa tunani a ranka kana cewa, 'Ya aka yi har aka kashe kuɗi a kan wannan shirmen labarin aka yi fim ɗinsa, bayan ni kuwa ga ni da labarai masu ma'ana an aje su suna ta shan kura?'"

A ganin wasu 'yan fim a ƙasashen da suka ci gaba, shi rubutaccen wasan kwaikwayon fim (wato *screenplay*), wanda ke ɗauke da labarin fim kafin a ɗauke shi, ya fi kowane ɓangare na fim muhimmanci. A ganin wasu kuma, *screenplay* ba wani abu ba ne illa jagoran yadda za a yi fim ɗin, wanda za su iya sauyawa a duk lokacin da suka ga dama.

Wata kyakkyawar hanyar da za ka bi ka zama darakata shi ne ka fara daga matakin marubucin fim, wato ka riƙa rubuta fim da kanka. Idan ka

rubuta *screenplays* da dama, to ka ɗauko hanyar rikidewa darakta kenan. Sai dai kash! rubuta finafinai masu yawa har ka sayar da su a yi fim ɗinsu abu ne mai matuƙar wuya.

A lokacin da kake tunani kan labarin da za ka rubuta ka yi *screenplay* ɗinsa, akwai abubuwa kaɗan da ya kamata ka yi la'akari da su. Ka yi ƙoƙarin ƙyale

farko, idan ra'ayinka kan al'amarin ya saba wa ra'ayin yawancin jama'a, to fim ɗin naka ba zai iya yin wani kataɓus a kasuwa ba. Ko da ma a ce ra'ayin jama'a za ka bi, za ta yiwu ra'ayin jama'ar ya sauya daga lokacin da ka fara rubuta labarin zuwa lokacin da ka shirya fim ɗin. Misali, waɗanda suka yi fim ɗin *Maraba Da Shari'a* sun yi shi a lokacin da ake ta ɓaɓatun ƙaddamar da Shari'a a Arewa, to amma ba dole ba ne ra'ayin mutane ya ci gaba a yadda yake har illa masha Allahu.

Wani abin da ya kamata ka ƙyale shi ne shirya labarinka kan wani abu da ake yayi. Lokacin da aka rubuta labarin fim ɗin nan na Amerika mai suna *Can't Stop The Music* a matsayin fim na farko da gungun mawaƙan nan masu suna 'The Village People' za su fito a 'yan wasan

Bayani a kan rubuta labarin fim (*screenplay*)

Shirin *Eastenders* na gidan talbijin na BBC1 yana daga cikin mashahuran wasannin kwaikwayo na talbijin na duniya

labaran da ake kira 'issue oriented screenplays,' wato waɗanda suke magana kan wani abu da mutane suke ciki a yanzu kai tsaye. Misali a ce ka yi fim kan zaɓen ƙananan hukumomi a daidai lokacin da ake zaɓen. Ko fim a kan batun Salisu Buhari a Majalisar Tarayya. Ko batun Shari'a a Kano. Akwai dalilan da suka sa aka ba da wannan shawarar. Na

fim, ana yayin rawar disko ne. To amma ya zuwa lokacin da fim ɗin ya fito kasuwa, an rage son disko, saboda haka fim ɗin ya yi kwantai.

Abu mafi sauƙi da za a iya koya wa mutum game da rubuta fim (*screenplay*) shi ne tsarin da ake bi, amma wani abin kuma da ya kamata a tuna da shi shi ne "ka rubuta abin da ka fi sani." Labarin zai fi dacewa idan ka gina shi a kan wani abu da ka sani – ya Allah ko ya shafe ka kai tsaye ko kuma ka san yadda ya faru ga wani. Amma idan kana son ka rubuta labarin wani abu wanda ba ka da cikakkiyar masaniya a kansa, to ya kyautu ka yi bincike a kai kafin ka fara. Haka kuma, tilas ne shi *screenplay* ɗin ya kasance ka yi shi a kan wani abu da ka damu da shi ko kake ganin yana da muhimmanci ta wata fuska, in ba haka ba kuwa ko ka fara sai ka

ji duk labarin ya fita daga ran ka, kawai kana matsa wa kanka ne a kansa. Idan kana so mai karanta labarin ya riƙu a karatun labarin naka, to tilas ne ka ba da labari wanda zai riƙe tunaninsa, ya Allah na ban dariya ne ko na bakin ciki, har zuwa ƙarshen labarin.

Ka tabbatar ka san waɗanda kake labarin a kansu. Duk abin da ɗan wasan da ke cikin labarin zai ce ko zai yi, to a tabbatar ya dace da rayuwarsa. Misali, idan ka ce wannan mutum mugu ne ko maras tausayi, to kada ka kawo wani nau' i na jin tausayi a tare da shi, wajen aikatawa ko wajen furtawa. Wasu mutane sukan kawo ɗan wasa a ransu a lokacin da suke rubuta labarin, don kurum ya kasance duk abin da suke rubutawa ya dace da yadda yake a zahiri.

Tilas ne labarin ya ƙunshi komai, wato a ga farko da ƙarshen labari. A fara da wani al'amari mai jan hankali tun daga aƙalla shafuka goma na farko wanda zai gaya wa mai karatun abin da fim ɗin yake ɗauke da shi. Daga nan, a bayan kowane shafi goma sai a riƙa jefa bayanai da za su riƙa warwarar jigon labarin. Can kafin ƙarshen tsakiyar labarin, kamar tsakanin shafi na 50 zuwa shafi na 55, a sa wani rikici a tsakiya wanda zai ja labarin zuwa wata alkibla wacce mai karatu bai zata ba. Ƙarshen labarin ya zo wajen shafi na 105 zuwa shafi na 120 (kowane shafi yakan ci kimanin minti ɗaya na fim, sa'annan yawancin finafinai sukan kasance awa biyu ko ƙasa da haka).

Marubutan fim sababbin shiga sun fi samun nasarar sayar da labarinsu idan fim ɗin da suka rubuta ba mai tsada ba ne. A Amerika, babu kamfanin shirya fim da zai so ya zuba jarin dala milyan ɗari (\$100 million) a kan fim ɗin da sabon marubuci ya rubuta, musamman wanda ba sanya shi aka yi ya rubuta ba, don kurum shi yana ganin cewa fim ɗin zai karɓu. Duk wani sin da za ka rubuta mai cin kuɗi, misali wanda za a yi wani siddabarun mai sarkaƙiya, tilas ya kasance ya zama dole a sa shi ya tafi daidai da labarin, in bai zma wajibi ga jigon labarin ba to kada ka sanya shi. Kada sabon marubucin fim ya ce zai rubuta sinasinan mafarki ko wani nau' i na kimiyya ko ban tsoro masu cin kuɗi sosai. Haka kuma finafinan tarihi ma (misali *Burin Zuciya* na Mandawari) suna cin kuɗi saboda kayan sawa da gine-ginen zamanin da ake son a kirƙira a cikinsu, saboda haka idan kai baƙo ne kada ka ce za ka rubuta labarin wani ƙarni (wanda ya shuɗe ko mai zuwa). Ka dai tsaya ga zaamanin da kake ciki.

Kada ka cika labarin fim ɗin (*screenplay*) da maganganun da 'yan wasa za su hardace don su furta su a fim. Idan editan labarin fim (wato

mutumin da ke karanta labarin fim don ya ga in ya dace a kashe kuɗi a yi fim ɗinsa) ya ga labarinka cike da mutane suna ta maganganu ba tare da aikata wasu abubuwa na jan hankali ba, to zai iya shawartar kamfanin shirya fim ko furodusa kada ya saye shi.

Wani kuskure da yawancin sababbin

muhimmanci a cikin labarin fim da ake son furodusa ya gani. Bai wa sinasinai lambobi (wato misali kamar a ce '*Scene Three*') da tsarin inda kyamara za ta fuskanta ko inda za ta motsa, da kuma hoton da ke tsakanin sinasinai, ana yin su ne bayan an sayi labarin fim, kuma wannan aikin darakta ne baki ɗaya, ba na marubuci ba. Ana tsara su a cikin kundin labarin da za a ɗauki fim, wato wanda ake kira *shooting script*.

Ka tabbatar ba ka bar wani fili ba a wajen faɗin yadda hotuna za su kasance. Sau da yawa, za ka ga cewa rubuta abin da zuciyarka ke kallo a labarin yana da wahala. Abin da ranka ke gani ba shi ne hannunka yake rubutawa a kan

takarda ba. Kada kuma ka cika bayani kan yadda hotunan za su kasance. Ba daidai ba ne ka rubuta kalmomi shida idan har za ka iya yin bayaninka a cikin kalmomi uku. Za ka so duk wanda zai karanta labarin ya samu sauƙin yin hakan, ba kawai ya shafe tsawon lokaci yana ta faman karatu ba har abin ya ginshe shi.

Idan za ka fara rubutun, ka soma shi daga ɗan ƙaramin mataki, ka ci gaba, ba kurum ka ɗebo labari mai yawa ba. Kafin ka

Samfurin yadda ake sanya kanun sinasinai

rubuta labarin fim kan yi shi ne ƙoƙarinsu na su ba da umarni a fim a daidai lokacin da suke rubuta shi. Misali, idan marubucin fim yana son a dinga nanata wata kalma a fim, to zai so ya rubuta ta da manyan baƙaƙe a cikin labarinsa. To amma haƙƙin 'yan wasa tare da daraktoci ne su yanke shawara kan yadda za a furta wata kalma a cikin fim. Ba aikinka ba ne. Abubuwan da kawai ake rubutawa da manyan baƙi a cikin labarin fim, ban da kanun sinasinai, su ne tsarin sauti da sunan ɗan wasa a farkon lokacin da aka ambace shi a labarin. Su kanun sinasinai, da tsarin fitar hotuna da kuma maganganu, su ne ginshiƙai mafi

rubuta labarin fim ɗin (*screenplay*), zai kyautu ka fara rubuta taƙaitaccen bayani kan yadda labarin yake (kamar shafi ɗaya kacal), sai ka yi amfani da wannan ɗin a matsayin ginshiƙin shi labarin mai tsawo. Wannan shi ake kira *outline* ko *logline*. Da wannan ne za ka shirya aikin rubuta abin da ake kira *treatment outline*. Shi *treatment outline* shi ne gundarin labari tare da tsarin fim ɗin baki ɗaya. A taƙaice, shi ne ke bayyana dukkan motsi da sautin da zai auku a kowane sin mai muhimmanci a cikin fim, da kuma yadda motsi ko aikin zai faru. Shi kamar *screenplay* yake, amma ba tare da maganganu a rubuce ba da cikakken bayanin hotuna.

Ko a cikin tsarin *treatment outline*, rubuta su kansu kanun sinasinai wajibi ne. Shi kanun sin, ana fara rubuta shi ne da kalmar "EXT." ko "INT," wato yana nuna idan sin a waje yake ko cikin ɗaki. "EXT." kalmal Turanci ce (daga *External*) wato waje, ita kuma "INT." na nufin *Internal*, wato sin ɗin a cikin ɗaki ko cikin gida za a ɗauke shi. Bayan haka, akan nuna ainihin inda abin da za a yi a sin ɗin yake, misali a ce "DAKIN OTAL" Abu na ƙarshe da akan nuna shi ne idan da rana abin da ke cikin sin ɗin ya auku ko kuma da daddare ne. Dubi hoton da ke kan wannan shafin, wanda an ɗauko shi ne daga *screenplay* na wani fim ɗin Amerika.

Mu haɗu a Bidiyo ta 5!

Wakokin Finafinan Hausa

MASOYIYA DUMBARU

Fim: Juyin Mulki 2
Rubutawa: Sadi S. Sharifai
Rerawa: Jamila S. Ibrahim,
Sadi Sidi Sharifai
Kamfani: Drexel Pictures,
Kano
Kida: Alee Baba Yakasai
(Iyan-Tama Multimedia,
Kano)

Namiji: Uwargida Dumbaru
Masoyiya Dumbaru
Uwargida Dumbaru
Mace: Masoyiya Dumbaru

Namiji: (1) Matso matso mu yi
zance
Don Allah matso matso mu yi
zance
Taho ki daina fushi ni, ni so nake
ya zam mun karu.

Mace: An ki din!
Namiji: Kika ce...

Taho Taho matata
Don Allah taho taho zo huta
Ki daina bacin ran ki m Dumbaru
Kar ki sa fa na kwaru
Mace: Ka kwaru din!
Namiji: Ni din?

Ina ta rarrashinki
Ke kuma sai kina ta bacin ranki
Ki daina zumbura baki
In kin ki to fa za fa ki kwaru
Mace: Na kwaru din!
Namiji: Haka ne?

Mace: Ai dole ne na yi tsaki
Wallahi dole ne na yi tsaki
Abin da ma ya fi tsaki
Zan yi shi fa ka fi ka kwaru

Mace: Ina kuɗin da ka ranta?
Ko ko gani kake na manta?
Ka ba ni kar na fusata
Idan fa ka ki za fa mu keru!
Namiji: Ni din?

Mace: Kullum ka nai mini cuta

Kai dai da ka shigo ka yi keta
Saboda son iya cuta
Kafafuwanka sun ki su jeru
Namiji: A hakka din?

Cashewa

Namiji: Ki duba kan fuskarki
Dumbaru ki duba kan fuskarki
Sannan ki duba idonki
Da dadashin bakinki
Sun tsaru. Tabbas!

Namiji: Ki daina kaudin baki
Na ce ki daina kaudin baki
Ki daina kaudin baki
Na ce ki fara duban kanki
Sannan ki duba kafarki
Kafar kamar kafar tantabaru
hahaha!

Mace: Komai ka ce na dauka
Na yarda ba ni dai kyale ka
Domin idan na bar ka
Ai ni kwa za fa na kwaru
Namiji: Ki kwaru din!

Mace: Domin idan na bar ka
Domin idan na bar ka
Domin idan na bar ka
Ai ni kwa za fa na kwaru
Ki kwaru din!

YA MATANA

Fim: Dabi'a
Kamfani: Sky Entertainment,
Kano
Rubutawa: Sadi S. Sharifai.
Rerawa: Sadi S. Sharifai da
Zuwaira I. Durumin Iya
Kida: Aleebaba Yakasai

Namiji: Ya matana nasiha zan
muku babba (x2)

Farko ni da babbar ciki zan
soma
Wannan kanwa ce gare ki ki
riƙe girma
Ke kuma kira ne gare ki ya ke
karama
Don Allah kar ya zamto kya
raina babba.

Yi na yi bari na bari ce ba aibu
ba
Kuma ku haɗe kawunanku ba
gaba ba

In da wani aiki ki sa ta ba mai
wuya ba
Don ita 'yar hutu ce ba ta san
wahala ba (*dariya*)

Mace: Da ma ba nasiha ba za
kai gare ni
Zagi da cin mutunci ya sa ka
kira ni
To ai kai tun ba ka da komai ka
aure ni
Don haka miyarka ba irin
wacce ban sha ba

Nufinka 'yar wahala ce ni
marar komai
Wahalar huda kufurtu furi da
maimai
Na sha a gidanka yanzu don ka
yi komai
Za ka wulaƙanta ni ba kai
tunani ba

Namiji: A'a don na faɗi
wannan za ki min kaudin baki
To na fahimce ki ke kam ba ki
da kirki
To ki bar min gidana shi ya fi
sauki
Ko ki haɗu da wulaƙancin da
ba ki taɓa gani ba.

Mace 2: Da ma ni ba ni son
zaman kishiya
Tunda a gidammu ni kadai ce
babu karya
Babana ya haife ni ba ni da
yaya
Don haka ma a nan ba zan
zaman kishiya ba wallahi.

In za ka zauna kai ni ba zan
zauna ba
In kana sona zauna sai dai ta yi
gaba
Don ni ba zan zauna da 'yar
sadaka ba
Gara ka auro daidai da ni ba
wannan ba.

Cashewa

Namiji: To tunda kya ce na
auro daidai da ke ne
Ko ko kina so ki ce kwarya ta
bi kwarya ne
Ni ma ina jin kuwa ai daidai da
ke ne
Don kuwa ina da kuɗi ban fa
rasa ba.

Mace: Da ma ka auro ta ku ci
mun mutunci
Kun manta Ubangijinku ne
mai karamci
Ni na kasance a waƙi'i na
talauci
Allah da Ya ba ku ni ma bai

mance ni ba.

Mace ta 2: Muna roƙarsa mu
kai ki roƙar ya ba ki
In ya ga dama ya ba ki ko ya
hana ki
Ikonsa ne wannan ba ki ce
masa kakki
Kuma ba lallai ya ba ki irin
namu ba.

Mace ta 1: Inni arabtu anna
hazal kaulu
Ya ani anti sadikun min kablun
Ta arifu hu araftu Allah
zuljalalu
Huwa yarziƙu man yasha'u bi
ghairi hisaba.

Kuma baiwa ta-Allah tana da
yawa fa
In ya ba da kuɗi gare ku
wannan fa
Ko za ku fassara min abin da
na ce fa
Wannan baiwa tawa ba taku ba
ce ba.

AWILON HAUSA

Fim: Hikaya
Furodusa: Moh'd Awwal,
Kaduna
Rubutawa: Mudassir
Kasim
Rerawa: Mudassir Kasim,
Adamu Moh'd, Rabi
Mustapha

AMSHI:
Don Allah jishi, dubeshi, Don
Allah ji shi, dube shi!
Amma kai an yi banza dube
shi
Amma kai an yi banza
Shi zaton shi arzikin za ya
ɗore (2x)

Kwata kwata kai ka yage ta ka
samo 'yarlele
Yanzu dai ga shi nan karshenta
ka sa zaman kulle (2x)

Yau dai ga shi ta shaƙe ka
wataƙila tanta kake (2x)

Don Allah ji shi!
Banza dube shi!
Don Allah ji shi, dube shi,
Amma kai an yi banza dube
shi
Amma kai an yi banza
Shi zaton shi arzikin za ya
ɗore!

*
Hajiya dai yau ba dama Ka
zama dai yaronta bawanta a
A yau ka koma dole ka gaida
ita. (2x)

*
Don Allah ji shi!
Kai kai kai dube shi!
Don Allah ji shi dube shi
Amma an yi banza dube shi
Amma kai an yi banza
Shi a zaton shi arziki za ya
dore,
Shi a zatonshi arziki za ya dore

*
Ni dai yanzu dai ta Kare Na zo
ka saken in tafi
Wahala sam ba zan jure ba Ka
saken shi ya fi (2x)

*
Abin da yawa wai shege da
hauka laifi biya nan take
(2x)

*
Don Allah ji shi, dube shi,
Don Allah ji shi, dube shi,
Amma kai an yi banza dube
shi
Amma kai an yi banza
Shi zatonshi arzikin za ya dore

*
Ke je ki gida ni na ce don Allah
Ki kyale shi domin dai ke mata
ce
Dole za ki bi da'arshi.

*
Ai wannan ma ya isa ma
Sanbarka sakamakon nan take

*
Don Allah ji shi, dube shi,
Don Allah ji shi, dube shi,
Amma kai an yi banza dube
shi
Amma kai an yi banza
Shi zatonshi arzikin za ya dore

*
A yafe shi laifin ba zai kara ba
A yafe shi Hajiya! (5x)

NAJA'ATU MAI KAUNATA

Fim: Al'ajabi
**Kamfani: Dambazau Enter-
tainment, Kano**
Rubutawa: Yakubu Muh'd
Rerawa: Yakubu Muh'd da
Rabi Mustapha
Kida: Alee Baba Yakasai

Namiji: Naja'atu mai kaunata
Taimak ni ko zan huta
Zafinki don fifita
Ba shi da ikon karta
Illa ki dauke ni ki nunan

soyayyarki afile
*
Mace: Ka sha kuruminka
masoyi
Ni kam kaunarka nake yi
Kurar bazara mai sanyi
Ta bubbuso sonka jikina

*
Ka saurare ni habibi
Ba yau ba ko da jibi
Ni hanyarka nake bi
Biyayya ba kinibibi
Tuno da al'kawura na sonka ko
a wuya to rints

*
Namiji: Kwari da baka don harbi
Naja'atu ko don za'ibi
Na soyayya ba gautsi
Kalar so ya kika dan min gautsi

*
Muradina fatana
A soyayya ki ji kaina
Ruwanki fa ya sha kaina
Tsumdumo ki ceto raina
A kanki zan rame a soyayya kika
juyan baya

*
Mace: Kalaman juyan baya
Da ka yi su sai na ji kunya
A sonka fa ba na sauya
Kaunarka yau ta kome danya

*
BuKatata fatana
Ka zam zoben hannuna
Ni a wajen barcina
Ka zamo tamkar bargona
Ko dai wajen salla na tube
takalman sawuna

*
Namiji: Naja'atu sa'ar mata
Ki bubbuso algaita
Na taka rawa mai tsabta
Fiton da nai ke ce dafa'inta

*
Zarfinta na shan kanshi
Budurwa ta sha kanshi
Kaunarki dole na sa shi
Tafarkin so mara kaushi
Mai kyau ga tarbiyya rashinki
tilas ne in yi
kuka

*
Mace: Kabar
zancen yin kuka
A harkar so
mara suka
Magaji fa
domin sonka
Ni 'yammata ke
wa barka

*
Namiji: Tuna
baya shi ne
roko
Ni tun asali nai
baiko
Baiko na so nai
sa'ko
Ba tantama kika
sauko

Kika nuna yardarki godiya nake
Kin nunan kauna

*
Mace: Na dafa tudun mun tsira
A soyayya na tsira
Kalamomin da na tsara
A baitika ba zancen karya

*
Namiji: Bakin raina fa a fili
Ka nemi ka ketan irli
Ko ko ka yo cin zali
A soyayya ka bi kauli
Da yai hani ainun da nunan son
da kake yi a fili

*
Mace: Hakika ya mai sona
Irinku ake wa kauna
Idan kai nunan kauna
Kai ma a jejjefe ka da kauna.

LALE ALALO

Fim: Alqibla
Kamfani: U&A Film Prod.
Rubutawa: Yakubu Muh'd
Rerawa: Yakubu Muh'd da
Maryam Moh'd
Kida: Apollos Arengu
Dengu (Sulpha), Kano

Namiji: Lale alalo lale
Yau mun zama 'yan lele (x2)
Mace: Lale alalo lale
Yau mun zama 'yan lele (x2)

*
Namiji: Saurari muradina zan
aure ki
Burin da yake raina, in kare ki
In murkushe mai kin ki,
A gare ni ke ce lale

*
Mace: Kai ya ka abin kauna, zan
rintsewa

Kaunarka yana raina, ban
kosawa
Ni kar da ka yada ni, kama ni
mu sa lalle.

*
Namiji: Ha'kfinki na karewa,
ban batawa
Laifinki na sharewa, ban tonawa
Ke ya ki taho ga ni, a gare ki na
ce lale.

*
Mace: Ni ga ni da dan roko,
domin roko
Don Allah ka dan sakko, kai
min baiko.

*
Cashewa

*
Namiji: Alele lele iyawa a kauna
Alele lele iyawa a kauna yau nai
tsintuwa.

*
Namiji: Lale alalo lale, yau mun
zama 'yan lele
Mace: Lale alalo lale, yau mun
zama 'yan lele
Namiji/Mace: Lale alalo lale, yau
mun zama 'yan lele.

*
Namiji: Kallonki na rufewa, ban
kyalewa
Ke ya ki mu tafawa, ba rintsawa
Allahu gwani Rabbi, zan bukaci
wa lale.

*
Mace: Bara ka ji hujjata, kan
kanka muradina
Na dudduba hajata, kai ne za'ibina
Kai ya ka taho ga ni, a gare ka na
ce lale.

*
Namiji: Lale alalo lale, yau mun
zama 'yan lele.
Mace: Lale alalo lale, yau mun
zama 'yan lele.

*Maimaita baiti na 1 da na 2,
sannan sai amshin na farko.*

**Shahararriyar zabiyyar finafinan Hausa Rabi Mustapha kenan tare da
angonta Alh. Yahaya Abubakar, ma'aikacin gwamnatin tarayya a Abuja.
An daura aurensu a Kano ran 16 ga Fabrairu, 2002. Allah ba da zaman
lafiya, amin summa amin. Mujallar Bidiyo na taya su murna.**

Rayuwar kakar zaɓiyoyi

Wannan shi ne ci gaban hirar da muka fara ba ku da shahararriyar mawaƙiyar finafinan Indiya ɗin nan LATA MANGESHKAR. Mun faro muku hirar daga Bidiyo da ta gabata.

LATA: “Wata rana muna rikodin da la’asar a situdiyon Mahalaxmi, sai Raj Kapoor ya shigo. Yana son jin waƙena ne, a lokacin yana shirya fim ɗinsa na farko, *Aag*. Da Anilda ya gabatar da ni gare shi sai ya kada baki ya ce, “Tabbas na saurare ta kuma waƙoƙinta sun tsaru”. Bayan mako guda sai ya aiko Jaikishan ya kira ni.”

1949

Ana ganin 1949 ita ce shekarar da Lata ta fi samun daukaka. A shekarar ne ta yi waƙen finafinan *Barsaat*, *Andaz*, *Badi Balien*, *Bazaar*, *Lahore*, da *Mahal* inda ta zama gagara gasa. Wani abin sha’awa shi ne waƙar da ta fi burge Lata a wannan shekarar ita ce mashahuriyar waƙar nan, ‘Ayega Aanewala’ ta cikin fim ɗin furodusa Kemchand Prakash, wato *Mahal*. “Daga baya na komo ina yi wa Kemchand Prakash waƙa,” inji ta.

“Bayan abin da ya faru a *Shaheed*, na kara samun matsala a wani fim mai suna *Aasha*. A lokacin fim ɗin *Mahal* da waƙarsa ta ‘Aayega Aanewala’ su ne kadai a gabana. An tada kidan waƙar nan bayan an harhaɗo daga karin sautuka daban-daban. Mun riƙa yin gwaji (*rehearsal*) a kai a kai. Furodusan fim ɗin, Mahal Ashok Kumar, da daraktansa, Kamal Amrohi, suna wajen. Aka yi min bayani kan muhimmancin waƙar. Ana so a ji sautin waƙar yana matsowa daga nesa kamar dai wani ne ke tafiya yana waƙa. Da ma a cikin babban situdiyo ne. Aka tsaida ni a wata kusurwar ɗakin, kuma makirfon yana tsakiya. Sai na fara, na doshi na’urar ɗaukar maganar, a hankali, ina rera sanannen mabuɗin waƙar nan, ‘Khamosh hai zamana...’ Muka shafe yinin ranar nan muna yi har sai da muka sami ingantaccen rikodin. Ni ce na sa wa waƙoƙi irin su ‘Aayega Aanewala’ waƙoƙi masu fisgar rai a lokacin ina kan dandamalin waƙa a cikin 1962.”

Har ila yau daga cikin zaɓaɓɓun waƙoƙin Lata Mangeshkar na wannan shekarar akwai waƙar furodusa Anilda Biswas ta ‘Tunhare bulane jo jee chahta hai’ da aka yi a fim ɗin *Ladli*. A cewar Lata, shi kansa Anilda, ƙwararren mawaƙi ne. Waƙar da ya rera ta ‘Saranjh Bhayo banjare jaja ab gharjare’ ta tsaru matuƙa. Lata ta ce, “Ina sha’awar kidan

Anilda tun ma kafin in fara yi masa waƙa, domin nakan yi nacin kallon finafinan da ke ɗauke da kaɗe-kaɗe da waƙoƙinsa. Waƙar da na fara yi masa ita ce ta wani fim da ake kira *Girls’s School* a cikin 1949. Na ji daɗin karin waƙar da ya ba ni in rera, wato ‘Tumhi kaho mera man kyon udas rehta hai’ da kuma karin ‘Baar-baar tun soch rahi ho man mein kacin si baat’ wadda muka rera da Shankar Dasgupta. Daga nan kuma ya riƙa rubuta waƙoƙi ni kuma ina rerawa. A lokutan da muke yin gwaji yakan lura da wuraren da karin waƙa ke ba da matsala. Yakan gaya mani yadda zan ja numfashi da kuma yadda zan sake shi, da kuma irin wuraren da ya kamata in dakata don fitar sautin waƙa ya yi armashi. A haka ya koya mani dabarun waƙa. Har yanzu nakan tuna ɗangon ‘Muskuranc ko jee chahta hai’ na waƙar ‘Tumhare bulane ko’. Anilda yakan umarce ni da yin murmushi in ina waƙa. Na kasance mai biyayya ga duk waɗanda ke koya min dabarun waƙa.

“Naushad shi ma gogaggen malami ne a fagen waƙa. Shi ya koya mani hawa da saukar murya a waƙa. Da taimakon ubangidana Ghulam Haider na rabu da karin yaren Marthi wanda ya yi tasiri a harshena tun a farkon sana’ata ta waƙa. Shi ne kuma ya ƙara fayyace mani hawa da sauka (*taal*) da kuma ‘yar dakatawar da akan yi tsakanin tashi ko faɗuwar murya (*kaal*).”

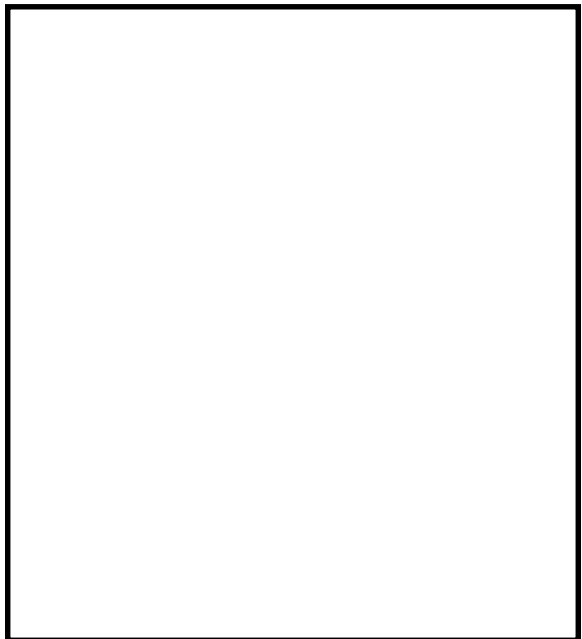
1950

Bayan nasarar 1949, shekarar 1950 kuwa ta gaza haka. Waƙar Lata da za a iya cewa mashahuriya ce a wannan shekara ita ce ‘Dil hi to hai ta dap gaya’ ta fim ɗin *Aadli Raat*. Waƙar abar tunawa ce, domin a cikinta Lata ta bayyana wani yanayi na ban tausayi duk kuwa

da cewa a lokacin shekarunta ba su wuce 21 ba.

1951

Ana tsuma Lata da ambaton waƙar ‘Aaj mere naseeb ne Majh ko rula diya’

da ke cikin fim ɗin *Hulchul*. A ta bakinta, “Ina matuƙar son karuruwan waƙoƙin Sajjad Hussain. Amma nakan sha matuƙar wahala wajen rerawa saboda sarƙaƙiyarsu da kuma ƙa’idojin da yake kafa min. Duk da haka, ina matuƙar sha’awar waƙar cikin *Hulchul*. Abin da yake ba ni matsala da shi (Sajjad Hussain) shi ne yadda yakan zo ya tsaya kusa da mai waƙa lokacin rikodin. Shi cikakken ɗan ƙa’ida ne.

“Shi ya koya mani rera baitocin waƙa cikin sansanyar murya. Ya fi son a yi waƙa cikin natsuwa. Akwai fasaha cikin waƙoƙin da yake shiryawa. Wani abu da ya ƙara haɓaka dangantakarmu da shi shi ne mu duka biyan an haife mu a garin Indore ne. Akwai kyakkyawar hulɗa, har ila yau, tsakanin Sajjad da mutanen gidanmu. Amma wannan bai sauƙaƙa min wahalar da nake sha in ina yi masa waƙa ba. Babban abin

bakin ciki gare mu, rikodin din 'Aaj mere naseeb ne' bai yi yadda ake so ba. Ga kuma batawar Sajjad da furodusoshin *Hulchul*. A karshe ribar fim din ta koma ga wani marubucin waƙoƙi, Muhammad Shafi, wanda mataimaki ne ga Anil Biswas da Naushad. To a cikin dai shekarar, waƙar da Anil Biswas ya tsara, wato 'Woh din kahan gaye bataa,' daga fim din *Turana*, ta sami karbuwa, koda yake 'Beimaan torey nainwa' ita ma ta cikin *Tarana* ta fi shahara."

1952

Lata Mangeskar ta yi muhimman waƙoƙi biyu a wani fim mai suna *Baiju Bawra*, koda yake da kanta ta danganta nasarar ga mawaƙi Muhammad Rafi. Ta zaɓi waƙar 'Woh to chale gaye ac dil' ta Sajjad Hussain a cikin *Sangdil* a matsayin fitacciyar waƙarta a shekarar. Haka nan ta zaɓi waƙar Roshan ta 'Ac ri main to prem dawani' daga fim din *Nau Bahar*. "Na san Roshan sosai da sosai," inji ta. Ta ce, "Ya sha wuya kafin ya kafu a wannan harka. Lokacin yana sabon zuwa (birnin) Mumbai, yakan ziyarci Anilda a kai a kai."

Shekarar 1952, har wa yau, ta ga tashen waƙar 'Vande Mataram' da Hemant Kumar ya yi don fim da ake kira *Anand Math*.

1953

Wannan kuma shekarar *Anarkali* ce, fim din C. Ramchandra. A cikinsa Lata ta fitar da waƙoƙin 'Mujhse Mat Puchh' da 'Mohabbat aisi dhadkan' a birbishin fitacciyar waƙar 'yeh zindagi ussi ki hai' a matsayin waƙoƙin da suka fi burge ta. Amma 'Zamana yeh Samjha ke hum pee ke' ita ce waƙar da ta mamaye shekarar. Lata ta ce, "An shaida mani cewa za a nuno tauraruwar fim din ba ta cikin hayyacin lokacin da take rera waƙar. Rama Chandra ya nemi in riƙa shaƙe muryata yayin da nake waƙar, wanda shi ne lokaci na farko da na yi haka tun da na fara waƙa. Muna yin gwajin (*rehearsal*) na farko, C. Rama Chandra ya kawo ƙarshen rikodin din bayan ya gamsu da yadda na rera waƙar."

Wata waƙar Lata da ta sami tagomashi a 1953 ita ce waƙar lallashi da tarairayar nan, wato 'Aa aa ri nindiya tu aaja' ta cikin fim din *Do Bigha Zameen* na Bimal Roy. A cewar Lata, "Ina jin wannan ne fim din Salida na farko. Waƙa ce mai wuya. Bimal ya nadi waƙar ne kashi biyu – a ɗaya an yi amfani da kayan kiɗa daban-daban kuma salon kiɗan guda ɗaya ne. Haƙiƙa waƙar ba ƙashin yadawa ba ce."

1954

Shekarar fim din *Nagin* kenan, na

Hemant Kumar. Amma waƙar da Lata ta fi so a fim din ita ce 'Na milt gham' ta cikin fim din *Amar*, waƙar da ta sha maimatawa a dandamalan waƙoƙi daban-daban a ƙasashen ƙetare. Ga abin da take cewa: "Naushad yakan sa ni in yi ta maimaita waƙoƙin har wajen sau goma zuwa sha biyar. Bayan haka ma akan ɗauki waƙar ne rukuni-rukuni, inda bayan kowane rikodin mukan tsaya mu saurara sannan mu fadɗi inda muke ganin da gyara."

1955

Daddaɗar waƙar da Dev Burman ya tsara wa fim din *House No. 44* mai taken 'Phaili hui sapnon ki rahen aaja ihale de kahi door' ita ce ta farko cikin jerin waƙoƙin da Lata take ji da su a shekarar 1955. Ta ce, "Sachinda yana da tsari na daban yayin ba da umurni wajen waƙa, amma ni yakan ba ni damar kawo gyara ko yin wasu 'yan canje-canje. Ya naƙalci waƙoƙi da kaɗe-kaɗen gargajiya. Shi ne marubucin waƙoƙin da ke maida hankali wajen fahimtar yana da kuma irin halin da aka shirya waƙa. Tunda shi ma kansa mawaƙi ne, yakan yi mana bayani dalla-dalla kan haƙiƙanin yadda yake so mu rera masa waƙa."

1956

Waƙar 'Rasik Balma' ta cikin *Chori-chori*, waƙa ce da za a iya cewa ta zama gagara misali a cikin waƙoƙin Lata Mangeskar na wannan shekara. Lata ta ce, "Akwai fahimtar juna tsakanina da Shankar da Jaikishan. Kowannenmu ya san irin hikimar da ake buƙata wajen waƙa. Ina da 'yancin fadin albakacin baki kuma koda yausha suna karɓar shawarwarina". Lata ta ƙara da fadin cewa, "Wata waƙar kuma da na fi so ita ce 'Guzra hua zamana' wadda S. Mohinda ya rubuta. Shirin *Farhad* shi ne kaɗai fim da na rera masa waƙa a cikinsa. Daga baya ya koma yana tsara irin waƙoƙin mutanen Punjabi waɗanda Asha ke rera masa. A waɗancan lokutan ba mu cika ƙin karɓar kowane irin aiki da aka ba mu ba, koda yake nakan kauce wa yin waƙoƙi masu araha. Yawanci mukan amince ne tun ma kafin mu ji irin karin waƙar. Muna gane darajar waƙa ne lokacin da ake yin gwaji."

"Akwai wata waƙar da nake jin daɗinta. Ita ce ta haɗin gwiwa tsakanin Shankar da Jaikishan mai suna 'Main piya teri tu maane ya na maane.' An yi ta ne a fim din *Basant Bahar*. Musamman aka gayyato sanannen mabushin nan Pannalal Gosh wajen ɗaukar waƙar. Banda muryata da sarewar Pannalal Gosh ba ka jin sautin kowa a cikin waƙar. A gaskiya yanayin ya kayatar da ni."

1957

Waƙar 'Ac maliktere bande hum' ta cikin fim din *Do Aankhen Baraah Haath* ita ce zakaran gwajin dafin waƙoƙin Lata a shekarar 1957, koda yake a wurin Lata muhimmancinta bai kai matuƙa ba. "Dangantakarmu da Shanta Ramji ƙwaƙƙwara ce. Yakan yi min bayanin yanayin waƙa tun kafin a yi rikodin din ta. Shi ko marubucin waƙoƙi Vasant Desai, na san shi tun cikin shekarar 1945. Ya taɓa rubuta min waƙa tun ina 'yar ƙarama."

1958

Wannan kuma shekarar fim din nan ne mai suna *Madhumati*, wato fim din Salil Chowdhary. "Ina sha'awar dukkan waƙoƙin da ke cikinsa," inji Lata. "Murna da farin ciki sun game situdiyon a ranar da muka yi rikodin din waƙar 'Aja re pandesi'. Waƙar ta yi farin jini. Don kuwa Shailandra, wanda ya ƙware wajen haɗa sautin kiɗa, sai da ya ba ni kyautar furanni, Bimalda kuwa kama hannayena ya yi ya riƙe don nuna farin cikinsa. Lallai waƙar ta ƙayatar, don kuwa ta bazu a gari."

"Ina kuma alfahari da waƙar 'Julmi sand aankh ladli,' amma na fi son 'Ai so re paapi bichna.'

1959

Shekarar fim mai tashe ce wannan, wato *Goonj uthi shehnai*. An yi ta yaɗa batun cewa tare da Ustad Bismillah ne Lata ta yi waƙar 'Dil ka khiloma haye toot gaya' a shirin *Shehnai*. "Sababin abin da wasu suka ɗauka," inji Lata, "ba mu yi ta tare da Khan ba, da Ramlal muka yi. Da ma shi ne ya ƙirƙiro karin sautin waƙar, kuma na yi tsammanin shi da kansa zai kaɗa, amma hakan bai yiwu ba."

1960

Wannan shekarar ta ƙunshi waƙoƙin da Lata ta fi so a gaba ɗayan rayuwarta, waƙoƙin cikin finafinan *Paralch* da *Amuradha*. A cewarta, "Lokacin da Salilda (Chowdhary) ya koma Mumbai, sai ya buƙaci in rera masa waƙoƙinsa na harshen Bengali, a lokacin kuwa waƙoƙin Pooja ne ke shiga a birnin Kalkatta. Na yi rikodin na waƙar 'O sajna bar kha bahar anyce' a matsayin waƙar Pooja da harshen Bengali. Sunan waƙar 'Na jeyo na,' daga baya ya juya ta da yaren Hindi, kamar yadda yake yi wa sauran waƙoƙin da aka rubuta da Bengali. A ganina 'Osajna' ce mafficiyar waƙarsa."

"Fim din *Amuradha* ya kebanta da sauran domin waƙoƙi har guda huɗu da na yi a cikinsa, waɗanda Pandit Ravi Shankar ya tsara min. Amma a cikinsu na fi son 'Kanse din bede kuse beeti

rafiyan'. Yi wa mutum mai matsayi kamar Pandit waƙa ba ƙaramin abin alfahari ba ne a gare ni. Nakan kasa sakin jikina lokacin rihasal (gwaji). Da kansa ya riƙa yi mani bayanin yanayin waƙoƙin. Muka yi rikodin na waƙoƙi biyu a rana guda. Sai bayan da na kalli fim ɗin sannan na tabbatar lallai an tsara waƙoƙin ne don su dace da yanayin da aka yi cikinsa. Babbar baiwa ce a gare ni ganin mutane masu matsayi a duniya irinsa suna yaba waƙoƙina."

1961

Waƙar Jaider "Allah tero naan" ta cikin *Hum Dono*, ita ma ta shigo jerin manyan waƙoƙi. A tare da ita sai waƙar nan da ke ratsa zuciya mai saurare, wadda kuma mawaƙiyar ke jin daɗin rera ta, wato "kashmirki kali hoon main," wadda ke cikin fim da ake ma mai suna *Junglee*. "Waƙa ce ta musamman. Na ci kwakwa wajen rera karin "Ehsaan tera hoga mujhpar". Wannan waƙa da sauran 'yan'uwantan irinsu "O mere sha-e-khuba" da "Jab Pyar kissi se Hota Hai", Shankar da Jaikishan ne suka haɗu suka tsara su ga Malam Mohammed Rafi. Daga bisani sun tursasa ni sauya muryar mace a ciki.

"Jaidev ƙwararre ne wajen kiɗa da waƙe-waƙen gargajiya. Ya taimaka wa Sachinda na dogon lokaci. Da fim ɗin *Hum Dono* ya zama mai cin gashin kansa. Tun da muka kai ruwa rana da shi kan wata mas'ala na ɗauki alƙawarin ba zan sake yi masa waƙa ba. Sai Dev da wasu suka ce matuƙar ban yi wa *Hum Dono* waƙa ba shirin Jaidev zai ruguje, saboda haka na kauda saɓaninmu gefe guda na je na yi waƙar. Waƙar farko da muka yi rikodin a *Hum Dono* ita ce 'Allah tero naam', sannan kuma "prabhu tero naam" na biye mata. Ina matuƙar jin daɗin waƙoƙin biyu. Haƙiƙa Jaidev mutum ne mai basira."

1962

A wannan shekara ana tuna waƙar "Kahim deep jale kahin dil" daga fim ɗin *Bees Saal Baad* saboda karinta mai ratsa zukata. Lata ta ce, "Kahin deep jale" ce waƙar da na fara yi bayan na tashi daga rashin lafiya. Saboda rashin lafiyar har na riƙa zaton ko ba zan iya ci gaba da waƙa ba." A wajen gwaji ta bayyana lallai muryar Lata ba ta dawo daidai ba. A gaskiya ma likitoci sun yi hasashen ta bar wani ɓangare na furuci da ba zai taɓa gyaruwa ba. Amma Hemant Kumar bai debe ƙauna ba. Bayan 'yan kwanaki suka ƙara shiga situdiyo amma muryar ba ta komo kamar da ba. Duk da haka ya ƙara sa ranar da za a sake gwaji a karo na uku kuma na ƙarshe a gurinsa. Lata ta ce,

"A wannan rana rashin lafiya bai bar ni na yi waƙar ba. Nufina in yi rihasal na ɗan lokaci sannan in koma gida abina. Bayan gama rihasal na tambayi Hemant ko ya yake jin muryata? Cikin raha ya ce da ni na saurari rikodin. Ashe ya ɗauki rihasal ɗin ne ba tare da na lura ba. Wannan ya ƙara ba ni ƙwarin gwiwa. Hemant ya san irin waƙoƙin da yake tsara min da kuma yadda nakan rera su. Zama da shi ya sa ni fahimtar tsarinsa sosai da sosai kamar yadda nakan gane na sauran. A halayya, Hemant mutum ne mai shiru-shiru da saukin kai."

Kidan Rasha na cikin shirin *Tajmahal* shi ma ya kwanta mata a rai, ta ce, "Ina sha'awar duk waƙoƙin *Tajmahal*. "Jurm-culfat" ce na rera ni kaɗai a *Tajmahal*. Kai na ji daɗin karin "Paon chro lenedo" wadda muka rera tare da Rafi".

1963

A wannan shekarar ma akwai waƙoƙi da dama da suka sami shiga jerin zaɓaɓɓun waƙoƙinta. Da farko dai akwai waƙar Jaider ta "Tere bach pan ko jawani ki dna" a fim ɗin *Mujhedene* wadda Lata ta fi so fiye da "Raat bhi hai kuchh bheegi bheegi," ita ma a fim ɗin. Tana matuƙar son zubi da tsanin waƙar "Tere bach pan". Daga fim ɗin furodusa Madan Mohan *Haqeeqat* kuwa, Lata ta ɗauki "khelo na mere dil se" (wadda sam sam babu ita a fim ɗin) a birbishin "za ra si aahat". Duk da haka, ta fi fifita *Jahan Ara* a fim ɗin Madan Mohan.

Babu bare a waƙoƙin Lata. Waƙar "Woh chumrahen to mere dil ke daag jalte hain" ce ta fi burge ta a duk waƙoƙin *Jahan Ara*. "Da muka ƙare rikodin, Madan ya shigo har cikin ɗakin yana yi min barka, hawaye na zuba daga idanunsa. Yakan kira ni da sunan 'Beta' (wato 'Yata). *Jahan Ara* asalinsa fim ɗin Om Prakash ne. Kamar dai Mohan, shi ma Om Prakash ɗan'uwana ne. Ya halarci rikodin ɗin waƙar kuma ya nuna farin cikinsa. Yana da wuya in iya fito da zaɓina a cikin waƙoƙin Madan saboda tsaruwar da kowaccensu ta yi".

Waƙar cikin *Rustom Sohrab*, wato "Ac dilruba" ta Sajjad Hussain, ta sami karɓuwa ga Lata. Ta ce, "Jerin zaɓaɓɓun waƙoƙina ba zai cika ba in ban sanya wannan waƙar ba. Ya fi son ya ji murya ƙasa-ƙasa. Tabbas na ba da mamaki a waƙar. Kafin a fara rikodin zuciyata cike take da fargaba. A waje Sajjad na da saukin kai da kuma raha, amma a wajen aiki ba ya karɓar wargi, ko da yausha yakan ce muryata na ƙayatar da shi. Wannan babbar shaida ce a gare ni, kuma ina matuƙar sha'awar lamarinna."

1964

Haƙiƙa waƙoƙin cikin fim ɗin *Woh Kaun This* sun yi nasu a zuciya Lata. A cikinsu ta tsamo "Lagja gade" a matsayin wadda ta fi so. "Labarin 'Naina baise' yana ban sha'awar", ta tuna. "Ban rera waƙar ba saboda rashin lafiya. Saboda haka Madan ya rera ta da kansa, ya kuma yi rikodin. Mutanen da suka kalli ɗaukar fim ɗin a Simla sun cika da mamakin ganin tauraruwar fim ɗin (Sadhana) tana waƙa da muryar namiji. Daga baya na rera waƙar. "Woh Kaun Thi" waƙa ce da Madan ya riƙe da muhimmancin gaske. Amma da waƙar ta kasa ciyo masa kyautar gwarzon fim ta 'Filmfare Award', sai ya ji ya tsane ta. Lokacin da na nuna damuwata kan haka, sai ya yi murmashi ya ce, 'Na ji daɗi da kika bayyana damuwarki. Haka shi ne sakamakona'. Bai taɓa samun lambar yabo ba sai a fim ɗinsa na *Destak*. Abin haushi, ba a gano ƙwarewarsa a fagen waƙoƙi ba sai bayan ba ransa a duniya. Nakan ji takaicin haka."

1965

A wannan shekarar, 'Guide' da kuma zinariyar waƙa "Dil ka diya jala ke gaya yeh kaun meri tanhai mein", wadda Chitragupta ya tsara don guntun wani fim da aka sa wa suna *Akash Deep*, su ne 'yan lelen waƙoƙin Lata. "Waƙar soyayya ce da masoyi ya tsara ta", inji Lata. "Chitragupta ya zama tamkar ɗan'uwa a wurinmu. Mukan ziyarci juna a kai a kai. In na je rikodin nakan tsaya gidan don cin abincin rana. Da ni da Chitragupta, da mataimakin Dilip Dholakia, da mai haɗa sauti Prem Dhawan, da ƙannen matarsa Usha da Meena, gaba dayanmu ƙungiya guda muke, kuma mun yi kyakkyawan zama tare da junanmu. Saboda wani dalili, daga baya muka rage ganawar da mukan yi daga lokaci zuwa lokaci. Amma duk lokacin da ya kira ni don yin rikodin nakan je da gaggawa."

Lata ta ci gaba da faɗin, "Bari in gaya maka wani abin dariya game da Chitragupta. Duk da irin girmansa a idona, wasu lokuta nakan so in dan tsokane shi. Na tuna wata rana muna cikin rikodin sai na lura da *chappal* ɗinsa a karye. Amma da na ankarar da shi sai ya kada baki ya ce wai ba ya son jefarwa ne saboda yana ganin *chappal* ɗin a matsayin layar da ke ba shi sa'ar yin rikodin. Sai na juya na dube shi haka na ce, 'Kyon Chitragupta Saab? Aapko Apne chappal pe it na vishwas hai, hamare gaane pe nahin?' Sai duka muka kyalkyace da dariya. Sai ya sa ni na rera waƙar 'Dil ka diya' cikin tsukakkiyar murya, kuma, kamar yadda kake zato, ta yi armashi."

Mun kammala

Sirrin Wasila

Ci gaba daga shafi na 23

a bata ta a idon jama'a. Ita ko ta yi ne cikin raha.

Babu wanda ya wage baki ya tafka kuskure a cikin *Sirrin Wasila* irin Sani Moda. Shi Moda, wanda 'manaja' ne (na je-ka-na-yi-ka) a ofishin Lere, mun ga ya ma fi Lere jin haushin tawayen da Wasila da Gali suka yi a kan batun *Wasila 3*. Kalamam da ya furta a cikin *Sirrin Wasila* babban ganganci ne, domin sun shafo bangarori da dama na shari'ar Kasa da shari'ar Musulunci. Ga misalai. Ya ce wai "karambani" ne ya sa ya kawo ta gun Lere; wato dai yana da-na-sani kenan. Ya manta da nasarar da fim din ya samu saboda hazafar da yarinyar ta nuna a fim din *Wasila* wadda ta sa har aka samu kudi aka bude ofis aka nafa shi manaja har yana cin moriya a yau. Maimakon Moda ya yi nadama, kamata ya yi ya fadi wani abin daban, domin wannan furucin da ya yi, ihu ne bayan hari, kuma bai dace ba.

Wani furucin na Moda shi ne Wasila ta yi finafinai da dama, wai "babu wanda ya san ta" har sai da yi *Wasila*. Ya manta cewa da ma haka abin yake a tarihi: kowa yana farawa ne daga karamin mataki kafin ya kai ga babba. Dubi jarumin Amerika din nan Russel Crowe wanda ake yayinsa yanzu. Tun yana jariri iyayensa suke sa shi a fim. Da ya girma, ya yi manyan finafinai kamar su *Romper Stomper* (cikin 1992) da *The Sum of Us* (cikin 1994) amma sai a cikin 1995 fitacciyar jaruma Sharon Stone ta jawo shi daga Kasarsa Ostireliya aka sa shi a fim din *The Quick and the Dead* inda ta fito a jaruma tare da shi, daga nan aka kara saninsa, ya fito fili. Daga nan fa hanya ta bude, ya yi *L.A. Confidential* a cikin 1997, da *The Insider* a cikin 2000. A cikin 2001 fim din da ya fito a jarumi, *Gladiator*, shi ne ya zama Gwarzon

Fim na duniya a bikin 'Oscars' da aka yi bara. Shirin *Gladiator* ga Russel Crowe ya kasance tamkar shirin *Wasila* ga Wasila Isma'il. Ai shi kansa Moda, tuna cikin 1979 yake dirama (kamar yadda ya ce a *Sirrin Wasila*), amma wa ya san shi kafin ya yi shirin *Salihu*? da kuma shirin *Wasila* din? Ai tunda Allah ya tsaga Wasila za ta yi tashu, to sai ta yi din ko da ba ta fito a fim din *Wasila* ba.

Moda ma ya ce zuga Wasila aka yi ta ki yi musu wasa. Amma bai gaya wa duniya su wa suka zuga ta din ba idan har gaskiya ne. Ya ci gaba ya nuna cewa mutane ba su kaunarta (ko don ta ki yi musu wasan ne?), domin wai a Galar

Ba ta yi dogon bayani ba, amma mai kallo zai iya ganin akwai damuwa a ran ta game da al'amarin fim din. Sa'annan wata furofandar ta su Lere ita ce wai labarin fim din *Wasila* bai dogara kan Wasila ba sai kan Jamilu. An yi iKirarin cewa wai Ali ya fi Wasila burge mutane. Wannan dai karya ce muraran, domin dai kowa ya san Wasila Isma'il ita ce shirin *Wasila*, ba Ali Nuhu ba. Shi ya sa ma fim din yake dauke da sunanta, ba a ce *Jamilu* ba. Bugu da kari, babu wani yaro da ya ga Ali ya ce masa Jamilu ko ya yi masa zancen shirin *Wasila*, domin Ali ya riga ya shahara tun kafin a yi shirin *Wasila*. Wasila Isma'il ce ma yara suke gani suna tsokanarta da waƙar "Kin Ci Amanata."

Kowa ya san *Wasila 2* da *Wasila 3* ba su yi tashen *Wasila 1* ba, amma

amfani da ita a yi cin zarafi.

Kuma shi gidan talbijin na KSTV, da sanin shugabanninsa aka yi amfani da faifansa aka aikata cin zarafi wanda ya karya doka? Wa ya ba su Lere faifan? Yana da izinin yin hakan a rubuce? Ko su KSTV suna jin za su tsira idan su Wasila suka maka gungun 'yan furofagandar *Sirrin Wasila* a kotu?

Shi dai wannan shiri na *Sirrin Wasila*, a bayyane yake cewa tsagwaron furofaganda ce wadda aka tsara don a bata wasu mutane, musamman Wasila da Gali. Lere yana hankoron ya taɓa yin aikin jarida, amma a nan ya manta da ka'idar a ba wanda ake labari kansa damar ya kare kansa. Ba mu sani ba ko an waiwayi Gali da Wasila su yi magana a shirin suka ki. An nuna musu bambanci da

wariya. Shi kuma Moda, a gaskiya bai dace ya riƙa yarda ana amfani da shi ba don cin zalin wasu, kamar yadda aka yi a cikin *Sirrin Wasila*. Duniyar nawa take? Ko kuwa ya dauka zamansa a 'Lerawa Films' zama ne na dindindin?

A gaskiya, irin wannan shirin yana iya jawo gaba ko husuma a tsakanin mutane. Yana iya sa

Yakubu Lere da Sani Idris (Moda) a wurin daukar shirin *Wasila*

auren Fati Mohammed an nuna ba a son ta. Bai gaya mana irin rashin son da aka nuna mata ba.

Abin takaici shi ne Lere da Moda sun nuna cewa wai Wasila ba ta da tarbiyyar kirki, wai shi ya sa ta yi musu haka. Har Moda ya yi gangancin sukar iyayenta da 'yan'uwanta duka, yana cewa wai 'yan gidansu "kamar shanu ne" marasa alkibla, "kwa da inda ya sa gabanshi." Haba Malam Moda!

A ci gaban wannan baƙar furofagandar, an dauko wani sashe na hirar da Wasila ta taɓa yi da gidan talbijin na Jihar Kaduna (KSTV) aka dosana inda Wasila ke cewa, "Ni ba na rikici da mutane."

furofagandar ta nuna cewa wai *Wasila 1* ne bai karɓu ba, sai ka ce ba da shi aka sayi mota da selula ba! Manufar wannan ita ce a nuna cewa Wasila Isma'il ba ta taimaka wa su Lere ba, ba ta da tasiri a fim din, kuma su ne ma suka taimaka mata. Har Rashida Bello da Hajara Usman aka sa suka yi maganar finafinan don a kara wa wannan sashen furofagandar karfi. A nan dai an yi kwaɓa. Ita Hajiya Rashida ta fara ne da koda *Wasila 1* da *Wasila 2* ne, to amma ga alama da ta tuno jigon yin hirar (wato furofaganda) sai ta ambaci *Wasila 3*. Ita Hajiya Hajara, cewa ta yi dukkansu sun karɓu, wato ta ki yarda a yi

wadanda aka ci wa zarafi su nemi haƙƙinsu a kotu, kuma da wuya ne su kasa yin nasara tunda ga babbar shaida an yi rikodin an rarraba a duk faɗin kasar nan. Don haka bai dace a yi shi ba, sai dai idan mutum jahili ne ya yi abinsa a cikin jahilci. Zai kyautu kungiyoyin shirin fim su riƙa sa baki a ringingimun 'yan fim don kauce wa irin wannan ta'asar, sa'annan su riƙa hana sayar da ko rarraba duk wani shirin bidiyo wanda aka yi musamman don bata wani. Ta haka ne za a iya kauce wa wasu abubuwa wadanda ke hana ruwa gudu a koƙarin da ake yi na haɓaka shirin fim namu na Hausa.

Maula

advert

AMINAN ZAMANI

daga kamfanin 'BAZANGA FILMS PRODUCTION', Kaduna

ZAI FITO KWANAN NAN!

Gogan naku, Zubairu (Yusuf Barau) ya je wurin boka mai baki biyu (Ciroki): Ko ya za su wanye?

A kashi na 1, kun ji yadda kishi da kyashi suka mamaye zuciyar Zubairu (Yusuf Barau) a kan daukakar da Allah ya ba abokinsa Bashir (Ashiru Sani Bazanga) har ta kai ga Zubairu yana neman matar Bashir.

Idan kun tuna, Zubairu ya bi matar Bashir (A'isha Musa) a guje a kashi na 1. Shin ya suka fare? Ko Bashir zai ci gaba da ba abokin nasa aminci?

Aminan Zamani yana ilimintar da mutane kan hadarin da ke kunshe ga aboki ya sakankance wa abokinsa gaba dayan rayuwarsa, musamman a wannan zamanin da muke ciki da cin amana ya yi yawa.

Aminan Zamani fim ne wanda kwararru suka shirya kuma aka yi shi a cikin kwarewa da burgewa waƙanda ba a saba gani a finafinan Hausa ba.

Nemi naka - kada a ba ka labari!

Wasa Kwakwalwa na 3

Daga ALIKANO

Gwarzayen Mujallar Fim

Dubi tsarin da ke damarka. A cikinsa akwai sunayen wasu 'yan fim su 19 waƙanda mujallar Fim ta karrama a ran 20 ga Janairu, 2002 a Kano. Sunayen sun fito a gicciye, ko a tsaye, ko a mife, ko baya-baya, ko ƙasa-ƙasa, ko gefe-gefe (dama da hagu). Muna so ku zagaye sunayen, ku ga ko za ku zaƙulo su.

SATARAMSA:

* Aleebaba	* Mashahama
* Danhaki	* Alkhamees
* Ayagi	* Fati B.
* Rabi	* Kwanzuma
* Yakubu	* Apollos
* Mudassir	* Danko
* Sadi	* Achimota
* Musbahu	* Lilisco
* Gali	* Mandawari
* Danja	

A	D	A	N	J	O	C	S	I	L	I	L	V
M	U	S	B	A	H	U	M	I	B	A	T	N
M	A	R	B	Z	O	P	G	N	A	B	C	L
D	Z	S	X	N	W	A	T	Z	M	O	H	I
O	O	S	H	G	Y	D	U	B	U	K	A	Y
M	A	N	D	A	W	A	R	I	D	W	T	S
D	L	L	Q	L	H	A	K	T	A	A	O	S
N	E	K	A	I	B	A	U	A	S	N	M	O
A	E	S	P	I	H	J	M	F	S	Z	I	L
S	B	D	P	N	K	O	G	A	I	U	H	L
O	A	O	A	J	N	A	D	O	R	M	C	O
L	B	D	A	N	X	K	U	N	V	A	A	P
L	A	O	I	S	E	E	M	A	H	K	L	A

Za mu kawo amsoshin a fitowa ta gaba

Amsoshin Gasa ta 2

Daga Bidiyo ta 2

'Yan Wasa Maza 38

Dubi tsarin da ke damarka. A cikinsa akwai sunayen wasu 'yan wasan fim maza su 38. Sunayen sun fito a gicciye, ko a tsaye, ko a mife, ko baya-baya, ko ƙasa-ƙasa, ko gefe-gefe (dama da hagu). Muna so ku zagaye sunayen, ku ga ko za ku zaƙulo su.

* Ahmad	* Hankaka	* Ojo
* Ali	* Haruna	* Salisu
* Asid	* Ibro	* Sani
* Ashiru	* Isa	* Salisu
* Auwal	* Ishaq	* Shehu
* Barau	* Ja	* SK
* Burhan	* Kumurci	* Tahir
* Bankaura	* Maishinku	* Tantiri
* Ciroki	* Maikaba	* Yakubu
* Daddy	* Mammam	* Zik
* Danja	* Mandawari	
* Gali	* Momo	
* Golobo	* Musbahu	
* Hamisu	* Nura	

N	A	Q	M	I	R	I	T	N	A	T	Z	V	W
A	R	F	A	B	S	A	L	I	S	U	I	A	S
M	U	A	N	T	N	S	H	E	H	U	C	W	S
M	A	N	D	A	D	D	Y	A	J	A	R	I	Q
A	K	N	A	H	R	U	B	T	U	K	U	R	A
M	N	M	W	I	X	S	N	U	S	I	M	A	H
O	A	O	A	R	U	Q	W	G	N	U	N	M	
H	B	M	R	M	A	I	S	H	I	N	K	U	A
A	D	O	I	A	J	N	A	D	R	A	U	Q	D
N	O	I	L	A	I	B	R	O	O	S	M	D	M
K	J	K	S	O	L	A	Y	A	K	U	B	U	A
A	O	I	L	A	G	R	M	A	I	K	A	B	A
K	L	Z	I	S	H	A	Q	A	N	U	R	A	H
A	R	U	N	S	K	U	R	I	H	S	A	N	I